

Tilinpäätös 2025

Toimintakertomus	4
1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	11
1.5 Kaupungin henkilöstö	14
1.6 Ympäristöasiat	15
1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	16
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	17
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	19
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	20
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	23
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	23
3.2 Toiminnan rahoitus	25
4 Rahoitusasema ja sen muutokset	27
5 Kokonaistulot ja -menot	30
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	31
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	31
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	32
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	32
6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	32
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	37
7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	42
7.1 Asiaa koskeva sääntely	42
7.2 Tilikauden tuloksen käsittely	42
7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	42
Talousarvion toteutuminen	43
8 Tavoitteiden toteutuminen	43
9 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	48
9.1 Käyttötalouden toteutuminen	48
9.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	101
9.3 Investointiosa	103
9.4 Rahoitusosan toteutuminen	108
9.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	110
Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	111

10 Tuloslaskelma	111
11 Rahoituslaskelma	112
12 Tase	113
13 Konsernilaskelmat	115
14 Liitetiedot	120
Eriytettyjen tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat	139
15 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset	139
16 Muut eriytetyt laskelmat	145
Allekirjoitukset ja merkinnät	146
Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	147

Toimintakertomus

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Maailmantalouden heilahtelu jatkuu Yhdysvaltojen poukkoilevan talouspolitiikan vuoksi. Talouteen vaikuttaa myös Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa neljättä vuotta. Suomen talous on edelleen vaisu. Erityisesti kulutuskysyntä on heikkoa. Valtion talouden alijäämä varjostaa kuntatalouden ennustettavuutta. Kuntien valtionosuuksia leikattiin edelleen.

Yritykset ovat käynnistäneet yli 10 isompaa rakennushanketta Kuusamossa, mikä kertoo talouden käännteestä paikallisesti. Matkailu kasvaa ulkomaisten vieraiden myötä. Metsätalouden ja puunjalostuksen tilanne on ollut edelleen heikko. Onneksi investointeja on puunjalostusteollisuudessa käynnistynyt. Kaupan- ja logistiikka-alan tilanne on vakaa. Alkutuotannon talous on edelleen niukka.

Kuusamon kaupungin talous oli viime vuonna tasapainossa. Verotulot kasvoivat veronkorotusten myötä, mutta jäivät talousarviosta 1,3 miljoonaa euroa. Valtionosuudet kasvoivat hieinan, vaikka sote-eriä leikattiin kaupungilta edelleen 0,6 miljoonaa euroa. Ennakoivia lisäpoistoja tehtiin noin 1,1 miljoonaa euroa. Kaupunki on investoinut kuluneen 10 vuoden aikana 150 miljoonaa euroa. Velkojen määrä on kasvanut tuona aikana 47 miljoonaa euroa. Velkaa oli vuoden lopussa 77 miljoonaa euroa.

Kuusamon väkiluku oli vuoden vaihtuessa 14 792 (v. 2024 14 876). Lapsia syntyi 94 eli 13 enemmän kuin edellisellä vuonna. Kokonaisnettomuutto oli 25 henkilöä, jonka vuosimuutos oli +49 henkilöä. Puhelin paikannustietojen perusteella Kuusamossa on koko ajan väkilukua suurempi määrä ihmisiä. Tähän vaikuttaa mm. työpaikka omavaraisuus, jonka mukaan Kuusamossa on 213 työpaikkaa enemmän kuin työllisiä.

Työllisyyden hoito oli ensimmäistä vuotta kaupungin tehtävänä. Uudet vastuut saatiin toimimaan hyvin nopeasti vuoden alkupuolella. Työttömyysaste oli vuoden lopussa 12,6 prosenttia ja työllisyysaste oli lokakuun lopussa 73,8 prosenttia. Työvoimaa tarvitaan edelleen alueemme ulkopuolelta, jotta nykyinen työpaikkakanta saadaan säilymään.

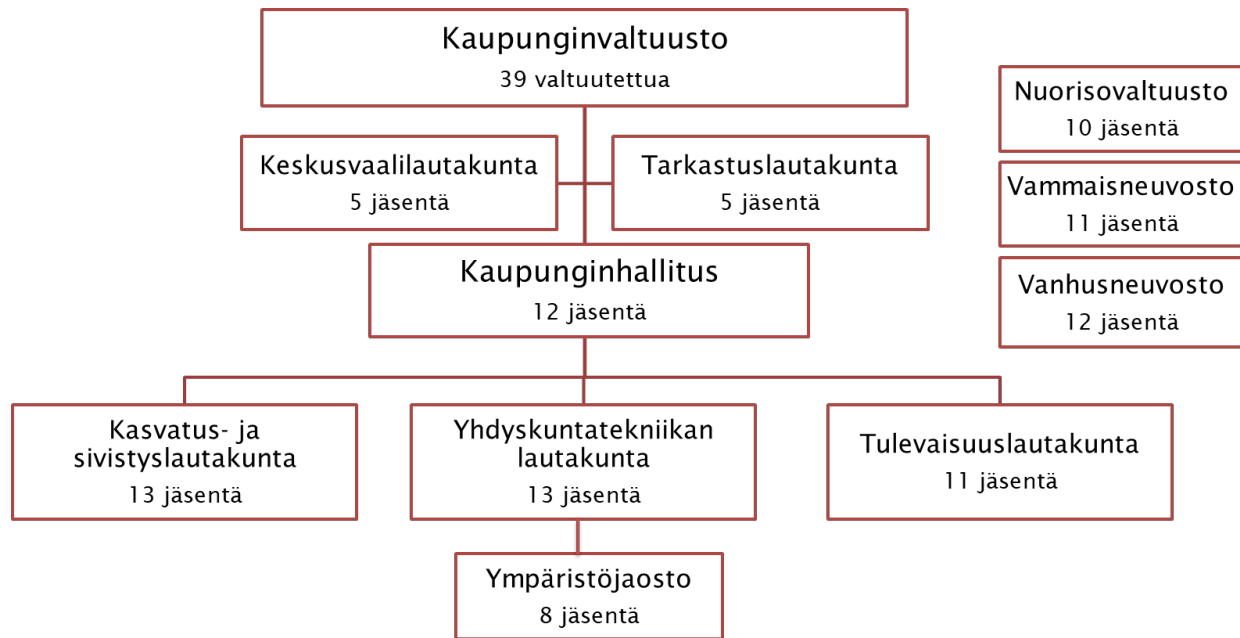
Yrityksillä on lukuisia investointisuunnitelmia, joten rakentamisen odotetaan viriävän edelleen. Yksityistä asuntorakentamista on myös suunnittelussa. Vuokrataloyhtiöllämme on jatkuvasti jonossa yli sata asunnon tarvitsijaa, mikä korostaa asuntorakentamisen tarvetta.

Uusi valtuusto aloitti kesäkuussa työskentelyn. Vuoropuhelua Kuusamon kehittämiseksi on käyty ja uusia näkökulmia on haettu. Kaikki toimialat, luottamushenkilöt ja työntekijät ovat ahkerasti tavoitelleet asetettuja tavoitteita. Lämmin kiitos yhteisestä työstä kotikuntamme ja koko alueemme hyväksi.

Jouko Manninen
kaupunginjohtaja

1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuusamon kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 2025

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto 1.6.2025 – 31.5.2029

Puheenjohtaja	Mika Määttä (KOK)
I varapuheenjohtaja	Elina Kemppainen (KESK)
II varapuheenjohtaja	Inka Hokkanen (SDP)

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto 1.6.2025 – 31.5.2029

Puheenjohtaja	Tuula Mustonen (KOK)
I varapuheenjohtaja	Matti Heikkilä (KESK)
II varapuheenjohtaja	Marjo Koramo (VIHR)

Jäsenet 1.6.2025 – 31.5.2029

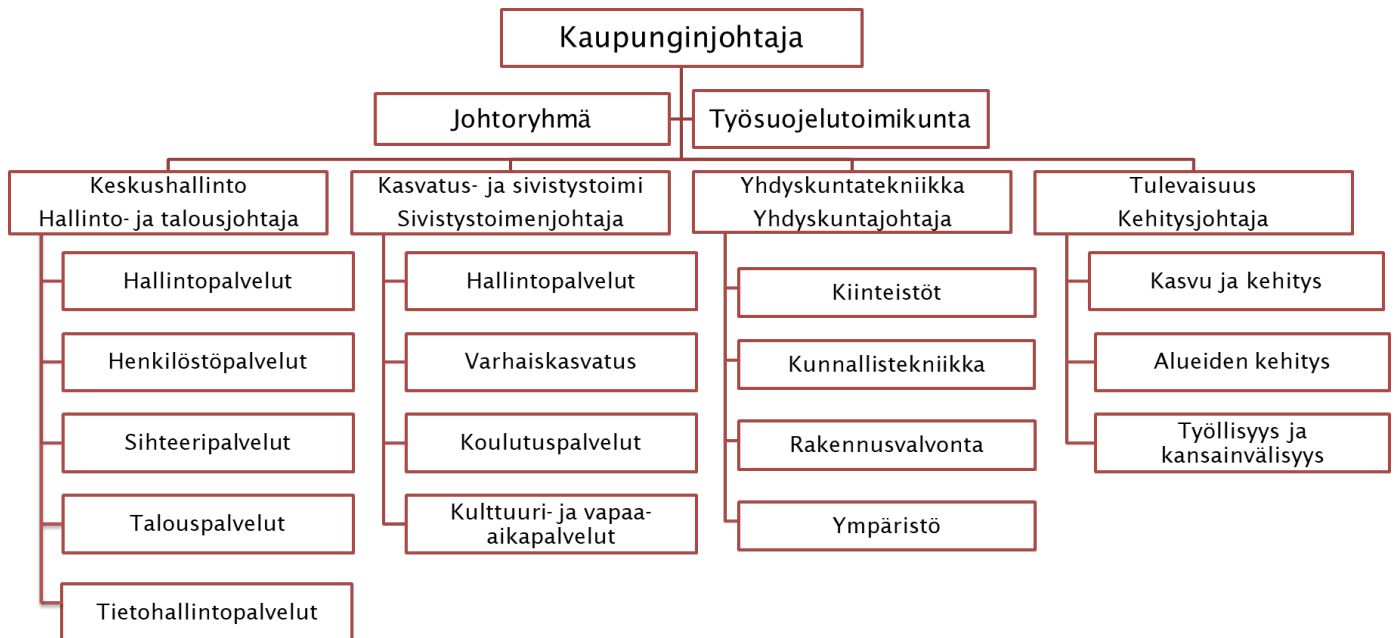
Hannu Ervasti (KOK)	Salme Sahi (KESK)
Pasi Janhunen (VAS)	Juha Säkkinen (KESK)
Tero Kokko (PS)	Teemu Tornberg (KOK)
Päivi Käkelä (SDP)	Mervi Tornberg-Karjalainen (KESK)
Veli Määttä (KESK)	

Kaupunginvaltuusto 1.6.2025 – 31.5.2029

Valtuuston poliittinen voimasuhde on seuraava:

Suomen Keskusta	18 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	12 valtuutettua
Vihreä liitto	4 valtuutettua
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	3 valtuutettua
Vasemmistoliitto	1 valtuutettu
Perussuomalaiset	1 valtuutettu

Kuusamon kaupungin viranhaltijaorganisaatio 2025

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenten (pl. kaupunginvaltuusto ja tarkastuslautakunta) lisäksi:

Kaupunginjohtaja Jouko Manninen
Keskushallinnon toimialajohtaja Kirsi Kangas
Sivistystoimen toimialajohtaja Anne Koski-Heikkinen
Tulosaluejohtaja Tiina Koivuniemi
Tulosaluejohtaja Ulla Ingalsuo-Laaksonen
Yhdyskuntatekniikan toimialajohtaja Jarkko Tammi
Tulosaluejohtaja Anne-Kaisa Olva
Tulosaluejohtaja Vesa Kuosku
Tulosaluejohtaja Jukka Väisänen
Tulevaisuustoimialan toimialajohtaja Jari Karsikko
Tulosaluejohtaja Pekka Räisänen
Tulosaluejohtaja Esa Loukusa

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Suomen talouden toipuminen on kuluvana vuonna ollut odotettua heikompaa, mikä heijastuu myös kuntatalouteen. Valtiovarainministeriön 18. joulukuuta 2025 julkaistun talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä on syvä ja velkasuhde kasvaa edelleen. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan vuositasolla 0,2 prosenttia. Kotimaisen kysynnän heikkous, kotitalouksien vaimeana pysynyt kulutus sekä rakentamisen hidas elpyminen rajoittavat kuntien verotulojen kasvua. Lisäksi työmarkkinoihin, geopoliittiseen tilanteeseen ja julkisen talouden sopeuttamistarpeisiin liittyvät epävarmuudet ovat heikentäneet kuluttajien luottamusta poikkeuksellisen pitkäkestoisesti, mikä lisää epävarmuutta kuntatalouden näkymissä.

Kotitalouksien ostovoiman kasvun arvioidaan nopeutuvan vuonna 2026 työllisyyden paranemisen, palkankorotusten jatkumisen sekä ansiotuloverotuksen keventymisen myötä. Maltillinen inflaatio, joka on hitaampaa kuin euroalueella keskimäärin, tukee kotitalouksien reaalityulojen kehitystä. Ostovoiman vahvistuminen ja säästämisasteen palautuminen lähemmäs tavanomaista tasoa tukevat yksityistä kulutusta, millä on myönteisiä vaikutuksia kuntien verotulokertymään.

Investointien osalta taloudessa on saavutettu pohjakosketus. Asuntorakentamisen toipuminen on hidasta, mutta pidemmällä aikavälillä rakentamistarpeen arvioidaan kasvavan selvästi, mikä tukee kuntien elinvoimaa ja maankäytön kehittämistä. Tuotannollisia investointeja lisää erityisesti energiasiirtymä, joka kasvattaa investointeja sähkön tuotantoon ja siirtoon sekä sähköä hyödyntävään tuotantoon. Lisäksi puolustusinvestointien merkittävä kasvu ensi vuodesta alkaen lisää investointitoimintaa ja taloudellista aktiivisuutta.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla melko voimakkaasti, mikä aiheutuu pääosin hintojen noususta. Keväällä sovitut palkkaratkaisut kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin työvoimakustannuksia. Lisäksi kunta-alan ansiokehityksen ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokehityksen vuosina 2027–2028 palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

TE-palvelu-uudistuksen myötä kunnista on tullut suhdanneherkempiä ja työllisyyden kehitys vaikuttaa kunnan talouteen aiempaa voimakkaammin. Erityisesti korkean rakenteellisen

työttömyyden alueilla työttömyyden kustannukset voivat nousta merkittävästi. Uudistus on ajoittunut myös heikkoon suhdannetilanteeseen, mikä on lisännyt kuntien työttömyysturvan rahoituskustannuksia aiemmin ennakoitua enemmän.

Kuntien peruspalveluiden painopiste säilyy kuitenkin edelleen koulutus ja sivistyspalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Palvelutarpeen väheneminen ei kuitenkaan johda kustannusten laskuun samassa suhteessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina. (Vm, Taloudellinen katsaus, talvi 2025:61).

Kuntatalous

Kuntalaki ohjaa kuntien taloutta. Tarkastelun kohteena on konserninäkökulma sekä kunnan toiminta ja talouden ohjaus kokonaisuutena. Kuntakonserni sisältää kunnan oman organisaation, mukaan lukien liikelaitokset, sekä eri yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) tarkoittama määräysvalta. Kuntalain mukaan kaupungin taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kaupungin taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (KuntaL 410/2015).

Verotulojen kehitys Kuusamossa

Vuodelle 2025 kaupunginvaltuusto vahvisti Kuusamon kaupungin

- tuloveroprosentiksi 8,60

kiinteistöveroprosenteiksi

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30
- maapohja 1,30
- vakinaiset asuinrakennukset 0,50
- muut kuin vakinaiset asuinrakennukset 1,30
- voimalaitokset 3,10
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00

Vuoden 2025 talousarvioon verotuloiksi arvioitiin 38 665 000 euroa.

Keskimääräinen kunnallisvero nousee vuonna 2026 koko Suomessa 7,62 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän kunnallisverotuloja n. 50 milj. euroa vuositasolla. Kuntahallinnon alijäämä heikkenee kuluvana vuonna. Heikko suhdannetilanne hidastaa kuntien verotulojen kehitystä, ja verotulot kasvavat vuonna vain 0,1 prosenttia. (Vm, Taloudellinen katsaus, talvi 2025:61).

Kuntien valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM).

Valtionosuudet kirjataan tilinpäätöksessä valtionosuusviranomaisen tilitysten ja päätösten mukaan suoriteperustetta vastaavalla tavalla. Tuloslaskelman valtionosuuksiin sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Näitä ovat kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ml. verotulomenetyksen kompensatio), opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet ja harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

Tulonsiirrot valtiolta kunnille kasvavat kuluvana vuonna TE-palvelu-uudistuksen laajentaessa kuntien tehtäviä ja rahoitusvastuuta. Valtionosuuksia vähentää kuitenkin samanaikaisesti peruspalveluiden valtionosuuksiin aiemmin kohdennetut vähennykset. (Vm, Taloudellinen katsaus, talvi 2025:61). Kuusamon kaupungin sote erien leikkaus tilivuodelta oli 600 000 euroa.

Joulukuussa 2024 valtiovarainministeriö antoi päätöksen vuoden 2025 kuntakohtaisista valtionosuuksista. Päätöksen mukaisesti Kuusamon kaupungille kertyy valtionosuutta vuonna 2025 yhteensä 15 698 44 euroa.

Kuntaliitto päivitti vuoden 2025 valtionosuuslaskelmia 13.8.2025 valtiovarainministeriön kesäkuussa laatiman laskelman mukaisesti. Laskelmassa kunnille palautettiin käyttämättä jääneet yhdistymis- ja digikannustinavustukset, joiden yhteisvaikutus on 8,8 miljoonaa euroa. Tämä vastaa 1,58 euroa asukasta kohden vuoden 2023 väkiluvun perusteella. Viimeinen vuoden 2025 valtionosuuslaskelman päivitys tehtiin 7.1.2026, jolloin valtionosuuslaskelmaan vietiin opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksen täsmäytykset. Täsmäytykset koskivat lukiokoulutuksen rahoitusta.

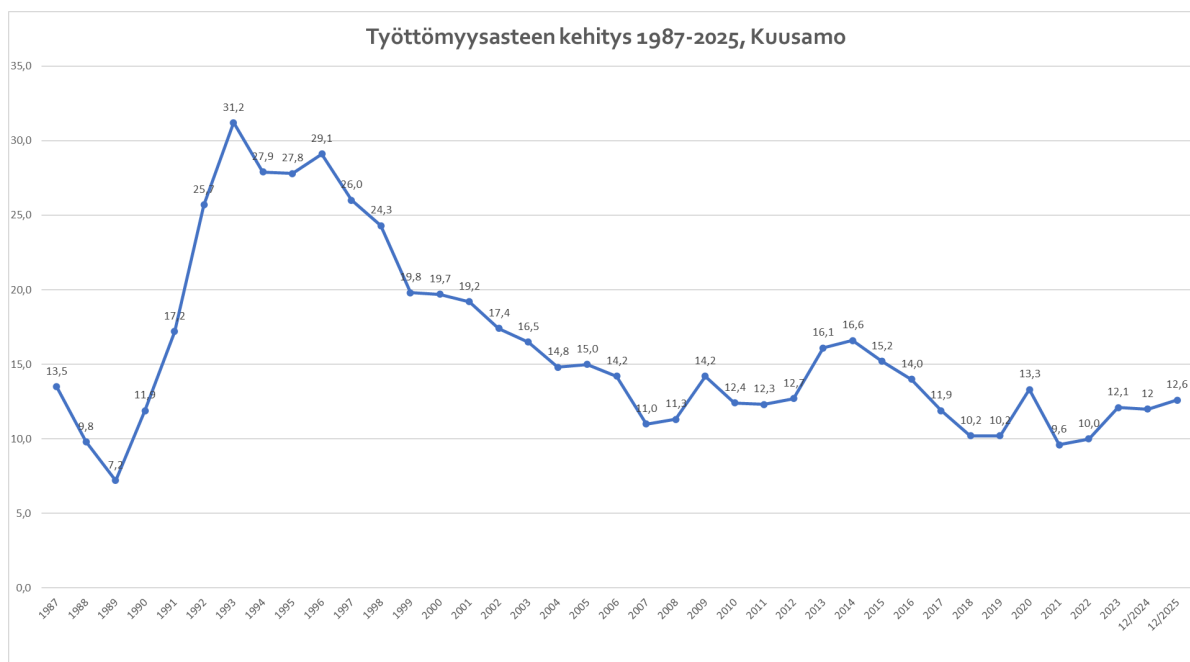
Vuoden 2025 talousarvioon on valtionosuudeksi arvioitu 15 228 000 euroa. Kaupungin valtionosuus on toteutunut 15 623 865 euroa.

Kuusamon kaupungin toteutuneet verotulot suhteessa vuoden 2025 vuoden 2024 tilinpäätökseen.

Kuusamon kaupungin kokonaisverotulojen kertymä vuodelta 2025 oli yhteensä 37 364 745 euroa. Edelliseen vuoteen 2024 verrattuna kasvua oli 8,5 % eli 2 926 633 euroa (vuoden 2024 verotulojen kokonaiskertymä oli 34 438 112 euroa).

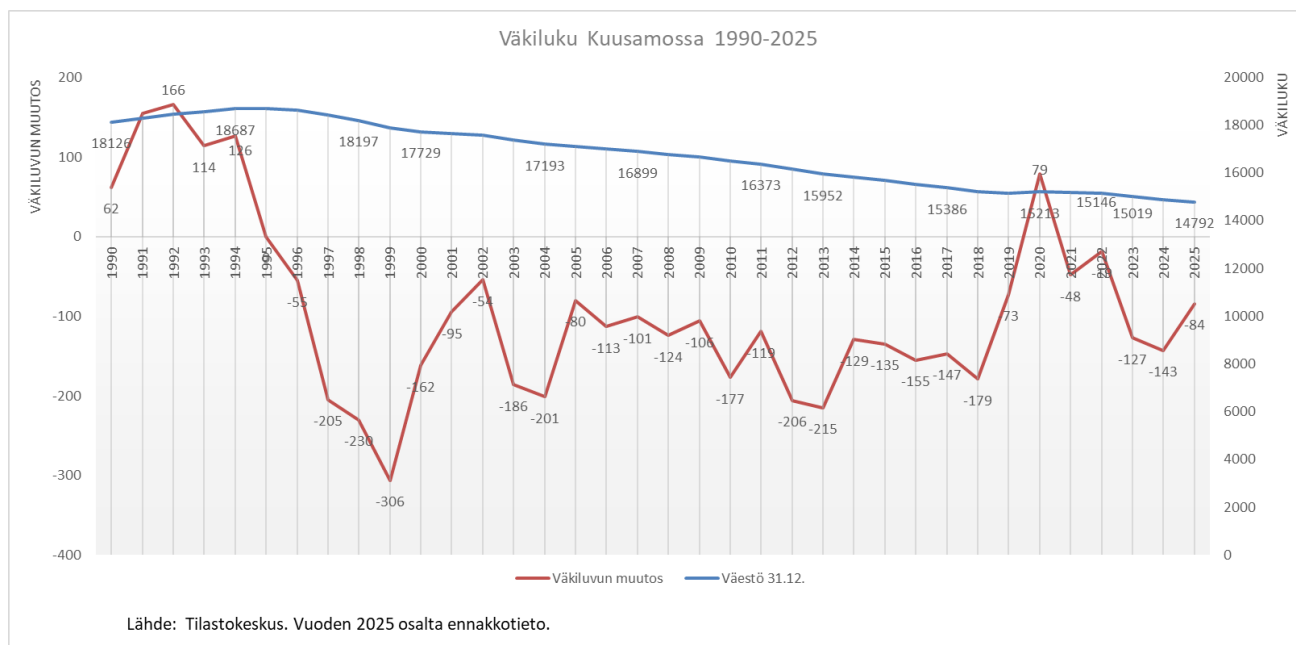
	TP 2024	TP 2025	Muutos
Kunnallisvero	21 530 653 €	23 763 861 €	kasvua 2 233 208 € eli 10,3 %
Kiinteistövero	8 259 297 €	9 460 093 €	kasvua 1 200 795 € eli 14,5 %
Yhteisövero	4 648 162 €	4 140 791 €	laskua 507 370 € eli -10,9 %
Yhteensä	34 438 112 €	37 364 745 €	kasvua 2 926 633 € eli 8,5 %

Työttömyyden ja asukasmäärän kehittyminen Kuusamossa vuonna 2025

Kuvio 1. Työttömyysasteen kehitys Kuusamossa vuonna 1987-2025

Vuonna 2025 keskimääräinen työttömyysaste Kuusamossa oli 11,5 prosenttia. Kuusamon kaupungin asukasluku joulukuussa oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 14 792 henkeä eli 84 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2024, jolloin asukkaita oli 14 876. Väestön prosentuaalinen väheneminen vuodesta 2024 vuoteen 2025 oli 0,56 %.

Kuvio 2. Väkiluku Kuusamossa 1990-2025

1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kuusamon kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 19.5.2025 § 111, että opetusmaatila Raatesalmen rakennukset sekä Raatesalmi-kiinteistöstä pinta-alaltaan 5,5 hehtaarin suuruisen määräala myydään kohteen vuokralaiselle. Kauppahinta oli yhteensä 420 000 euroa. Lisäksi päätettiin, että kohdetta koskevat vuokrasopimukset sekä liittymät (sähkö ja vesi) siirtyvät kaupan yhteydessä uudelle omistajalle.

Pysyvien vastaavien myyntivoittoja kertyi vuonna 2025 yhteensä 633 962,19 euroa, josta merkittävä osa muodostui Raatesalmen kiinteistökaupasta. Pysyvien vastaavien myyntitappioita toteutui vastaavasti 9 713,70 euroa.

Sijoitusarvopapereiden osalta myyntivoittoja kertyi 516 733,80 euroa ja myyntitappioita 19 925,20 euroa.

Lisäpoistoja ja arvonalentumisia kirjattiin tilinpäätökseen 1 214 641,67 euroa johtuen muutoksista tulonodotuksissa tai arvosta kunnan palvelutuotannossa.

Maankäyttösopimusten perusteella saatuja rahoja tuloutettiin vuonna 2025 tuloslaskelmaan maksutuottoihin yhteensä 905 972,15 euroa. Tuloutetuilla varoilla toteutettiin muun muassa Rukan korttelin 98 kehittäminen rakennettavaan kuntoon, Hiihtokouluntien alkuosan leventäminen ja Palsapolun rakentaminen liikennöitävään kuntoon.

Kaupungin investointien nettototeutuma oli 12 539 029,04 euroa. Suurimpia yksittäisiä hankkeita vuonna 2025 oli mm. Oivangin nuoriso- ja perhemajoitusrakennuksen rakentaminen 1 785 345,46 euroa, Nissinvaaran koulun rakentaminen 1 949 367,18 euroa, liikuntahallin yleisurheilutilan saneeraus 642 311,17 euroa, kaupungin varikon peruskorjaus 1 277 153,63 euroa ja kaupungintalon peruskorjaus 810 972,75 euroa.

Kuusamon kaupunginvaltuuston päättämät määrärahamuutokset vuonna 2025:

- käyttötalousosaan kustannuspaikalle "Kuusamon Nuorisotakuu" on lisätty 100 000 euroa nuorten alle 30-vuotiaiden työllistämistukea varten (kv 12.5.2025 §21)
- seudulliselle kehittämisrahastolle on lisätty 400 000 euroa (kv 12.5.2025 §22)
- kasvatus- ja sivistystoimialalle myönnettiin 200 000 euron lisämääräraha (kv 9.12.2025 § 54)

Vuoden 2025 tilinpäätöksen analysointia

Kuusamon kaupungin tilinpäätös vuodelta 2025 on 212 828,91 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2025 tilinpäätöksen toimintakate oli -44 761 516,53 euroa. Muutetun talousarvion mukainen toimintakate oli -47 708 000 euroa. Alitusta muutettuun talousarvioon nähden tuli 2 946 483,47 euroa ja alitusta alkuperäiseen nähden 2 246 483,47 euroa toimintakatteen osalta.

ulkoinen (€)	TA 2025	muutettu TAA	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	13 955 400	13 955 400	15 220 732,20	1 265 332,20
Valmistus omaan käyttöön	935 000	935 000	1 220 010,36	285 010,36
Toimintakulut	-61 898 400	-62 598 400	-61 202 259,09	-1 396 140,91
Toimintakate	-47 008 000	-47 708 000	-44 761 516,53	-2 946 483,47

Ulkoinen ja sisäinen toteutuma toimintakatteen osalta vuodelta 2025

Keskusvaalilautakunta ylitti toimintakatteen 4 038,22 eurolla.
Tarkastuslautakunta alitti toimintakatteen 18 862,37 eurolla.
Keskushallinto alitti toimintakatteen 1 144 960,94 eurolla.
Kasvatus- ja sivistystoimi ylitti toimintakatteen 283 943,11 eurolla.
Yhdyskuntatekniikka ylitti toimintakatteen 1 327 315 eurolla (positiivinen toimintakate).
Tulevaisuustoimiala alitti toimintakatteen 601 030,15 eurolla.
Eriytetyt yksiköt: Rukan pysäköintihalli ylitti positiivisen tilikauden yli-/alijäämän 15 095 eurolla, maankäyttö- ja rakennusyksikön laskennalliset rahavarat ovat 1 640 136 euroa ja Kuusamon jäteaseman tilikauden yli-/alijäämä ylitti toimintakatteen 39 247 eurolla.

Keskushallinnon alitus muutetusta budjetista johtuu toimintamenojen alituksesta. Keskushallinnon ICT-palvelujen osalta telepalvelujen ja ICT-palvelujen palveluostot toteutuivat ennakoitua pienempänä. Vuoden 2025 aikana valmisteltiin viestintäratkaisujen kehittämistoimenpiteitä, mutta niiden toteutusta siirrettiin eteenpäin. Myös muista järjestelmä uudistuksista on pitäydytty. Tietoliikennepalveluissa kustannustasoon ei tullut ennakoitua korotusta Pohteen irtaantuessa kaupungin kanssa jaetusta tietoliikennepalvelusta. ICT-palvelujen toimintakatteen alitukseen on vaikuttanut myös budjetoitua pienemmät tarvike-, laitevuokra- sekä matka- ja koulutuskulut. Koillis-Suomen Naturpolis Oy:lle varattu seudullinen kehittämishankkeiden toteutus ei toteutunut budjetin mukaisesti, koska kehittämishankkeet siirtyvät tulevaisuuteen ja tapahtumiin varatusta määrärahasta jäi käyttämättä yhteensä 400 000 euroa.

Kasvatus- ja sivistystoimialan noin 284 000 euron ylitys sitovassa toimintakatteessa johtui arvioitua suuremmista toimialan tilapäiseen henkilöstöön kohdistuvista henkilöstökuluista. Toimintatuotot lisääntyivät, koska hanketulojen ja muilta kunnilta saatujen tulojen määrä oli arvioitua suurempi.

Tulevaisuustoimialan noin 601 000 euron alitus sitovassa toimintakatteessa johtuu budjetoitujen toimintatuottojen ylityksestä (noin 291 000 euroa) sekä toimintakulujen alituksesta (313 000 euroa). Tulojen ylittyminen on seurausta tukien ja avustusten (kuten hankkeet ja kv palvelun tuet) ennakoitua suuremmasta toteutumasta. Toimintakulut alittuivat etenkin avustuksissa (yhteisöille), asiantuntijapalveluiden ostoissa (hankkeiden valmistelu ja toteutuminen) viivästyksiin liittyen.

Yhdyskuntatekniikan vuokratulot sekä palvelujen myynti on arvioitu talousarvioon varovaisuuden periaatteella ja ne ovat toteutuneet ennakoitua noin 400 000 euroa suurempana. Rakennusvalvonnan toimintatuotot ylittyivät noin 160 000 euroa. Ylitys selittyy poikkeuksellisen mittavien hankkeiden lupamaksutuloilla. Yhdyskuntatekniikan tulopuolella henki-

löstökulut pysyivät hyvin ennakoidussa raamissa, eläinlääkinnän tulosityksikköä lukuun ottamatta. Sähköenergian oikea-aikaisten kiinnitysten myötä säästöä budjetoituun noin 280 000 euroa. Investointiohjelmaa on toteutettu omana työnä ennakoitua enemmän ja näin ollen valmistus omaan käyttöön on toteutunut lähes 280 000 euroa budjetoitua suurempana.

Vuoden 2025 verorahoitus

Vuonna 2025 verorahoitusta kertyi yhteensä 52 988 609,85 euroa. Vuoteen 2024 verrattuna verorahoitus, eli valtionosuudet ja verotulot, kasvoivat 3 723 039,18 euroa eli 7,6 %.

Valtionosuudet ylittivät 395 865 eurolla talousarvioon nähden, talousarvioon valtionosuuksia arvioitiin 15 228 000 euroa. Vuoteen 2024 verrattuna valtionosuudet kasvoivat 796 406,00 eurolla, mikä vastaa 5,4 %:n kasvua. Kasvu asukasta kohden oli 54 euroa. Valtionosuusmuutoksen taustalla on vuoden 2025 alusta tapahtunut TE-palvelujen siirto kaupungin tehtäväksi. Kyseessä on kaupungille uusi valtionosuustehtävä, ja sen lisäkuluihin myönnettiin valtionrahoitusta.

Verotulot alittuivat 1 300 255,15 eurolla talousarvioon nähden, verotuloja arvioitiin talousarvioon 38 665 000 euroa. Vuoteen 2024 verrattuna verotulot kasvoivat 2 926 633,18 euroa, mikä vastaa 8,5 %:n kasvua.

Investointiohjelman toteutuminen vuonna 2025

Bruttoinvestointien toteutuma oli 14 117 477,14 euroa ja nettoinvestointien 12 539 029,04 euroa. Talousarviossa bruttoinvestoinnit olivat 19 380 000 euroa ja nettoinvestoinnit 19 360 000 euroa. Nettoinvestoinnit talousarvioon verrattuna alittuivat 6 820 970,96 eurolla.

Kuusamon kaupungin vuoden 2025 lainakanta, rahastosijoitukset ja takaukset

Vuosi 2025 oli vähintään kaksijakoinen vuosi sijoittajille. Tuottoa tuli niin osake- kuin korkomarkkinoiltakin. Osakemarkkinoilla kevät lasketeltiin aina huhtikuun alun tullipohjiin saakka, josta alkoi yhdeksän kuukauden vahva nousu, maailman indeksin saavuttaessa kahdeksan prosentin tuoton. Korkomarkkinoilla nähtiin eri suuntaisia kehityksiä, kun EKP ja FED laskivat korkoja kolmeen otteeseen. Inflaatiosta puhuttiin paljon, mutta lopulta huomio kääntyi enemmän talouskasvun tukemiseen. Pitkät valtionlainakorot painuivat alaspäin Yhdysvalloissa, mutta kohosivat Euroopassa. Sen sijaan luottomarginaalit kapenivat kautta linjan, mikä siivitti riskisten lainojen kuten kehittyvien maiden lainojen ja high yield -yrityslainojen tuottoja.

Kaupungin sijoitussalkun markkina-arvo vuoden 2025 lopussa oli 12,9 miljoonaa euroa, joka on 0,6 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Salkun kokonaistuotto oli 4,9 %. Osakesijoitukset tuottivat 9,0 % ja korkosijoitukset 3,0 %. Sijoitussalkun vastuullisuus on erittäin hyvä AA. Salkun kestävien sijoitusten osuus on erittäin korkea yli 54 %.

Kuusamon kaupungin myöntämät takaukset tytäryhtiöille on 31.12.2025 tilanteen mukaan 9 359 656 euroa ja muille 2 071 832 euroa eli yhteensä 11 431 487 euroa.

Kaupungin korkoriskien hallinta

Kaupungin lainasalkku koostuu vaihtuvan ja kiinteän koron lainoista sekä koronvaihtosopimuksista. Korkotason muutokset vaikuttavat kaupungin korkokuluihin. Korkoriskin suojaamisella tasoitetaan korkotason muutosten vaikutusta eri vuosien tuloksiin. Korkoriskiä hal-

litaan muokkaamalla lainojen korkosidonnaisuusaikaa käyttämällä apuna myös koronvaihtosopimuksia. Vuoden 2025 aikana hallinto- ja talousjohtajan päätöksillä (3.2.2025 ja 12.12.2025) tehtiin suojauksia kaupungin lainapääomiin yhteensä 13,95 miljoonan euron edestä.

Kokonaislainamäärä per 31.12.2025 oli n. 76,80 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 lyhennykset tulevat olemaan 11,51 miljoonaa euroa vuoden 2026 alussa olleen lainasalkun osalta, tämän lisäksi tulee uusien lainojen tulevat lyhennykset. Kaupungin lainasalkun suojausaste oli 31.12.2025 n. 80 %. Kun huomioidaan lisäksi arvioitu tuleva lainanotto, laskee suojausaste alle 50 %:iin vuonna 2028. Kaupungilla on näin ollen uusien investointien lisäksi myös vanhojen lainojen jälleerahoritusriski. Kaupunki jatkaa aktiivista korkoriskeiltä suojautumista tilanteessa, jossa korkojen oletetaan nousevan. Tämä myös koskien vielä nostamatonta lainakantaa, jonka korkoriskeiltä voidaan suojautua tulevaisuudessa alkavilla forward-start-sopimuksilla.

1.5 Kaupungin henkilöstö

	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä hlöä	Osuus henk.%
	hlöä	%	hlöä	%		
Keskushallinto	35	94,6	2	5,4	37	5,6
Kasvatus- ja sivistys	332	71,1	135	28,9	467	70,9
Yhdyskuntatekniikka	100	86,2	16	13,8	116	17,6
Tulevaisuus	24	61,5	15	38,5	39	5,9
Yhteensä	491	74,5	168	25,5	659	100,0

Taulukko esittää henkilöstömäärän tilanteessa 31.12.2025. Päivittäiseen vaihteluun vaikuttavat mm. työ-/virkasuhteiden muutokset, poissaolot ja työjärjestelyt.

Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa olutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä tiettyinä tarkastelupäivinä. Kaupungin palvelutuotannossa tehtiin vuonna 2025 yhteensä 618 henkilötyövuotta, mikä on yhdeksän henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2024. Muutokseen vaikutti työllisyyspalveluiden TE24 -uudistus, jossa kuntiin siirtyi henkilöstöä valtiolta liikkeenluovutuksella 1.1.2025 alkaen.

Sukupuolten välinen osuus henkilöstöstä pysyi samalla tasolla vuonna 2025 edellisvuoteen verrattuna. Koko kaupungin henkilöstömäärästä 68 % oli naisia ja 32 % miehiä. Henkilöstön suurin ikäryhmä oli edelleen 50–59-vuotiaat, joita oli vakinaisesta henkilöstöstä 35,8 %. Keski-ikä pysyi lähes samana vuodesta 2024 vuoteen 2025 (47,4 vuotta).

Sairauspoissaolot kasvoivat hieman vuonna 2025 (14,1 pv/HTV), kun vuonna 2024 ne olivat 13,6 päivää henkilötyövuotta kohti. Sairauspäiviä oli työntekijää kohti keskimäärin 13,2 kalenteripäivää, kun niitä oli vuonna 2024 työntekijää kohti 13,0 kalenteripäivää, mikä tarkoittaa noin 1,54 %:n kasvua vuoteen 2024 verrattuna.

Vuoden 2025 loppuun mennessä palkkakustannukset olivat yhteensä noin 33,3 miljoonaa euroa, mikä oli noin 4,15 % enemmän kuin vuonna 2024. Vuoden 2025 aikana kunta-alalla toteutettiin virka- ja työehtosopimusten mukaisia sopimuskorotuksia.

1.6 Ympäristöasiat

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä. Toimintakertomukseen on sisällytetty kuvaus ympäristökysymyksistä, jotka vaikuttavat olennaisesti kaupungin taloudelliseen tulokseen, asemaan, toiminnan kehitykseen sekä siitä miten kunta huolehtii ympäristöasioista.

Kuusamon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii yhdyskuntatekniikan lautakunnan alainen ympäristöjaosto.

Kuusamon kaupungin strategian arvoperustana on "rakkaus lähimmäiseen ja luontoon". Strategia ohjaa ympäristöasiat huomioon ottavaan päätöksentekoon kaupunkikonsernissa.

Kaupunkikonsernin toiminnassa pyritään kestäväen kehityksen mukaiseen toimintaan. Ympäristövastuuasiat ovat erittäin tärkeitä Kuusamon kaupunkikonsernin päätöksissä ja kehittämistoiminnassa. Kaupunki osallistui Naturpolis Oy:n hallinnoimaan "Hiiliviisasta kiertotaloutta" -hankkeeseen, jossa tavoitteena on ollut nostaa Koillismaalla syntyvien sivuvirtojen hyödyntämistä sekä samalla parantaa alueen omavaraisuutta. Kiertotalouden uudet ratkaisut pienentävät alueen hiilipäästöjä sekä edistävät muun muassa hukkaenergian käyttöä. Lisäksi Kuusamossa toteutetaan Naturpolis Oy:n toimesta Biomassat kierto Koillismaalla -hanketta, jonka tavoitteena on selvittää monitahoisesti biokaasutuotannon mahdollisuuksia Koillismaalla sekä erilaisten ympäristöhoidollisten biomassojen hyödyntämismahdollisuuksia. Myös porotalouteen on käynnissä kiertotaloushanke: Sarvet ja saporot kierto - kiertotalous käytäntöön poraturastuksessa, ja maatalouden kestävyttä kehitetään "Kestävästi kehittyvät maatilat" -hankkeessa. Kuusinkijoen ennallistamista on tuettu Kuusinkijoen Lumo -hankkeen toimenpiteillä.

Lisäksi kaupunki osallistuu Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi (ReiNo) -hankkeeseen. Hankkeen toiminnan kautta edistetään kestävä ja vastuullista matkailua, jotka ovat alueen vetovoiman pysyvyyden ja kasvattamisen kannalta merkittävässä asemassa. MAISA - Matkailuintensiivisen maaseudun saavutettavuusratkaisut -hankkeessa puolestaan on testattu mm. yhteiskäyttöauton toimintamallia Rukalla, sekä kehitetty julkisen liikenteen saavutettavuutta.

Uudet jätehuoltomääräykset ovat tulleet voimaan Kuusamon alueella heinäkuussa 2023. Jätehuoltomääräyksiä annetaan mm. eri jätelajien lajittelusta ja keräyksestä. Määräyksillä pyritään varmistamaan toimiva jätehuolto, josta ei aiheudu ympäristöhaittaa. Määräysten tavoitteena on ohjata Kuusamon kaupungin alueella tapahtuvaa jätehuoltoa jätelain ja kiertotalouden periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on saavuttaa ja ylittää sekä kansalliset, että EU-tason kierrätystavoitteet, jonka mukaan yhdyskuntajätteestä tulisi kierrättää vuoteen 2035 mennessä 65 %.

Erilliskerätyn biojätteen määrä on noussut vuodesta 2024 noin 10 %, ollen 800 tonnia vuonna 2025. Erilliskerätty biojäte toimitetaan käsiteltäväksi Gasumin biokaasulaitokselle Ouluun.

Käynnissä on mm. vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämishanke. Hankkeen keskeinen tavoite on valmistella ympäristölupahakemus jätehuolto- ja kiertotaloustoimintojen sijoittamiseksi Kuubion alueelle ja hakemus on jätetty heinäkuussa 2025.

Kuusamon kaupungin yhdyskuntatekniikan toimialan ympäristötulosalueen toiminnan tavoitteena on turvata eläinten hyvinvointi, turvalliset elintarvikkeet, terveellinen, turvallinen,

viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Ympäristötulosalue ja ympäristöjaosto toimivat lakisääteisenä viranomaisena ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja maaseutuhallinnon osa-alueilla. Tulosalue tuottaa ympäristön ja maaseudun kehittämiseen liittyviä palveluita sekä tuottaa lupamenettelyihin liittyviä palveluita.

Tulosalue työskentelee myös ympäristön pilaantumisen ja siitä aiheutuneiden vahinkojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi tarkkailun, lupien ja valvonnan sekä ympäristön tilaa parantavien hankkeiden avulla.

Kuusamon kaupungin rakennusjärjestyksessä on säännökset luonnon huomioimisesta kaikilla rakennuspaikoilla. Rakennuskohteiden rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että tontin puusto ja muu kasvillisuus, pinnanmuodot sekä luonnonarvot säilyvät mahdollisimman luonnonmukaisina.

Kuusamon kaupunki on ollut mukana kunta-alan energiatehokkuuden sopimustoiminnassa jo vuodesta 1997 lähtien. Sopimuksen mukaan kaupunki tavoittelee säästöjä ja energiatehokkuutta moni eri toimin ja tehtävin, mm. parhaillaan suoritettavilla eri rakennusten energiakatselmoineilla.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa merkittäviä ympäristökysymyksiä, jotka vaikuttavat kaupungin taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen.

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot siitä, miten kaupunki huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Kaupunkikonsernissa toimitaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja huomioidaan kuntalaisten tiedonsaanti- ja osallistumismahdollisuudet. Henkilöstön osalta tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2025–2026 on hyväksytty kaupunginhallituksessa 13.1.2025 § 2. Kotouttamislain (681/2023) mukainen Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yhteinen kotouttamisohjelma on hyväksytty tulevaisuuslautakunnassa 21.11.2024 § 102.

Toimielinten päätöksenteon yhteydessä on käsitelty esteellisyyskysymyksiä, millä on pyritty siihen, että luottamushenkilöt ja viranhaltijat ottavat itse vastuun esteellisyyden arvioinnista. Toimielinten tehtävänä on osaltaan myös huolehtia esteellisyyden toteutuminen kaupungin päätöksenteossa.

Kuusamon kaupunginhallitus on kokouksessaan 2.5.2023 § 85 hyväksynyt hankintaohjeen ja menettelyohjeen. Kuusamon kaupunkikonsernin hankinnoissa noudatetaan EU-määräyksiä ja julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä sekä kaupungin omaa hankintaohjetta. Tavoitteena on tehokas julkisten varojen käyttö ja harmaan talouden torjunta.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu Kuusamon kaupungin verkkosivuilla kuntalain mukaisesti.

Kuusamon kaupungin sisäinen ilmoituskanava vakavien väärinkäytösten ilmoittamista varten on käytössä. Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023. Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa,

että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti.

Kuusamon kaupunki noudattaa Kuntaliiton yleiskirjeessä annettuja ohjeita vieraanvaraisuuteen, etuihin ja lahjoihin liittyvissä asioissa. Myös kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeissa on linjattu menettelytavat tilanteisiin, joissa ulkopuolinen tarjoaa lahjaa tai lahjaan verrattavaa etuutta.

Kaupunki sitoutuu kuntaa koskeviin velvoitteisiin ihmisoikeusasioissa. Ihmisoikeuksien toteutuminen huomioidaan kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa kokonaisvaltaisesti. Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä erityisryhmien kanssa, ja ihmisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia edistetään toimivien neuvostojen kautta. Kuusamossa toimivat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuusamon kaupungin päivitetty strategia on hyväksytty vuoden 2026 talousarviokäsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuustossa 9.12.2025 § 57. Strategiassa on määritelty kaupungin tulevaisuudenkuva ja tavoitteet.

Kuusamon kaupungin strategian arvoperusta kiteytyy seuraavasti: ”Rakkaus lähimmäiseen ja luontoon”. Strategia sisältää neljä tavoitetta: Kuusamo on kasvava, kiinnostava, kuuluu ja kestävä.

Strategia toimii ohjenuorana toimeenpanoa koordinoivalle kaupunginhallitukselle ja strategiaa toteuttavalle toimielin- ja henkilöstöorganisaatiolle konsernin laajuisesti. Kaupunginvaltuusto asettaa strategian pohjalta tavoitteet ja linjaa keskeiset toimenpiteet vuosittain talousarvion valmistelun yhteydessä. Kaupunginvaltuustolle raportoidaan strategisten tavoitteiden toteuttamisesta osavuosikatsauksissa ja vuosittaisissa toimintakertomuksissa.

Vuoden 2025 alussa vastuu työvoima- ja kotoutumispalvelujen järjestämisestä siirtyi kunnille ja kuntien muodostamille työllisyysalueille. Kuusamon kaupunki tuottaa itse työvoimaviranomaisen lakisääteiset henkilöasiakaspalvelut alueellaan. Palvelut ovat saatavissa kaupungintalon tiloissa toimivassa Työllisyyspalvelupiste Kiepissä, jonka osana ovat myös alle 30-vuotiaiden palvelutarpeisiin vastaava Nuorten Ohjaamo sekä maahanmuuttajien palveluita tuottava kansainvälisten palveluiden yksikkö.

Work & Stay -hankkeessa kehitettiin työelämätulkki-mallia vieraskielisten ja osatyökykyisten työnhakija-asiakkaiden työllistymisen tueksi sekä asettautumispalveluita työn perässä alueelle muuttavien henkilöiden tueksi. Mallit vakiinnutettiin pysyviksi palvelumuodoiksi. Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon parantamiseksi valmisteltiin Osaaminen 360-hanke, johon saatiin myönteinen rahoituspäätös.

Työttömyysaste heikkeni vuoden 2025 aikana. Ilmiö on valtakunnallinen. KEHA-keskuksen työnvälitystilaston mukainen keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2025 oli 11,5 % Kuusamossa, kun se vuotta aiemmin oli 11,1 %. Työttömyysasteen muutos on ollut nuorisotyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden osalta merkittävä, josta osa selittyy laintulkinnan muutoksesta ns nollatuntisopimuksella työskentelevien osalta. Nuorisotyöttömyysaste (alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta) oli vuonna 2025 keskimäärin 14,4 %, kun edellisenä vuonna se oli 12,9 %.

Yhtäjaksoisesti 12 kk tai pidempään työttömänä olleita oli keskimäärin 3,7 % työvoimasta,

joka on 32,9 % työttömistä työnhakijoista. Kuusamon työpaikkaomavaraisuus eli alueen väestön ja työpaikkojen välinen suhde oli 103,7 % vuonna 2023. Tuoreimmat tilastot julkistetaan vasta 3.6.2026.

Kaupungilla on aktiivinen ote elinkeinopolitiikassa. Kaavahankkeiden runsas määrä eri kaavatasoilla palvelee pitkäjänteisesti paikkakunnan elinvoiman vahvistamista. Vuoden 2025 aikana hyväksyttiin 7 kaavaa, jotka saivat lainvoiman (kerrosalaa yhteensä noin 138 435 kem²). Sitä kehityspotentiaalia voidaan tukea ja nopeuttaa sen toteutumista elinvoimainvestoinneilla ja kehittämishankkeilla niin, että seuraava talouskasvun aikana se saadaan mahdollisimman tehokkaasti hyödynnettyä. Kaupunkikonserni on käynnistynyt konsulttiavustetun yrityshaun Kuubio- alueelle, ja on myös osallistunut Business Arena North tapahtumaan, jossa investorit ja investointimahdollisuuksia tarjoavat tahot voivat verkostoitua. Kokemukset olivat myönteisiä.

Rukan ja kirkonkylän kaavahankkeilla on jo luotu kestävä pohja kasvulle, joka tukee työllisyys- ja väestötavoitteita seuraaville vuosikymmenille. Seuraavan 5 vuoden aikana on mahdollisuus reilusti yli 100 M€ investointeihin. Tällä hetkellä on valmisteilla eri vaiheissaan - idea-asteella ja osa suunnitteluvaiheessa - 30 investointihanketta (suuruusluokka n. 55 000 kem²) jakaantuen aika tasaisesti keskustajaman ja Rukan välille.

Kunnan talouden tasapaino perustuu siihen, että tulot ja menot pidetään hallitusti linjassa samalla kun kunta huolehtii elinvoimasta ja palveluiden vaikuttavuudesta. Keskeistä on vahvistaa tulopohjaa verotuloilla, valtionosuuksilla ja palvelutuotoilla sekä hallita menoja palvelurakennetta ja toimintatapoja kehittämällä. Investoinnit suunnitellaan pitkällä aikavälillä ja priorisoidaan kunnan strategian ja taloudellisen kantokyvyn mukaan. Lisäksi ennakointi, talouden säännöllinen seuranta ja henkilöstömenojen hallinta ovat olennaisia. Kokonaisuutta tukee selkeä strateginen johtaminen ja kunnan elinvoiman - asukkaiden, yritysten ja työpaikkojen - aktiivinen vahvistaminen.

Kuusamon terveyskeskuksen, Ruskarinteen, Ruijanmutkan ryhmäkodin ja Terveystalon kauppahintaan liittyy ehdollinen lisäkauppahinta, jonka enimmäismäärä on 1 500 000 euroa. Lisäkauppahinnan toteutuminen edellyttää sopimuksen mukaisten ehtojen täyttymisen (KH 2.9.2024 § 135).

Alueella on käynnissä ja valmisteilla erilaisia yritysten ja niiden toimintaympäristön kehittämiseen tähtäviä hankkeita ja toimenpiteitä. Näillä vahvistetaan liiketoiminnan kasvua, kansainvälistymistä ja TKI-valmiuksia. Toimialoista ovat vahvasti mukana matkailu, biotalous ja puutoimiala sekä alkutuotanto ja elintarvikeala. Toimialojen kilpailukyvyn vahvistuminen vaikuttaa positiivisesti Kuusamon elinvoimaisuuteen, kiinnostavuuteen investointikohteena ja työnteko- ja asuinpaikkana, ja sitä kautta paikkakunnan tulevaan taloudelliseen kehitykseen. Hankkeilla edistetään myös työllisyyttä ja monipaikkaisuutta, ja kestävyys teemana korostuu kaikessa hanketoiminnassa. Uusia kehittämishankkeita valmistellaan elinkeinoelämälähtöisesti ja kaupunkistrategian mukaisesti.

Asuntopoliittisessa ohjelmassa todettiin pienten vuokra-asuntojen tarve. Kyseisen ohjelman tavoitteissa on todettu, että asumisen vetovoimaa varmistetaan mm. saavutettavien, pienten asuntokuntien ja muuttajien ensiasuntoina toimivien vuokra-asuntojen avulla. Kaupunki on päättänyt rahoittaa Kuusamon Vuokratalot Oy:n kautta 30 asunnon kohteen, joka vastaa tämän hetken ja tulevaisuuden asuntotarpeeseen.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen perusteella toimintakertomuksessa tulee esittää arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 18.9.2023 § 33 hyväksynyt Kuusamon kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 25.9.2023 § 171 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Kuusamon kaupungin konserniohjeeseen sisältyy konserninvalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen. Kaupunkikonsernin toimintaa ohjaavat kyseiset asiakirjat.

Kaupunginhallituksen alaiset toimielimet ja konserniyhteisöt arvioivat ja tunnistavat tavoitteita uhkaavia riskejä ja arvioivat niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laativat suunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Riskienhallinnan tavoitteena on saada varmuus kaupungin tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä.

Kuusamon kaupungin riskit luokitellaan strategisiin, taloudellisiin, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin.

Strategiset riskit uhkaavat kunnan tavoitteiden ja strategian toteuttamista vaarantaen toiminnan edellytykset ja vision toteutumisen. Riskit liittyvät keskeisesti strategian toteuttamisen mahdollisuuksiin, työllisyyden kehitykseen ja ulkopoliittisen tilanteen kiristymiseen.

Taloudelliset riskit liittyvät sisäisiin tai ulkoisiin taloudellisiin tekijöihin, talouden tasapainoon (tulorahoituksen riittävyys, valtionosuuksien väheneminen, kulujen kasvu, julkisen talouden alijäämä, korkoriski), investointeihin, rahoitukseen sekä rahoitusmarkkinoihin.

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan ja osaamiseen, organisaation sisäisiin prosesseihin sekä asiakasprosesseihin, palvelun epäonnistumiseen, tietojärjestelmiin, sopimuksiin sekä myös väärinkäyttöihin ja muuhun lainvastaiseen toimintaan.

Vahinkoriskit ovat usein seurausta odottamattomista ja äkillisistä, monesti vakuuttamiskelpoisista tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoontuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut kunnille ohjeet tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Ohjeen mukaan toimintakertomuksessa tulee selvittää, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty. Lisäksi tulee kuvata sitä, miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää taloussuunnittelukaudella.

Hallintosäännön 10 luvussa määritellään kuntalain edellyttämät kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet ja työnjako. Kaupunginhallitus vastaa kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lautakunta vastaa toimialaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginjohtaja vastaa sisäisen valvonnan asianmukaisesta totuttamisesta.

Sisäisen valvonnan ja siihen olennaisesti liittyvän riskien hallinnan järjestäminen kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, strategiaan ja toiminnan taloudellisuuteen ja tuloksellisuuteen. Tarkoituksena on varmistaa toiminnan laillisuus. Valvonnalla edesautetaan tavoitteiden saavuttamista, kaupungin tehokasta johtamista, riskienhallintaa sekä toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Samalla varmistetaan, että päätösten perusteena oleva tieto on luotettavaa ja riittävää.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perustana on kuntalaki, hallintosääntö, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä muut kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymät ohjeet (mm. konserniohje ja hankintaohjeet).

Kaupunginhallitus ja muut toimielimet ovat valvoneet lähtökohtaisesti saamiensa raporttien, selvitysten ja viranhaltijapäätösten perusteella, että toiminnassa noudatetaan lakeja ja muita säännöksiä sekä toimitaan päätösten mukaisesti. Sisäisestä valvonnasta ovat huolehtineet toimialajohtajat alaisensa toiminnan osalta ja tulosaluejohtajat alaistensa osalta ja tuloyksiköiden esimiehet alaistensa osalta. Sisäinen valvonta on toteutettu osana viranhaltija- ja esimiestyönä, jolla on varmistettu tehtävien hoitaminen oikea-aikaisesti ja hyväksyttävästi. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kiinnitetty osaksi talousarvio ja tilinpäätösprosessia. Talousarvioprosessin yhteydessä toimialat tekevät sisäisen valvonnan suunnitelman vuodeksi eteenpäin ja raportoivat toteutumista tilinpäätöksessä ja kahdessa osavuosisikatsauksessa. Lautakunnat ovat käsitelleet toimialansa sisäisen valvonnan toteutumista vuoden 2025 toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä.

Keskushallinnon keskeiset tavoitteet on saavutettu. Keskushallinnon ja koko kaupungin osalta varojen käyttöä ja talouden yleistä toteutumaa on seurattu kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti. Toimialoja on ohjattu tilivuoden aikana talouteen ja hallintoon liittyvissä asioissa.

Asianhallintajärjestelmään kirjattujen päätösten perusteiden luotettavuus varmistetaan riittävällä seurannalla ja viemällä tiedoksi asianosaisille ja ylemmälle päättävälle tasolle. Toimielinten, konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen raportointi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle talouden ja toiminnan suunnittelusta sekä seurannasta on vakiintunutta.

Osaksi kaupungin tilinpäätöstoimenpiteitä tehdään selvitys avoimista olevista riita-asioista, oikeuskäsittelyistä ja niiden mahdollisista taloudellisista vaikutuksista kaupungin talouteen. Tällä hetkellä tapauksia on muutama. Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole muita lakisäästeisten tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johta-

mistavan vastaisia toimia, joista saattaisi seurata merkittävä korvaus, kanne tai muu sellainen vaatimus tai oikeusseuraamus. Hallituksella ei myöskään ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille merkittävä korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu. Vuoden 2025 aikana tulleiden kunnallisvalitusten, kanteluiden, oikaisuvaatimusten yms. määrä on ollut edelleen pieni, eikä ole poikennut edellisistä vuosista. Vuoden 2025 aikana kaupungissa tehtiin 1 933 (2 103) toimielin- ja viranhaltijapäätöstä, joista tehtiin oikaisuvaatimuksia, valituksia tai kanteluita 8 (13) kpl.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta on käsitellyt toimintakertomuksen yhteydessä kokouksessaan 18.2.2026 § 18 sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on noudatettu kasvatus- ja sivistyslautakunnan hyväksymää suunnitelmaa vuodelle 2025 (Kasvatus- ja sivistyslautakunta 30.10.2024 § 90). Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena oli varmistaa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen. Kasvatus- ja sivistystoimialan talousarvion toteumaa seurattiin säännöllisesti sekä tulosalue- että yksikkötasolla, ja toiminnassa varmistettiin talousarviokehykseen sitoutuminen sekä taloudellinen tehokkuus. Talousarviopäätösten pohjana olevan tiedon oikeellisuutta ja riittävyyttä arvioitiin toimialan johtoryhmän ja tulosityksiköiden säännöllisissä kokouksissa. Toimintakauden aikana huolehdittiin lakien, viranomaisohjeiden, kaupungin sääntöjen ja ohjeiden sekä toimielinten päätösten noudattamisesta. Toimialan yhteiset toimintamallit sovitettiin näiden vaatimusten mukaisiksi. Jokainen työntekijä vastasi omalta osaltaan kaupungin omaisuuden ja resurssien taloudellisesta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä. Toimialan johtoryhmässä seurattiin toimintaympäristön muutoksia, tunnistettiin keskeiset riskit ja suunniteltiin tarvittavat hallintatoimet. Lisäksi toimialan riskienhallinta- ja tietosuojaryhmät kokoontuivat säännöllisesti varmistamaan riskienhallinnan ja tietosuojan ajantasaisuuden ja kattavuuden.

Tulevaisuuslautakunta on käsitellyt toimintakertomuksen yhteydessä kokouksessaan 19.2.2026 § 13 vuoden 2025 toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa vuonna 2025. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on noudatettu voimassa olevia ohjeistuksia, ja niiden mukaisesti vahvistettua sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmaa vuodelle 2025 (tulevaisuuslautakunta 22.10.2024 § 86). Sisäinen valvonta on painottunut sisäiseen tarkkailuun. Päähuomio on ollut tehtyjen päätösten lainmukaisuudessa, ratkaisujen toimivuudessa ja talouden seurannassa. Vuonna 2025 ilmeni syytä toteuttaa tarkempaa sisäistä valvontaa. Tehdyt havainnot on raportoitu ohjeistuksen mukaisesti ja annettu ohjeistusta. Kaupunki on valittanut KEHA- keskuksen päätöksestä POPELY/ 862/2024, liittyen vastaanottoon varautumisen kustannusten tukikelpoisuuteen. Hallinto-oikeus hylkäsi tehdyn valituksen. Toimialalla ei ole ollut ongelmia sopimusten mukaisen ehtojen noudattamisessa. Sopimukset ovat lähinnä kaavoitus- ja konsulttisopimuksia, yhteistyösopimuksia sekä laitteisiin liittyviä leasing-sopimuksia. Henkilöriskien arvioinnit ovat toimialalla ajan tasalla. Henkilöstö on osallistunut tarpeellisiin koulutuksiin ja resursointi on ollut riittävä. Talouteen ja asiakirjahallintoon liittyvät tehtävämääräykset on päivitetty mm henkilövaihdosten johdosta.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta on käsitellyt toimintakertomuksen yhteydessä kokouksessaan 18.2.2026 § 10 vuoden 2025 toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa vuonna 2025. Toimialan keskeiset tavoitteet ja painopisteet on saavutettu poikkeuksellisista oloista huolimatta. Varojen käyttöä ja talouden yleistä toteutumaa on seurattu keskushallinnosta saatujen ohjeiden sekä kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti. Sisäisessä valvonnassa on noudatettu KV 18.9.2023 § 33 ja KH 25.9.2023 § 171 vahvistettua ohjeistusta. Sisäinen valvonta on todettu riittäväksi, painottuen sisäiseen tarkkailuun. Yhdyskuntatekniikan toimialalla ei ole ilmennyt syytä ryhtyä mittaviin toimintamallien muutoksiin. Sopimustoimintaan liittyen toimialalla ei ole ollut ongelmia sopimusten

mukaisten ehtojen noudattamisessa. Selvitykset avoimena olevista oikeudenkäynneistä mahdollisine taloudellisine vaikutuksineen sekä vuokravastuista on toimitettu keskushallintoon 4.2.2026 liitettäväksi osaksi kaupungin tilinpäätösmateriaaleja. Taloudellisten riskien todennäköisyys ei ole muuttunut edellisvuodesta.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Hallintosäännön edellyttämiä sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä kaikilta osin ja kaikkien tulosalueiden osalta systemaattisia ja edellyttävät käytännön toimintamallien kehittämistä.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Ulkoinen 1 000 €	2025	2024
Toimintatuotot	15 221	17 675
Valmistus omaan käyttöön	1 220	1 247
Toimintakulut	- 61 202	- 59 810
Toimintakate	- 44 762	- 40 888
Verotulot	37 365	34 438
Valtionosuudet	15 624	14 827
Rahoitustuotot ja -kulut	- 508	- 918
Korkotuotot	248	117
Muut rahoitustuotot	832	748
Korkokulut	- 1 529	- 1 686
Muut rahoituskulut	- 59	- 97
Vuosikate	7 720	7 459
Poistot ja arvonalentumiset	- 8 330	- 8 792
Tilikauden tulos	- 610	- 1 333
Rahastojen lisäys/vähennys	823	757
Tilikauden yli/alijäämä	213	- 577
Tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	25	30
Vuosikate/Poistot, %	93	85
Vuosikate, euroa/asukas	522	502
Asukasmäärä	14 792	14 873

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate/Poistot, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli kaupungin ulkopuolelta saadut tuotot ja ulkopuolelta syntyneistä hankinnoista ja muista eristä syntyneet kulut. Toimintakertomuksessa laskelmat esitetään kokonaiskuvan saamiseksi tuhansina euroina. Lisäksi laskelmat esitetään sentin tarkkuudella tilinpäätöskirjan tilinpäätöslaskelmat -osassa.

Tuotot

Kuusamon kaupungin tuottojen kokonaismäärä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) oli yhteensä 69 289 316 euroa. Tuottojen määrä oli 1 483 515 euroa isompi kuin vuonna 2024. Rahoitustuotot vuonna 2025 olivat 1 079 974 euroa ja vuonna 2024 ne olivat 864 797 euroa.

- Toimintatuotot pienenivät vuonna 2025 vuoteen 2024 verrattuna 2 454 701 euroa eli 14 %.
- Verotulot kasvoivat vuonna 2025 vuoteen 2024 verrattuna 2 926 633 euroa eli 8,5 %.
- Valtionosuudet kasvoivat vuonna 2025 vuoteen 2024 verrattuna 796 406 euroa eli 5 %.
- Rahoitustuotot (korkotuotot sekä muut rahoitustuotot) kasvoivat vuonna 2025 vuoteen 2024 verrattuna 215 176 euroa eli 25 %.

Kulut

Vuonna 2025 kaupungin kulujen kokonaismäärä (toimintakulut ja rahoituskulut) oli 62 789 817 euroa. Kulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1 391 882 euroa eli 2,3 %. Henkilöstökulut kasvoivat 1 319 451 euroa, 4 %. Vuonna 2025 palveluiden ostoihin käytettiin 19 259 063 euroa. Palveluiden ostot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 301 963 euroa, mikä vastaa 1,6 prosentin kasvua. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat vuonna 2025 yhteensä 3 870 193 euroa, mikä oli 357 355 euroa, 8,5 % vähemmän kuin vuonna 2024. Avustukset vuonna 2025 olivat 3 314 594 euroa, jotka kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 749 411 euroa, 29 %.

Toimintakate ja vuosikate

Toimintakatteella osoitetaan, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelutoiminnan myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä vero- ja valtionosuustuloilla. Kunnissa toimintakate on negatiivinen. Kaupungin toimintakate oli -44 761 517 euroa. Miinusmerkkinen toimintakate kasvoi vuoteen 2024 verrattuna 3 873 572 euroa eli 9,5 %.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioitaessa vuosikate on keskeinen luku. Perusoletuksen mukaan tulorahoitus on riittävä, mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot vastaavat vuotuista investointitasoa. Vuonna 2025 Kuusamon kaupungin vuosikate oli 7 719 510 euroa, poistot ja arvonalentumiset 8 329 864 euroa ja nettoinvestoinnit 12 539 029 euroa. Vuosikate oli 610 355 euroa pienempi kuin poistot.

3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 719	7 459
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-599	-1 602
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 117	-16 179
Rahoitusosuudet investointeihin	1 248	2 915
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	955	10 313
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 794	2 906
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 000	-1 020
Antolainasaamisten vähennykset	575	443
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 000	15 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 614	-10 478
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	626	-1 681
Rahoituksen rahavirta	6 587	2 264
Rahavarojen muutos	1 793	5 170
Rahavarat 31.12.	26 192	24 399
Rahavarat 1.1.	24 399	19 229
Toiminnan ja investoinnin rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-33 986	-31 712
Investointien tulorahoitus, %	60	56
Laskennallinen lainanhoitokate	1	1
Kassan riittävyys, pv	108	101
Asukasmäärä	14 792	14 873

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Laskennallinen hoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus investointien omahankintamenosta on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella. Jos tunnusluku on alle 100, joudutaan osa investoinneista rahoittamaan pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai kassavaroilla. Kuusamon kaupungissa prosenttiosuus vuonna 2025 oli 60 %.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku laskennallinen lainanhoitokate on suurempi kuin 1. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kuusamon kaupungin laskennallinen lainanhoitokate vuonna 2025 oli 0,8 %.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivässä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla, joihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kuusamon kaupungin kassan riittävyys oli vuoden 2025 lopussa 108 päivää.

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tilinpäätöslaskelmat -osassa.

Tase	2025	2024
Vastaavaa	1 000 €	1 000 €
Pysyvät vastaavat	136 807	131 173
Aineettomat hyödykkeet	351	359
Aineettomat oikeudet	204	293
Muut pitkävaikutteiset menot	147	66
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	113 542	111 903
Maa- ja vesialueet	20 932	20 247
Rakennukset	65 470	65 161
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 617	21 273
Koneet ja kalusto	2 003	2 386
Muut aineelliset hyödykkeet	132	132
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	4 389	2 705
Sijoitukset	22 914	18 911
Osakkeet ja osuudet	11 323	8 721
Muut lainasaamiset	11 393	9 969
Muut saamiset	198	222
Toimeksiantojen varat	25	25
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	25	25
Vaihtuvat vastaavat	31 524	32 956
Vaihto-omaisuus	118	118
Aineet ja tarvikkeet	63	63
Valmiit tuotteet ja tavarat	55	55
Saamiset	5 215	8 439
Pitkäaikaiset saamiset	2 291	2 904
Myyntisaamiset	1 500	2 033
Muut saamiset	791	871
Lyhytaikaiset saamiset	2 924	5 535
Myyntisaamiset	1 165	1 993
Muut saamiset	623	1 050
Siirtosaamiset	1 136	2 492

Rahoitusarvopaperit	11 474	10 975
Osakkeet ja osuudet	11 474	10 975
Rahat ja pankkisaamiset	14 718	13 424
Vastaavaa yhteensä	168 356	164 154
Vastattavaa	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Oma pääoma	77 995	78 605
Peruspääoma	53 202	53 202
Arvonkorotusrahasto	175	175
Muut omat rahastot	2 467	3 290
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	21 937	22 514
Tilikauden yli-/alijäämä	213	-577
Pakolliset varaukset	707	682
Muut pakolliset varaukset	707	682
Toimeksiantojen pääomat	71	70
Lahjoitusrahastojen pääomat	71	70
Muut toimeksiantojen pääomat		
Vieras pääoma	89 583	84 798
Pitkäaikainen	65 289	59 198
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 289	59 197
Lainat julkisyhteisöiltä	0	1
Lyhytaikainen	24 294	25 600
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 507	10 207
Lainat julkisyhteisöiltä	1	7
Saadut ennakot	3 727	4 620
Ostovelat	3 128	5 438
Muut velat	556	508
Siirtovelat	5 374	4 819
Vastattavaa yhteensä	168 356	164 154
Taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	47	49
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	126	120
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	22 150	21 937
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 479	1 475

Lainakanta 31.12., 1000 €	76 798	69 412
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 192	4 667
Lainat ja vastuut, 31.12	77 878	70 582
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 265	4 746
Lainasaamiset, 1000 €	11 393	9 969
Asukasmäärä	14 792	14 873

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma-Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas = $(\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta 31.12./asukas = $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / \text{Asukasmäärä}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12 = $\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas = $\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut} / \text{Asukasmäärä}$

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk - lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kuusamon kaupungin taseen loppusumma oli n. 168 miljoonaa euroa, 4 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Taseen kumulatiivinen ylijäämä ottaen huomioon vuoden 2025 tilinpäätöksen tuloksen oli 22,1 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Kuusamon kaupungin omavaraisuusaste oli alle tavoitetason 47 prosenttia. Uutta lainaa vuonna 2025 nostettiin 18 miljoonaa euroa. Lainakanta on 76,8 miljoonaa euroa, ollen 5 129 euroa asukasta kohti. Asukaskohtainen lainamäärä nousi vuoteen 2024 verrattuna 525 euroa. Keskimäärin kunnissa on lainaa per asukas 3 547 euroa (vuoden 2025 tilinpäätösarviotieto).

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selvittää velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kuusamon kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku vuoden 2025 tilinpäätöksessä oli 126 prosenttia.

5 Kokonaistulot ja -menot

Tulot	teur	Menot	teur
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	15 221	Toimintakulut	61 202
Verotulot	37 365	-Valmistus omaan käyttöön	-1 220
Valtionosuudet	15 624	Korkokulut	1 529
Korkotuotot	248	Muut rahoituskulut	59
Muut rahoitustuotot	832	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödyk-		- Pakoll. varausten lis.(+),	
keiden luovutusvoitot	-634	väh.(-)	-25
Investoinnit		- Pysyvien vastaavien hyödyk-	
Rahoitusosuudet investointime-		keiden luovutustappiot	-10
noiniin	1 248	Investoinnit	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutus-		Investointimenot	14 117
tulot	954	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäykset	2 000
Antolainasaamisten vähennykset	575	Pitkäaikaisten lainojen vähen-	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 000	nys	10 614
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisen lainojen vähen-	
Oman pääoman lisäykset		nys	
Kokonaistulot yhteensä	89 433	Oman pääoman vähennykset	
		Kokonaismenot yhteensä	88 266

Tulojen ja menojen täsmäytys:

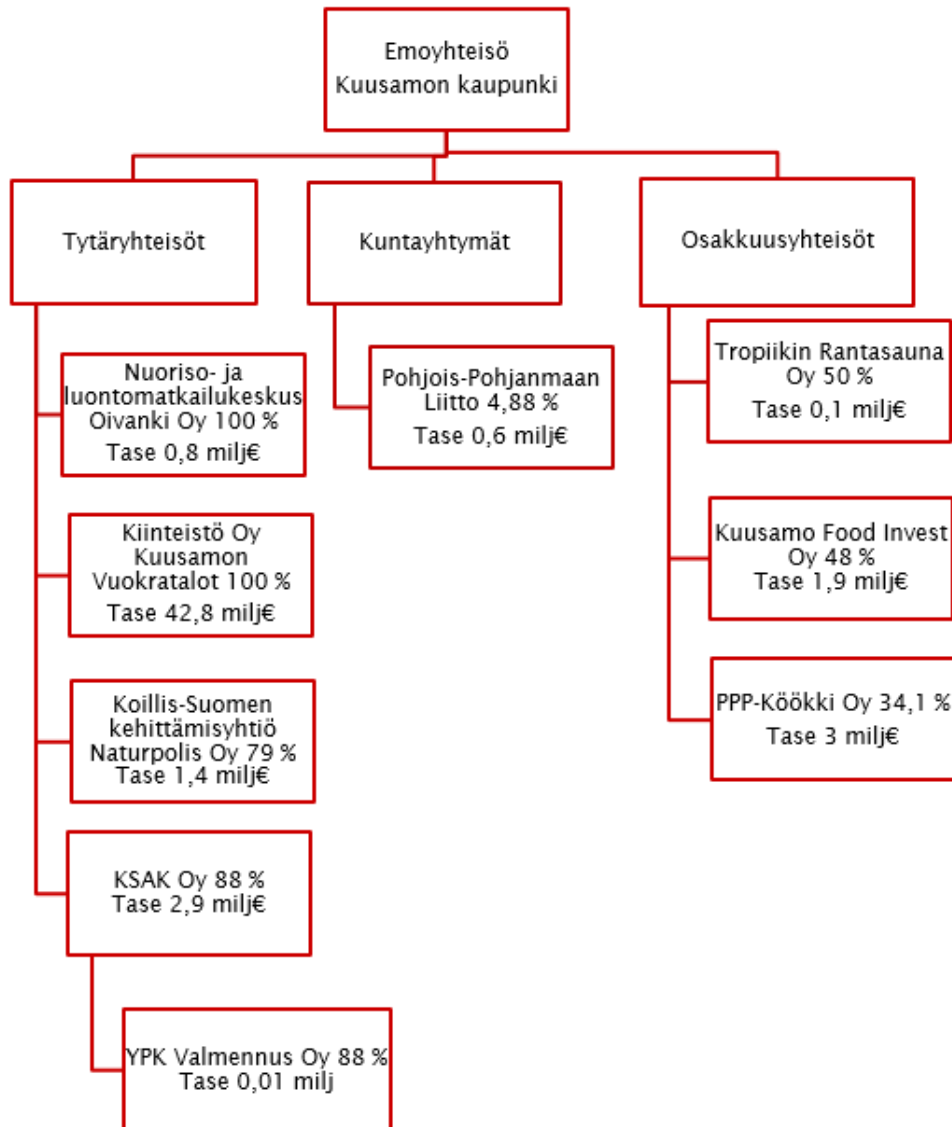
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 89 433 - 88 266 = 1 167

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 1 793 - 626 = 1 167

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuusamon konsernirakenne

Kuntalain mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Kuusamon kuntakonserniin kuuluvat yhtiöistä Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot, Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy, KSAK Oy sekä sen tytäryhtiö YPK Valmennus Oy sekä kuntayhtymistä Pohjois-Pohjanmaan Liitto. Kuusamon kuntakonserniin kuuluu lisäksi osakkuusyhtiöt Kuusamo Food Invest Oy, Tropiikin Rantasauna Oy ja PPP-Köökki Oy. As Oy Kuusamon Lapinväylä 7–9 on fuusioitu 1.1.2025 Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloihin.

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Yhtiöiden toimintaa ohjaa osakeyhtiölaki. Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja soveltuvin osin myös kuntayhtymät sekä muut yhtiöt, joissa kaupunki on osakkaana, noudattavat toiminnassaan konserniohjetta, Kuusamon kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ohjeita sekä hyvää hallintotapaa, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöstä muuta johdu. Kuusamon kaupungin hallintosäännössä määrätään konsernijohdon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Merkittävimmät konsernitapahtumat vuoden 2025 aikana olivat:

- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen pääomittaminen (Kv 18.2.2025 § 4)
- Laina Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille (Kv 18.2.2025 § 3)
- Kuusamon kaupungin ja Kuusamo Food Invest Oy:n välinen pääomalainasopimus (Kh 5.5.2025 § 88)
- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot on myynyt palvelutalo Kotirannan Suomen Hoiva ja Asunto Oy:lle. Kuusamon kaupunki päätti antaa omavelkaisen takauksen ostajalle Suomen Hoiva ja Asunto Oy:lle (Kv 9.12.2025 § 55). Kaupan jälkeen on ilmennyt, että taakasta ei tarvitse antaa.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot

Kuusamon vuokra-asuntomarkkina on lähtenyt laskuun vuonna 2025 verrattuna edellisiin vuosiin. Taloudellista käyttöastetta painaa alaspäin erityisesti suurten asuntojen ja suurten yksiköiden (esiovetustilat, soluasunnot, yms.) tyhjänä olo.

Hakijakunnan rakenne on edelleen painottunut yhden hengen talouksiin. Yhtiön vuokra-asuntojen nykyinen, pääsääntöisesti Kuusamon kaupungin taajaman reuna-alueilla sijaitseva asuntokanta ei vastaa kysyntään, sillä kysyntä painottuu pieniin, sijainniltaan Kuusamon keskustassa oleviin kohteisiin. Pienistä asunnoista on pula ja suurempiin ei saada uusia vuokralaisia.

Korkotaso on lähtenyt laskemaan vuonna 2025 vuoden 2023 huipusta. Yhtiön lainasalkku on hyvin suojattu, joten olemassa oleviin lainoihin korkojen nousulla ei ollut juurikaan vaikutusta. Uusien korjauslainojen osalta laskevilla koroilla on myönteinen vaikutus yhtiön talouden hallintaan.

Yleinen kustannusten nousu on luonut paineita vuokrien korotuksille vuonna 2024 sekä vuodelle 2025. Tulevaisuudessa yhä suurempi osuus liikevaihdosta joudutaan budjetoimaan lämmitykseen, joka pienentää esimerkiksi korjauksiin käytettäviä varoja. Olemassa olevia lainoja kuitenkin päättyy useita seuraavana kolmena vuotena, joten vastaavasti lainanhoitokulut pienenevät tuoden helpotusta mm. korjausrakentamiseen sekä ylläpitoon.

Asuintalovaroja on tehty vuodesta 2011 saakka.

Konserniyhteistyötä korjaustoiminnan ja taloushallinnon (kirjanpito ja palkanlaskenta) osalta päätettiin jatkaa Kuusamon kaupungin kanssa.

Osittainen verovapaus mahdollistaa voiton tekemisen tilinpäätöksessä ja näin vahvistaa taaseen omia pääomia/omavaraisuusastetta.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy

Vuoden 2026 toiminnan kehittämistä ohjaa päivitetty strategia sekä vuosien 2024–2025 aikana toteutettujen toimenpiteiden arviointi. Toiminnan painopisteinä säilyvät laadukas nuorisokeskustoiminta, sosiaalisen vahvistamisen palvelut, perhetyö, kansainvälisyys, alueellinen yhteistyö sekä vastuullinen ja turvallinen toimintaympäristö.

Leiri- ja valmennustoiminta

Vuonna 2026 tavoitteena on toteuttaa 45–55 lasten ja nuorten leiriryhmää. Toiminta kohdistuu edelleen kolmannen sektorin toimijoille, urheiluseuroille, partiolaisille, harrasteryhmillä, seurakunnille, kuntien nuorisopalveluille sekä sosiaalitoimen ja perhepalveluiden asiakaryhmillä.

Nuotta-valmennusta jatketaan osana nuorten sosiaalisen vahvistamisen kokonaisuutta. Valmennuksessa painottuvat arjenhallinnan taidot, ryhmässä toimiminen, luontolähtöiset menetelmät sekä opiskelu- ja työelämävalmiuksien tukeminen. Perheleiritoimintaa kehitetään edelleen erityistä tukea tarvitseville perheille yhteistyössä lähikuntien kanssa.

Tavoitteena on säilyttää vahva OKM:n yleisavustuksen taso ja varmistaa hankerahoituksen jatkuvuus toiminnan vaikuttavuuden perusteella.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälistä nuorisotyötä vahvistetaan pitkäjänteisesti. Rahoitusta haetaan edelleen Opetushallitukselta, aluehallintovirastolta sekä Erasmus+ -ohjelmasta.

Vuonna 2026 tavoitteena on:

- lisätä nuorisovaihtojen ja koulutusliikkuvuuksien määrää
- kehittää henkilöstön kansainvälistä osaamista
- toimia aktiivisena kumppanina eurooppalaisissa nuorisotyön verkostoissa

Liikkuvuuksia toteutetaan Euroopan unionin sisällä sekä yhteistyössä EU:n naapurimaiden kanssa. Kansainvälisessä toiminnassa painotetaan osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja kestävä kehitystä.

Alueellinen yhteistyö ja palveluiden kehittäminen

Oivanki jatkaa aktiivista rooliaan Koillis-Suomen nuorisotyön verkostoissa ja osallistuu alueellisen nuorisotyön kehittämiseen. Yhteistyötä tiivistetään kuntien kasvatus- ja sivistystoimien, seurakuntien sekä kolmannen sektorin kanssa.

Vuonna 2026:

- kehitetään tavoitteellista leirimuotoista toimintaa peruskoululaisille
- vahvistetaan demokratiakasvatuksen ja osallisuuden sisältöjä
- toteutetaan kasvatuksellisia ja yhteisöllisiä toimintapäiviä yläkoulun ja toisen asteen opiskelijoille
- järjestetään koulutuksia ja ammatillisia tapahtumia nuorten kanssa työskenteleville

Tavoitteena on vastata alueen palvelutarpeisiin entistä joustavammin ja lisätä yhteistyöhankkeita.

Investoinnit, vastuullisuus ja turvallisuus

Uuden nuoris- ja perhemajoitusrakennuksen käyttöönotto mahdollistaa majoituskapasiteetin kasvun ja palveluiden laadullisen kehittämisen. Vuonna 2026 keskitytään tilojen tehokkaaseen hyödyntämiseen sekä toimintamallien hiomiseen uuden infrastruktuurin mukaisesti.

Vastuullisen matkailun kehittämistoimet jatkuvat Green Key -ohjelman mukaisesti. Tavoitteena on vahvistaa ympäristövastuullisuutta, energiatehokkuutta sekä kestävien hankintojen periaatteita.

Lisäksi:

- yhdenvertaisuus- ja esteettömyystoimenpiteitä viedään systemaattisesti käytäntöön
- turvallisuussuunnitelmia päivitetään ja henkilöstön turvallisuusosaamista vahvistetaan
- varmistetaan psyykkisesti, fyysisesti ja sosiaalisesti turvallinen nuorisokeskusympäristö

Vuonna 2026 Oivangin toiminnan odotetaan kehittyvän vakaasti ja hallitusti. Painopisteenä on toiminnan vaikuttavuuden vahvistaminen, rahoituspohjan monipuolistaminen sekä alueellisen ja kansainvälisen yhteistyön syventäminen. Strategian mukaisesti Oivanki vahvistaa asemaansa valtakunnallisesti merkittävänä nuorisokeskuksena ja vastuullisena luontomatkailutoimijana.

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Yhtiön toiminta jatkuu varsin vilkkaana. Matkailun toimiala jatkaa kasvuaan ja metsä-, bio- ja puutoimialalla kehittämistoiminta jatkuu vilkkaana. Työllisyystilanne on pysynyt ennallaan vaihdellen kuitenkin jonkin verran toimintavuoden aikana. Yhtiön vuoden 2026 toimintaan vaikuttavat seuraavat asiat:

- Kuusamon kaupunkistrategian ja Taivalkosken kuntastrategian päivitys
- Naturpolis Oy:n strategian päivitys
- Yhteistyön vahvistaminen elinkeinoelämän kanssa
- Hankesalkun kasvu
- Henkilöstömäärän kasvu

KSAK Oy

Toimintaympäristö ja strategiset kehityspolut

Strategiset järjestelyt ja rakenteellinen kehitys

Kuluneen vuoden aikana on käynnistetty selvitystyö Koillis-Suomen Aikuiskoulutus (KSAK Oy) ja Kuusamo-opiston toimintojen yhdistämiseksi. Tavoitteena on turvata omien oppilaitosten palvelut ja niihin kohdistuvat valtionosuudet alueella. Strategiaa tukee luopuminen tarpeettomista kiinteistöomistuksista. Syyskuussa 2025 KSAK Oy:n hallinnoimat kiinteistöt siirtyivät täysimääräisesti yhtiön omistukseen, mikä mahdollistaa joustavat omistusjärjestelyt jatkossa.

Fyysisten koulutustilojen tarve vähenee edelleen, sillä koulutuksen digitalisoituminen ja etä-

toteutukset purkavat paikallisia monopoliaseamia. Samalla ammatillisen koulutuksen paikallinen tarve on suoraan sidoksissa väestöpohjaan, johon vaikuttavat yrityskehityksen rakennemuutokset, globaali turvallisuuspolitiikka sekä tekoälyn kehitys. Vaikka paikalliset väestömuutokset heijastuvat toimintaan, KSAK Oy:n asema on vakaa, sillä yhtiön toiminta-alue on omistajakuntia laajempi.

Matkailun kasvu ja Luontoakatemia vetovoimatekijöinä

Kuusamon alueen matkailijamäärien ja luontopalveluiden kysynnän kasvu luo merkittävää painetta osaavan henkilöstön lisäämiseksi. Tämä vaatii innovatiivisia koulutusavauksia, jotta alueen vetovoima säilyy kilpailijoihin nähden vahvana. Tulevaisuuden painopisteitä ovat luonnon uusiutuvien tuotteiden jalostus, hyvinvointipalvelut sekä digitaalinen matkailuliiketoiminta. Näiden tavoitteiden keskiössä on Luontoakatemian kehittäminen ja siihen kytkeytyvä kansainvälinen tutkimus- ja kehittämiskeskus. Malli on herättänyt laajaa kiinnostusta erityisesti matkailuyrittäjien keskuudessa.

Taloudellinen asema ja tulevaisuuden näkymät

Markkinaehtoisten koulutuspalveluiden kysyntä on elpymässä, ja erityisesti luontoalan koulutukset kiinnostavat hakijoita. KSAK Oy on vakavarainen, hyvämaineinen ja organisaattiorakenteeltaan ketterä toimija. Yhtiön kyky tuottaa nopeasti räätälöityjä palveluja yritysten ja yhteiskunnan tarpeisiin on keskeinen kilpailuetu. Vaikka koulutusala kohtaa suuria murroksia, erikoistuneena ja notkeana organisaationa KSAK Oy:llä on erinomaiset edellytykset menestyä valituilla vahvuusalueillaan myös jatkossa.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan, analysointia ja raportointia. Sillä tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaan.

Kuusamon kaupunginvaltuusto on 18.9.2023 § 33 hyväksynyt Kuusamon kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan perusteet. Päätöksellä valtuusto ohjaa koko kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan järjestämistä ja edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta. Hallintosäännön 10 luvun 74 pykälän mukaan ”konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta”. Toimivallan ja vastuun osalta ei ole havaittu huomautettavaa.

Kuntalain 116 §:n mukaan ”Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.” Yhteisöille asetettujen tavoitteiden ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä yhteisöjen tuloksellista ja taloudellista kehitystä sekä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa. Seuraavat tytäryhteisöt raportoivat talousarvion 2025 mukaisesti taloustavoitteiden toteutumista kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle neljännesvuosiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä: KSAK Oy, Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy ja Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot.

Kuusamon kaupungin konserniohjeen mukaan tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kaupungille osavuosiselvitykset sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja

talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Todennäköisesti realisoitavasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohdolle.

Kaupunginvaltuusto antaa vuosittain omistajapolitiikkaan nojaavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteuma on raportoitu muiden kaupungin tavoitteiden ja toimenpiteiden ohessa. Kaupunginvaltuuston talousarviossa asettamien sitovien ja muiden tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi on osa kunkin tytäryhtiön sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus on antanut yhtiökokousedustajalle ehdotuksensa ao. yhtiön hallintoeliimiin valittavista henkilöistä. Kaupunginhallituksen toimivaltaa hallituksen jäsenten ehdottamisessa rajoittavat kyseisen yhtiön yhtiöjärjestys, mahdolliset osakassopimukset sekä tasa-arvoa koskevat säännökset. Kaupunginhallitus on antanut myös muut tarvittavat toimintaohjeet yhtiökokousedustajalle.

Kaupungin tytäryhtiöiden on konserniohjeen mukaisesti hankittava kaupungin suostumus yhtiön toiminnassa tapahtuviin merkittäviin muutoksiin, oikeustoimiin ja investointeihin. Toimintavuoden aikana on merkittävistä investoinneista tai normaalista poikkeavista asioista käyty keskusteluja tai hankittu ennakkokäsitys konsernijohdolta.

Konserniohjauksen tukemiseksi kaupunki on edellyttänyt tytäryhtiöiden yhtiökokouksilta, että tytäryhtiöön valitaan vastuulliseksi tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastaja. Tämä keskitetty tilintarkastus palvelee konsernin johtamista ja valvontaa sekä osaltaan varmentaa konsernitalinpäätöksen oikeellisuutta.

Keskitettyjen konsernitoimintojen tavoitteena on, että konsernissa hyödynnetään erilaisten tukipalveluiden hankinta- ja volyymiedut sekä ammatti- että erityisosaaminen. Konsernin yhteisöillä on mahdollisuus käyttää hyväkseen konsernin tietohallintoa, taloushallintoa sekä henkilöstöhallintoa. Palveluiden hinnoittelu perustuu toteutuneisiin kustannuksiin. Tytäryhteisöt ovat pääosin noudattaneet tilikaudella keskitetyistä konsernitoiminnoista annettuja linjauksia.

Konsernijohto on seurannut toiminnan ja talouden seurannan ohella konsernityhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskitilanteen tilannetta. Tilivuoden jälkeen helmikuussa 2026 lähetettiin kaikille tytäryhteisöille selvityspyyntö sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta. Selvityksessä kysytään laajasti konserniohjeen noudattamisesta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kaupunginjohtaja on käynyt omistajaohjauskeskusteluja toimitusjohtajien kanssa muun muassa taloudellisesta tilanteesta, riskeistä ja yhtiön tulevaisuuden näkemyksistä. Keskustelujen ja kyselyjen perustella voidaan todeta että valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita.

Konsernijohto on seurannut konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta sekä taloudellisen aseman kehitystä. Seurannan perusteella kaupungin tytäryhteisöiden KSAK Oy ja Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy tulee ryhtyä viipymättä talouden tasapainottamistoimenpiteisiin. Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen tilikauden tulos muodostui rahastojen purun seurauksena, jonka vuoksi yhtiön on tarkasteltava talouttaan.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	26 216	27 755
Toimintakulut	-69 353	-67 132
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	24	50
Toimintakate	-43 113	-39 327
Verotulot	37 215	34 298
Valtionosuudet	15 624	14 827
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	102	19
Muut rahoitustuotot	949	776
Korkokulut	-1 963	-2 118
Muut rahoituskulut	-43	-95
Vuosikate	8 771	8 381
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 600	-9 982
Arvonalentumiset	-350	0
Tilikauden tulos	-1 179	-1 602
Tilinpäätössiirrot	836	764
Tilikauden verot	-50	-30
Laskennalliset verot	194	142
Vähemmistöosuudet	-26	-4
Tilikauden yli-/alijäämä	-225	-730
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	38	41
Vuosikate/Poistot, %	88	84
Vuosikate, euroa/asukas	593	563
Asukasmäärä	14 792	14 873

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Konsernin rahoituslaskelma	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 771	8 381
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-50	-30
Tulorahoituksen korjauserät	-536	-1 653
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-18 006	-23 280
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 449	4 722
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	710	10 313
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 661	-1 548
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 160	18 723
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 465	-11 299
Lyhytaikaisten lainojen muutos	100	
Oman pääoman muutokset	2 553	501
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2	21
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	0
Saamisten muutokset	2 852	-3 040
Korottomien velkojen muutokset	-2 320	126
Rahoituksen rahavirta	9 882	5 033
Rahavarojen muutos	2 220	3 485
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	28 827	26 607
Rahavarat 1.1.	26 607	23 123
	2 220	3 485

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investoinnin rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-55 714	-51 955
Investointien tulorahoitus, %	53	45
Laskennallinen lainanhoitokate	1	1
Kassan riittävyys, pv	104	93

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tase	2025	2024
Vastaavaa	1 000 €	1 000 €
Pysyvät vastaavat	162 624	159 173
Aineettomat hyödykkeet	423	412
Aineettomat oikeudet	243	341
Muut pitkävaikutteiset menot	180	70
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	158 374	151 717
Maa- ja vesialueet	22 699	21 892
Rakennukset	105 942	103 002
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 617	21 273
Koneet ja kalusto	2 320	2 558
Muut aineelliset hyödykkeet	132	132
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	6 663	2 861
Sijoitukset	3 827	7 044
Osakkuusyhteisöosuudet	800	776
Muut osakkeet ja osuudet	2 364	4 739
Muut lainasaamiset	462	1 305
Muut saamiset	200	224
Toimeksiantojen varat	499	735
Vaihtuvat vastaavat	35 769	36 400
Vaihto-omaisuus	139	137
Saamiset	6 803	9 656
Pitkäaikaiset saamiset	2 291	2 904
Lyhytaikaiset saamiset	4 513	6 752
Rahoitusarvopaperit	11 904	11 405
Rahat ja pankkisaamiset	16 923	15 203
Vastaavaa yhteensä	198 892	196 309

Vastattavaa	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Oma pääoma	86 013	86 675
Peruspääoma	53 202	53 202
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Muut omat rahastot	3 768	4 603
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	29 267	29 599
Tilikauden yli-/alijäämä	-225	-730
Vähemmistöosuudet	490	474
Pakolliset varaukset	707	682
Muut pakolliset varaukset	707	682
Toimeksiantojen pääomat	545	780
Vieras pääoma	111 137	107 698
Pitkäaikainen korollinen vpo	83 162	78 445
Pitkäaikainen koroton vpo		
Lyhytaikainen korollinen vpo	12 686	11 451
Lyhytaikainen koroton vpo	15 289	17 803
Vastattavaa	198 892	196 309
Konsernitaseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	44	45
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	136	134
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	29 042	28 869
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 963	1 941
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	95 848	89 896
Konsernin lainat, €/asukas	6 480	6 044
Lainat ja vuokravastuut, 31.12	97 016	91 166
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 559	6 130
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	462	1 305
Kunnan asukasmäärä	14 792	14 873

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Konsernin lainakanta 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat ja vuokravastuut 31.12 = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas = $\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut} / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut saamiset

7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulokseen - 610 354,53 euroon lisätään

- Kuusamon kehittämis- ja investointirahastosta seudullisiin kehittämishankkeisiin 797 316,46 euroa
- henkilöstön kehittämisrahastosta 12 626,37 euroa henkilöstön kehittämiseen käytettyjen menojen kattamiseksi
- vakuutusrahastosta 13 240,61 euroa ukkosvaurioiden aiheuttamiin kustannuksiin

Tilikauden ylijäämä 212 828,91 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille. Tuloksen jälkeen kaupungin taseeseen jää 22 150 152,22 euroa ylijäämää.

7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Strategian mukaan kaupunki pyrkii saamaan lisätuloja elinvoimaa kasvattamalla. Kaupungin taloutta seurataan säännöllisesti. Tällä hetkellä kaupungilla ei ole tarvetta erityisille tasapainottamistoimenpiteille. Toimialoja ohjataan kustannustehokkaaseen toimintaan.

Talousarvion toteutuminen

8 Tavoitteiden toteutuminen

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Ehkäisevän päihdetyön toimenpiteet 3 kpl.	Valmis
<p>Päihdetilannekysely asukkaille toteutettu 3/2025 yhteistyössä Pohteen kanssa. Ehkäisevän päihdetyön sisältösivu on julkaistu Kuusamon kaupungin verkkosivuille 13.1.2025. Sisältö tarjoaa tietoa ja tukea päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn ja edistää näin kuntalaisten hyvinvointia ja turvallisuutta vähentämällä päihteiden aiheuttamia haittoja. Sisältöön on koottu ohjaukset ehkäisevän päihdetyön tukipalveluihin ja esimerkiksi digitaaliseen sote-keskukseen. Tipaton tammikuu-kampanja. Toimenpiteiden määrä: Toteuma 3,0, Tavoite 3,0</p>	
Hyvinvointihanke.	Valmis
<p>Suomi liikkeelle -ohjelman kehittämisavustus liikuntaneuvontaan on saatu hankkeelle ”Liikuntaneuvonnasta tukea kohti aktiivista elämää”. Hankkeen tarkoituksena on kehittää liikuntaneuvonnan palveluketjua vastaamaan valtakunnallisia suosituksia parantamalla neuvontaprosessin laatua, kestoja ja ohjautumisen kriteerejä sekä rakentaa saumaton palveluketju yhdyspintatoimijoiden välille. Luodaan monialainen, näkyvä ja helposti saavutettava liikuntaneuvonnan palvelupolku, jossa annetaan laadukasta pidempikestoista liikuntaneuvontaa, arvioidaan prosessin toteutumista ja vaikutuksia soveltuvin mittarein ja terveysteknologiaa hyödyntäen. Lisäksi kohdennetaan työikäisille 2-3 pilottiryhmää pidempikestoiseen liikuntaneuvontaprosessiin, jossa seurataan ja arvioidaan tarkemmin liikuntaneuvontaprosessin toteutumista ja tuetaan liikunnallisen elämäntavan löytämistä. Yksi hanke käynnissä: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
Kompassi osallisuuden poluilla -hanke ei saanut rahoitusta	
Hyvinvointikertomus valmis, eri toimijoiden osallistaminen hyvinvointisuunnitelman laadintaan.	Valmis
Hyvinvointikertomus- ja hyvinvointisuunnitelma 2025-2029 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.12.2025 § 56.	
Hyvinvointikertomus valmis: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Kaupungin päätöksenteko ja luottamushenkilöiden toiminta ovat rakentavaa, avointa, osallistavaa sekä keskinäiseen kunnioitukseen ja luottamukseen perustuvaa. Hanke käynnissä.	Valmis
<p>Kaupunginvaltuutettujen ja varavaltuutettujen koulutus järjestettiin 22.5.2025 liittyen kunnallishallinnon perusteisiin ja luottamushenkilötyöhön. Luottamushenkilöille on järjestetty koulutusta 14.8.2025 teemalla toimiva luottamushenkilötyöskentely. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 9.9.2025 § 174 Kuusamon kaupunginhallituksen huoneentaulun 2025-2029 ja 12.8.2025 § 147 epäasiallisen käytöksen luottamuselimissä oppaan. Kaikille valtuutetuille ja varavaltuutetuille on otettu käyttöön FCG:n Kuntapäätäjäpalvelu, jossa voi kouluttautua omaan tahtiin. Hanke käynnissä: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
Kehittää ja toteuttaa ohjelmia, jotka tukevat kaikenikäisten fyysistä, henkistä ja sosiaalista hyvinvointia. 3 kpl.	Valmis
<p>Harrastamisen Kuusamon malli -hankkeen ohjelmat Luonnostaan liikkuva koululainen ja Luonnostaan liikkuvat -innovaatiohanke. Ohjelmien toteuttaminen: Toteuma 2,0, Tavoite 3,0</p>	
Kuusamon kaupunkistrategian päivitys ja uusien luottamushenkilöiden perehdytys.	Valmis
<p>Ennen kuntavaaleja järjestettiin kaikille avoin Kunnallishallinto tutuksi -tilaisuus tammikuussa 2025. Varsinaiset perehdytykset käynnistyivät toukokuussa 2025 uusien valtuutettujen ja varavaltuutettujen koulutuksella, jossa käsiteltiin kunnallishallinnon perusteita, luottamushenkilötyötä ja kokousjärjestelmän käyttöä. Kaikille luottamushenkilöille järjestettiin lisäksi elokuussa Toimiva luottamushenkilötyöskentely ja kokouskäytännöt -koulutus. Toimielinkohtaiset perehdytykset järjestettiin kesän ja alkusyksyn aikana lautakunnille. Koulutuksissa esiteltiin toimialojen keskeiset tehtävät, käytiin läpi sähköisen kokousjärjestelmän käyttö ja järjestettiin talousarviotyöhön liittyviä työpajoja. Lautakunnat tekivät myös opinto- ja koulutusmatkoja päätöksenteon taustoitukseen vahvistamiseksi.</p>	

<p>Perehdytyksen tueksi kaikille valtuutetuille ja varavaltuutetuille otettiin käyttöön Kuntapäätätjä palvelu, ja luottamushenkilöille toimitettiin tervetulo- ja infokirjeet sekä Luottamushenkilöiden ABC -materiaali. Lisäksi toimielinten puheenjohtajistolle järjestettiin oma koulutuksensa lokakuussa 2025.</p> <p>Kaupunkistrategian päivitys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.12.2026 § 57 Kuusamon kaupunkikonsernin talousarviosta vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027-2028. Luottamushenkilöiden perehdytys suoritettu: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Strategian päivitys valmis: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
<p>2. Kaavoituksen kärkihankkeet</p>	
<p>Vuositavoite</p>	<p>Tila</p>
<p>Kirkonkylän osayleiskaavan OAS valmis.</p>	<p>Valmis</p>
<p>Konsultiksi valittu Tilatohtorit. OAS on ollut nähtävillä 19.11.-18.12.2025 Kirkonkylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
<p>Korttelin 98 asemakaavamuuos valmis, stadion asemakaavaehdotus valmis.</p>	<p>Työn alla</p>
<p>Rukan asemakaavan muutos korttelissa 98 on hyväksytty valtuustossa ja saanut lainvoiman. Asemakaavan muutos stadionin alueella: OAS ollut nähtävillä 2024, vuoden 2025 luontoselvitykset on tehty. Rukan asemakaavan muutos korttelissa 98 hyväksytty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Rukan asemakaavan muutos stadionin alueella: ehdotus ollut nähtävillä: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0</p>	
<p>Ruka; yleiskaavaehdotus valmis: VAIHE 1 Länsi-Rukan kylä ja stadion, VAIHE 2: ydinalue – molemmat ehdotusvaiheessa 2025.</p>	<p>Työn alla</p>
<p>Ydinalueen yleiskaavan vaihe 1 on hyväksytty valtuustossa ja sai lainvoiman. Vaiheen 2 osalta Natura-kuuleminen on toteutunut hyväksytysti, mutta vaatii ns lieventämisuunnitelman. Ehdotusvaiheeseen päästään vaiheen 2 osalta 2026. Rukan ydinalueen yleiskaavaehdotus vaihe 1 ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Rukan ydinalueen yleiskaavaehdotus vaihe 2 ollut nähtävillä.: Toteuma 60,0, Tavoite 100,0</p>	
<p>Tuulivoima kaavoitushankkeet: Nuunajärvi yleiskaavaehdotus valmis, Tölpäre, Rikinkangas ja Ukonpalo OAS valmis.</p>	<p>Työn alla</p>
<p>Nuunajärven yleiskaavan Natura- arviointi on tehty. Hankkeesta on ollut työneuvottelu Elyn kanssa, lisäselvitystarpeita arvioidaan. Tölpäreen, Rikinkankaan ja Ukonpalon osallistumis- ja arviointisuunnitelmat (OAS) ovat olleet nähtävillä. Saaduista lausunnoista ja mielipiteistä valmistellaan koostetta. Nuunajärven tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotus ollut nähtävillä.: Toteuma 60,0, Tavoite 100,0 Rikinkankaan tuulivoimaosayleiskaavan OAS ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Tölpäreen tuulivoimaosayleiskaavan OAS ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Ukonpalon tuulivoimaosayleiskaavan OAS ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
<p>Uuttuaho kaava: OAS valmis.</p>	<p>Aloittamatta</p>
<p>Uuttuahon asemakaavatyön käynnistäminen oli aikataulutettu syksylle 2025, ja kaava käynnistetään edellyttäen, että Rukan ydinalueen yleiskaavan muutos ja laajennus Vaihe 2 etenee ehdotusvaiheeseen. Natura- kuulemisen viivästyksestä johtuen (tp hetkellä hyväksytty) yleiskaavaehdotus ei edennyt tavalla, joka olisi mahdollistanut Uuttuahon asemakaavan käynnistämisen vuonna 2025. Uuttuahon asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ollut nähtävillä.: Toteuma 0,0, Tavoite 100,0</p>	
<p>3. Kiinteistökehitys ja investoinnit</p>	
<p>Vuositavoite</p>	<p>Tila</p>
<p>Edistetään omakotitalo- ja muuta rakentamista koko Kuusamon alueella. Myytävänä olevista suurista kiinteistökokonaisuuksista markkinointimateriaali ja myyntitoimeksiannot 5 kpl.</p>	<p>Valmis</p>
<p>Pientalotonttien markkinointikampanja toteutettiin kevättalvella. Sote-rakennusten myynti on jatkunut konsultin toimesta ja Rukan paloaseman myynti on edennyt allekirjoitusvaiheeseen. Maikunalueen tontit ovat myynnissä kiinteistövälittäjällä. Mainospaikkoja on vuokrattu toimijalle, Käylän koulu on edelleen myynnissä kiinteistövälittäjällä. Myyntitoimeksiannot 5 kpl: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0 Myytävänä olevista suurista kiinteistökokonaisuuksista markkinointimateriaali 5 kpl: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0</p>	
<p>Kaupungin keskustaajaman julkisivujen kohentamisen edistäminen.</p>	<p>Valmis</p>

Rakennusvalvonta on kontaktoinut kyseisiä kiinteistöomistajia. Uusi mittari: Toteuma 0,0, Tavoite 0,0	
Kevyenliikenteenväylän rakentaminen Kuusamo-Nissinvaara valmis.	Valmis
Kevyenliikenteenväylä on valmis. Kevyenliikenteenväylä on valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Kevyenliikenteenväylän suunnittelun edistäminen Ruka-Nissinvaara välillä.	Valmis
Kevyenliikenteenyhteys Ruka-Nissinvaara välillä on huomioitu jalankulun- ja pyöräilyn edistämishojelman laa- timisessa.	
Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot jatkaa asuntojen peruskunnostusta ja huo- mioi vuokrissaan korjausrahastot.	Työn alla
Taloudellisen käyttöasteen ollessa alle 93 %, varautumista ei voida tehdä. Asuntojen peruskunnostusta on jatkettu läpi vuoden. Tavoite kerätä varautumista 1,5 % liikevaihdosta.: Toteuma 0,0, Tavoite 1,5	
Olympiavalmennuskeskuksen ja stadionalueen arkkitehtisuunnittelu tehty, OKM:n rahoitussuunnitelmaehdotukseen tehty esitys vuodelle 2026.	Valmis
Valmennuskeskuksen ja stadionalueen luonnossuunnitelmat ovat valmiit. Rahoitustahoille OKM:lle ja AVI:lle on esitelty hanketta vuoden 2025 aikana. Stadionalueen toimintojen yleissuunnitelma ja kustannusarvio on valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Valmennuskeskuksen hankesuunnitelmat ovat valmiit: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Rukan ydinalueen K98 hotellin investointipäätös tehty, tontti rakennettavissa ja rakentaminen käynnistetty.	Valmis
Yhdyskuntatekniikan lautakunta on hyväksynyt toteuttamissopimuksen ja tontin vuokrasopimus allekirjoi- tettu. Rakennuslupa on lainvoimainen. Tontilla olevan infran siirto on toteutettu ja rakennustyöt ovat alka- neet syyskuussa. Rakennuslupa on myönnetty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Tontin vuokrauspäätös on tehty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Tontti rakennettavissa.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Yhtiöittämisselvitys tehty (sote-, pela- ja muut yhtiöittämisselvollisuuden piiriin kuuluvat kiinteistöt).	Työn alla
Yhtiöittämisselvitys yleisellä tasolla on valmis. Pohteen vuokraneuvottelujen siirtyessä vuodelle 2026, jatko- toimenpiteiden ja linjausten tekeminen siirtyvät vuodelle 2026. Yhtiöittämisselvitys on tehty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Yhtiöselvityksen mukaiset toimenpiteet on toteutettu.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0	
4. Kuusamo kampus ja luontoakatemia	
Vuositavoite	Tila
KAO:n esityksen mukaisten oppimisympäristöjen suunnittelua jatketaan mahdolli- simman monilla toimialoilla.	Työn alla
Oppimisympäristöjen suunnitelma on työn alla. Oppimisympäristöjen suunnitelma on valmis: Toteuma 70,0, Tavoite 100,0	
Luontoakatemiaan toiminta käynnissä. Luontoakatemia opinnot; vapaa sivistystyö, toinen aste, yliopisto, ammattikorkeakoulu.	Valmis
Luontoakatemiaan liittyviä opintoja on tarjolla vapaan sivistystyön ja toisen asteen oppilaitoksissa. Luontoakatemiaan liittyviä opintoja on tarjoilla monipuolisesti eri koulutusasteilta: Toteuma 15,0, Tavoite 15,0	
Luontoakatemiaan liittyviä koulutuksia on tarjolla. Luonnontuotealan kehittäminen Koillismaalla -hanke on käynnissä. Luontoakatemiaan liittyviä koulutuksia on tarjolla: Toteuma 100,0, Tavoite 0,0 Luontoakatemiaan liittyvää hanketoimintaa on käynnissä: Toteuma 100,0, Tavoite 0,0	
Opiskelija-asuntojen tarve selvitetty. Opiskelija-asuntojen peruskorjausta jatke- taan.	Työn alla
Tarveselvitys ja peruskorjaussuunnitelma on työn alla. Peruskorjaussuunnitelma on valmis.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0 Tarveselvitys on valmis.: Toteuma 80,0, Tavoite 100,0	
Toisen asteen koulutuksen ja nuorten palvelujen sekä vapaan sivistystyön yhteis- työrakenne on valmis.	Valmis

Vapaan sivistystyön ja toisen asteen koulutuksen yhteistyörakennesuunnitelma on valmis. Yhteistyörakenteeseen liittyvä suunnitelma on valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Konsultin tekemä selvitys on toimitettu yhtiölle ja esitelty yhtiön silloiselle hallitukselle. Yhteistyörakenteeseen liittyvä suunnitelma on valmis: Toteuma 80,0, Tavoite 0,0	
5. Kuusamon biopuisto investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Jätteiden käsittely ja kierrätys suunniteltu uudelleen.	Valmis
Konsultti on laatinut ympäristölupahakemuksen. Hakemus on jätetty heinäkuussa. Hankesuunnittelua tehty osana lupahakemuksen valmistelua. Kiertotaloustoimintojen alueen hankesuunnittelu on käynnistetty: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Ympäristöluvan hakemus laadittu ja jätetty: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Teollisuusalueen infran jatkorakentamisen suunnittelu käynnissä.	Työn alla
Alustavat linjaukset selvitetty. Moottorikelkkareitin uusi linjaus suunniteltu.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0 Suunnitelma laadittu teollisuusalueen läpi kulkevan tien linjauksesta.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0	
Teollisuusalueen sähköverkon rakenne selvitetty.	Työn alla
Alustava selvitys sähkön tarpeesta tehty hankehenkilöstön toimesta. Teollisuusalueen sähkönjakelun vaihtoehdot selvitetty.: Toteuma 20,0, Tavoite 100,0	
Yritysten teollisuushallien rakentamista edistetty (2 kpl).	Valmis
Kiertotaloustoimintojen ympäristölupahakemus jätetty aluehallintovirastoon heinäkuussa ja hakemusta on täydennetty pyyntöjen mukaisesti. KOY Puubion teollisuushallin rakentaminen on käynnistynyt, kaupunki toteutti tontin maarakennustyöt. Edistetty hankkeen vaatimien viranomaislupien hakemista.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Yritysten teollisuushallien investointipäätösten tueksi tarvittavat selvitykset tehty (2 hanketta):. Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Ns. Puubio- hankkeen osalta toimialarajat ylittävä valmistelu on valmis, kaupunki on tehnyt tontinvuokrauspäätöksen perustettavan yhtiön lukuun, rakentaminen on käynnistynyt. Muille tonttia tiedustelleille tahoille (pakastekuivaus, terminaali 2, biokaasu) on toimitettu pyydettyjä lisätietoja. Yritysten teollisuushallien investointipäätösten tueksi tarvittavat selvitykset tehty (2 hanketta):. Toteuma 2,0, Tavoite 100,0	
6. Maaseudun kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Kylien Kuusamon hanke käynnissä.	Valmis
Kylien Kuusamo hanke päättynyt 31.12.2025. Hankkeen tuloksena syntyi 17 kyläturvallisuussuunnitelmaa, 7 kylälle laadittiin maisemointisuunnitelmat ja Oulun yliopisto toteutti kuudelle kylälle tulevaisuuden suunnitelmat kyläidentiteetin ja strategian vahvistamiseksi. Kylien Kuusamo hanke on toteutettu hankesuunnitelman mukaisesti.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Maaseudun uudet liiketoiminnot ja työpaikat -hanke suunniteltu.	Valmis
Viessellä maaseutu -hanke (maaseudun uudet liiketoiminnot) on käynnistynyt. Yritysverstas -hanke on käynnistynyt. Puu-/ biotalouden yritysryhmähankkeeseen ei vielä löytynyt kiinnostusta yrittäjiltä, mutta yrityskohdaisia investointirahoituksia on haettu, ja yhteinen kehittämishanke valmisteltu. Yritysryhmähankkeen ajatusta työtetään edelleen ja haetaan siihen mahdollisia uusia kokoonpanoja ja sisältöjä. Puu-/biotalouden yritysryhmähanke käynnissä.: Toteuma 0,0, Tavoite 1,0 Viessellä maaseutu -hanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0 Yritysverstas - polkuja yrittäjyyteen -hanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	
Maaseutuohjelman toimeenpano. Alkutuotannon kehittämishanke käynnissä. Luonnontuotealan hankkeet käynnissä.	Valmis
Käynnissä olevat alkutuotannon kehittämishankkeet: Biomassat kiertoon Koillismaalla, Kestävästi kehittyvät maatilat, Sarvet ja saporot kiertoon - kiertotalous käytäntöön poroteurastuksessa sekä 1/2026 käynnistynyt Kalatie Eurooppaan -hankkeet. Kalastusmatkailun kehittämishankkeet: Fish and Fun Fam Trip Pyhä ja Kuusamo -hanke, Myötävirtaa osakaskuntiin (MOSKU) -hanke sekä Kuusinkijoen Lumo - luonnon monimuotoisuuden seurantahanke ovat käynnissä.	

<p>Luonnontuotealalle Vedestä lautaselle -kalan menekinedistämishanke on käynnissä ja lisäksi haettiin rahoitusta pakastekuivauksen selvittämiseen (ei myönnetty). Uudelle elintarvikealan kehittämishankkeelle haetaan rahoitusta 1/26. Alkutuotannon kehittämishanke käynnissä.: Toteuma 4,0, Tavoite 4,0 Kalastusmatkailun kehittämishanke käynnissä.: Toteuma 3,0, Tavoite 1,0 Luonnontuotealan hanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0 Vedestä lautaselle - kalan menekinedistämishanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0</p>	
<p>7. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo</p>	
Vuositavoite	Tila
Itä- ja Pohjois-Suomi ohjelmien Kuusamon tavoitteiden toimeenpanon suunnittelu valmis.	Valmis
<p>Valmistelussa ovat Pohjois-Suomi ohjelmaan kirjatut 1) pk-yritysten kasvuhanke, jolle tullaan hakemaan rahoitusta alkuvuonna 2026, 2) maakuvatyön vahvistaminen ja pohjoisen alueen kansainvälisen näkyvyyden parantaminen, 3-4) matkailun kehittämishankkeet (vesistömatkailu ja hyvinvointimatkailu), sekä 5) matkakettujen ja lentoyhteyksien kehittämiseksi käynnissä MAISA ja CHARLES -hankkeet Itä- ja Pohjois-Suomi -ohjelmia toteuttavia toimenpiteitä valmistelussa.: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0 Uusi mittari: Toteuma 0,0, Tavoite 0,0</p>	
Koillismaan ja Itä-Lapin yhteistyöalueen toimenpidekokonaisuudet valmistelussa ja toteutuksessa.	Valmis
<p>Itä-Lapin kanssa yhteistyössä on käynnistynyt Interreg-rahoitteinen ACCESS - Aurora Cross-border Coalition for Eastern Strategy and Solutions -hanke. Vesistömatkailuhanke ja hyvinvointimatkailuhanke valmistelussa. Koillispuu-hanke lähdessä käyntiin alkuvuonna 2026. Koillismaan ja Itä-Lapin yhteiselle Excelling North - Vetovoimaa vuoden ympäri -matkailun kehittämishankkeelle rahoitus tulossa, hankkeen käynnistys 6/26. Koillismaan ja Itä-Lapin yhteistyöhankkeita valmistelussa.: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0</p>	
Kuusamon UNICEF lapsiystävällisen kunnan hakemus on valmistelussa.	Valmis
<p>Hakemus on lähetetty. Kunnan hakemus on valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
Lentoliikenteen kehittämishankkeet käynnissä.	Valmis
<p>Käynnissä on edelleen Rethinking North (ReiNo) -hanke. Lentoliikenteen uudet avaukset -hanke (Charles) on käynnistynyt PPL johdolla. Matkailun menestystekijät -hanke on käynnistynyt, samoin Northern Wilderness Collective -matkailun yritysryhmähanke. Uusi merkittävä ympärivuotisuutta edistävä matkailuhanke, Excelling North - Vetovoimaa vuoden ympäri (EiNo), tulee käynnistymään 6/2026. Muita suunnitteilla olevia matkailuhankkeita ovat vesistömatkailuhanke ja hyvinvointimatkailuhanke, sekä uusi matkailun yritysryhmähanke. Myös matkailureitistöjen kehittämishanketta valmistellaan. Lentoliikenteen uudet avaukset -hanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0 Uusia matkailuhankkeita valmistelussa.: Toteuma 4,0, Tavoite 3,0 Ympärivuotisuutta edistävä matkailuhanke käynnissä.: Toteuma 2,0, Tavoite 1,0</p>	
Taajaman ja Rukan välinen joukkoliikenne on selvitetty.	Valmis
<p>Matkailuintensiivisen maaseudun saavutettavuusratkaisut (Maisa) -hankkeen toteutusaika on ylittänyt puolivälin. Kuusamon ja Rukan joukkoliikenteen täydentämisen kustannusarvio tehty ja suositeltavin toteutusvaihtoehto löydetty. Tavoite on, että liikenne on käynnissä loppuvuodesta 2026. Tällä hetkellä hankinta on kaupungin kilpailutusprosessissa. Matkailuintensiivisen maaseudun saavutettavuusratkaisut (Maisa) -hankkeen toteutus.: Toteuma 60,0, Tavoite 100,0 Taajaman ja Rukan välisen joukkoliikenteen toteutusvaihtoehdot suunniteltu.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	

9 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

9.1 Käyttötalouden toteutuminen

Ulk + sis (1000 €)	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Kuusamo						
Toimintatuotot	30 824		30 824	32 499	1 675	105 %
Valmistus omaan käyttöön	935		935	1 220	285	130 %
Toimintakulut	- 78 767	- 700	- 79 467	- 78 480	987	99 %
Toimintakate	- 47 008	- 700	- 47 708	- 44 762	2 946	94 %
Kaupunginhallitus						
Toimintatuotot	3 120		3 120	3 167	47	102 %
Toimintakulut	- 8 878	- 500	- 9 378	- 8 280	1 098	88 %
Toimintakate	- 5 759	- 500	- 6 259	- 5 114	1 145	82 %
Kasvatus- ja sivi- sitys						
Toimintatuotot	2 763		2 763	3 179	416	115 %
Toimintakulut	- 43 144	- 200	- 43 344	- 44 043	- 700	102 %
Toimintakate	- 40 381	- 200	- 40 581	- 40 864	- 284	101 %
Yhdyskuntatek- niikka						
Toimintatuotot	19 921		19 921	20 810	888	104 %
Valmistus omaan käyttöön	883		883	1 160	277	131 %
Toimintakulut	- 18 440		- 18 440	- 18 278	162	99 %
Toimintakate	2 365		2 365	3 692	1 327	156 %
Tulevaisuus toi- miala						
Toimintatuotot	978		978	1 269	291	130 %
Valmistus omaan käyttöön	2		2		- 2	
Toimintakulut	- 6 202		- 6 202	- 5 890	312	95 %
Toimintakate	- 5 222		- 5 222	- 4 621	601	88 %
Eriytetyt yksiköt ja yhteiset erät						
Toimintatuotot	3 969		3 969	4 002	33	101 %
Valmistus omaan käyttöön	50		50	60	10	120 %
Toimintakulut	- 1 990		- 1 990	- 1 894	96	95 %
Toimintakate	2 029		2 029	2 168	139	107 %

Keskusvaalilautakunta

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa.

Toimintakatsaus

Vuonna 2025 järjestettiin yhdet vaalit. Alue- ja kuntavaalit järjestettiin 13.4.2025. Vaaleissa äänestettiin sekä hyvinvointialueiden aluevaltuustoista (aluevaalit) että kunnanvaltuustoista (kuntavaalit) samana päivänä.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	86	17		17	17		100 %
Toimintakulut	- 78	- 50		- 50	- 46	4	91 %
Toimintakate	8	- 33		- 33	- 29	4	87 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	86	17		17	17		100 %
Toimintakulut	- 97	- 56		- 56	- 60	- 4	107 %
Toimintakate	- 11	- 39		- 39	- 43	- 4	110 %

Tarkastuslautakunta

Toimintakatsaus

Kuusamon kaupungin tilintarkastuksesta aiheutuneet kustannukset koostuivat tilintarkastuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2025 aikana yhteensä kuusi kertaa.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 8.11.2023 § 43 käyttää kaupungin tilintarkastuksen hankintasopimukseen sisältyvän option ja valitsi Kuusamon kaupungin tilintarkastajaksi tilikausiksi 2024 ja 2025 BDO Audiator Oy:n, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintakulut	- 46	- 56		- 56	- 34	22	61 %
Toimintakate	- 46	- 56		- 56	- 34	22	61 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	56	56		56	56		100 %
Toimintakulut	- 48	- 57		- 57	- 36	22	62 %
Toimintakate	8	- 1		- 1	20	22	-1 447 %

Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä muodostavat konserniohjeen mukaisesti konsernijohdon. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kuusamon kaupunginhallitus luo edellytyksiä elinvoimalle ja kaupunkilaisten hyvinvoinnille edistämällä Kuusamon kehitystä Koillis-Suomen alueellisena palvelukeskuksena ja Suomen tunnetuimpana matkailu- ja luontokaupunkina.

Toimialajohtajan katsaus

Keskushallinnon vuosi oli hyvä taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden osalta, budjetti alittui ja toimillisista tavoitteista kaikki valmistui. Kehittämistoimenpiteitä tehtiin kaikissa yksiköissä.

Henkilöstöpalvelut toteutti vuoden 2025 aikana useita kehittämistoimenpiteitä, joilla parannettiin henkilöstöetuja sekä vahvistettiin HR-prosesseja, yhteistoimintaa ja digitaalista palveluympäristöä.

Henkilöstöpalvelut valmisteli ja toimeenpani henkilöstöedun muutoksen kaupungin ottaessa Epassin käyttöön vuoden 2025 alusta lähtien. Muutos modernisoi henkilöstölle tarjottavat liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut.

Henkilöstöpalvelut vastasi KVTES- ja OVTES Osio G:n uuden tasopalkkajärjestelmän valmistelusta, käyttöönotosta ja yhteistoiminnasta sekä toteutti paikallisten kehittämisohjelmien paikallisneuvottelut ja päätösten toimeenpanon.

Henkilöstöpalveluissa edistettiin vuoden aikana teknologisia uudistuksia, jotka tehostavat henkilöstöhallinnon prosesseja. Automatisoinnit ja käyttöönotot toteutuivat järjestelmissä VeroAPP, Epassi, Daisy Vesseli, Opiferus Taloussuunnittelun henkilöstösuunnittelu sekä Solveon Talentti/OSS.

Koko kaupungin henkilöstölle toteutettiin vuonna 2025 kaksi henkilöstön työhyvinvoinnin tilaa selvittävää kyselyä; työhyvinvointikysely helmikuussa sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely syyskuussa. Tulokset on käsitelty yhteistoiminnassa. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella sovittiin työyksikötasoisista kehittämiskohteista yhdessä henkilöstön kanssa.

Kaupungin henkilöstön yhteistoimintaelin (YTP), toimialakohtaiset yhteistyötoimikunnat (YTT) ja työsuojelutoimikunta kokoontuivat yhteistoiminnan vuosikellojen mukaisesti. Työsuojelutoimintaa, henkilöriskien arviointityötä ja työterveyshuoltoyhteistyötä toteutettiin toimialojen, työyksiköiden, henkilöstön ja palveluntuottajien kanssa ao. suunnitelmien mukaisesti. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on tiivistä ja säännöllistä.

Tietohallintopalvelut on ollut tukemassa toimialakohtaista tiedonhallinnan kehittämistä ja

järjestelmäkäyttöönottoja. Valtuustosalin kokousjärjestelmän uusiminen käynnistettiin keuhällä 2025 ja uudet luottamushenkilöt saivat käyttöönsä tarvitsemansa sähköiset järjestelmät. Turvallista viestintää varten otettiin käyttöön turvapostipalvelu ja sähköistä tiedonhallintaa tukemaan sähköinen allekirjoituspalvelu. Suomi.fi-tunnistautumisen käyttöä laajennettiin hallintopalvelujen järjestelmiin. Kansalliseen Digi ensin-ohjelmaan varauduttiin valmistelemalla suomi.fi-viestien käyttöönottoa viranomaisviestinnässä.

Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa laajennettiin mm. matkalaskuaineistojen ja työsopimusten osalta. Tietohallinto osallistui taloushallinnon prosessien kehitysryhmään ja varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon. Varhaiskasvatuksessa uuden järjestelmän tuotantokäyttö aloitettiin keuhällä 2025.

Loppuvuonna toteutettiin yhteistyössä Lapit Oy:n kanssa ICT-käyttöympäristön nykytila- ja pilvisiirtymäkartoitus. Selvityksen perusteella kaupunki hyödyntää jo kattavasti eri tietojärjestelmien pilvipalveluja, mutta laajempi pilvipalvelujen hyödyntäminen edellyttää kehittämistoimenpiteitä tulevien vuosien aikana. Ensimmäinen merkittävämpi toimenpide on M365-palvelujen eriyttäminen, jonka suunnittelua aloitettiin loppuvuodesta.

Digitaalisen turvallisuuden valmiuden ylläpitämiseksi Kuusamon kaupunki osallistui vuosittaiseen TAISTO-harjoitukseen nyt kahdeksannen kerran. Harjoitukseen osallistui myös kaupungin yhteistyötahoja. Tietoturvariskien havaitsemiseksi ja torjumiseksi jatkettiin vakiintuneita käytäntöjä yhteistyössä yhteistyökumppanin ja tietoliikenneoperaattorin kanssa. Säännöllisissä tilannekuvapalaverieissa käydään läpi palvelutuotanto poikkeamiseen ja ajankohtaiset kansalliset kyberturvallisuuteen liittyvät asiat ja suojaustoimenpiteet. Vuoden 2025 aikana ei ollut raportoituja tietoturvapoikkeamia yhteistyökumppanin palvelutuotantoympäristössä.

Vuoden 2025 aikana toteutettiin tietosuojatarkastukset kaikissa keskushallinnon ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen yksiköissä. Kuntaliiton ja DVV:n tietoturva- ja tietosuojaverkostojen sekä viranomaisten kautta tulleet suositellut toimenpiteet on käyty läpi ja toteutettu tarpeen mukaan. Tietoturvan ja tietosuojan ohjeistukset henkilöstölle ovat jaossa Sinetissä ja tietoturvan ja tietosuojan koulutusympäristö on henkilöstön käytössä. Kaupunkitason periaatteet tekoälyn käytöstä hyväksyttiin ja julkaistiin alkuvuodesta. Tekoälyä on hyödynnetty pilotinomaisesti opetustoimessa ja keskushallinnossa.

Vuonna 2025 järjestettiin alue- ja kuntavaalit, joiden järjestelyistä hallintopalvelut on huolehtinut. Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Hallintopalveluiden yksikkö on vastannut valtuustokauden vaihtumiseen liittyvistä valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, kuten uusille luottamushenkilöille suunnattujen infokirjeiden ja luottamushenkilöoppaan laatimisesta, perehdytysten järjestämisestä sekä luottamushenkilörekisterin ja asian- ja kokoushallintajärjestelmien pohjatietojen päivittämisestä.

Kuusamon kaupungin hyvinvointityöryhmä kokoontui vuoden 2025 aikana säännöllisesti. Kokouksissa työstettiin muun muassa hyvinvointikertomusta vuosilta 2021–2025 sekä hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2025–2029. Hyvinvointikertomus ja siihen sisältyvät indikaattoritiedot raportoitiin Kuusamon kaupunginvaltuustolle 9.12.2025 (§ 56). Kertomuksessa on nostettu esiin kuntalaisten hyvinvoinnin keskeisiä teemoja vuosilta 2021–2025. Sen pohjalta laaditussa hyvinvointisuunnitelmassa on määritelty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet sekä niiden seuranta ja arviointi vuosille 2025–2029. Kaupunginvaltuusto hyväksyi suunnitelman kokouksessaan 9.12.2025 (§ 56). Hallinto- ja talousjohtaja on toiminut Pohteen hyvinvoinnin edistämisen yhteistyöryhmä Hyryn varsinaisena jäsenenä Koillismaan edustajana.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Ehkäisevän päihdetyön toimenpiteet 3 kpl.	Valmis
<p>Päihdetilannekysely asukkaille toteutettu 3/2025 yhteistyössä Pohteen kanssa. Ehkäisevän päihdetyön sisältösivu on julkaistu Kuusamon kaupungin verkkosivuille 13.1.2025. Sisältö tarjoaa tietoa ja tukea päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn ja edistää näin kuntalaisten hyvinvointia ja turvallisuutta vähentämällä päihteiden aiheuttamia haittoja. Sisältöön on koottu ohjaukset ehkäisevän päihdetyön tukipalveluihin ja esimerkiksi digitaaliseen soite-keskukseen. Tipaton tammikuu-kampanja.</p> <p>Toimenpiteiden määrä: Toteuma 3,0, Tavoite 3,0</p>	
Hyvinvointihanke.	Valmis
<p>Suomi liikkeelle -ohjelman kehittämisavustus liikuntaneuvontaan on saatu hankkeelle ”Liikuntaneuvonnasta tukea kohti aktiivista elämää”. Hankkeen tarkoituksena on kehittää liikuntaneuvonnan palveluketjua vastaamaan valtakunnallisia suosituksia parantamalla neuvontaprosessin laatua, kestoa ja ohjautumisen kriteerejä sekä rakentaa saumaton palveluketju yhdyspintatoimijoiden välille. Luodaan monialainen, näkyvä ja helposti saavutettava liikuntaneuvonnan palvelupolku, jossa annetaan laadukasta pidempikestoista liikuntaneuvontaa, arvioidaan prosessin toteutumista ja vaikutuksia soveltuvin mittarein ja terveysteknologiaa hyödyntäen. Lisäksi kohdennetaan työikäisille 2–3 pilottiryhmää pidempikestoiseen liikuntaneuvontaprosessiin, jossa seurataan ja arvioidaan tarkemmin liikuntaneuvontaprosessin toteutumista ja tuetaan liikunnallisen elämäntavan löytämistä.</p> <p>Yksi hanke käynnissä: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
Hyvinvointikertomus valmis, eri toimijoiden osallistaminen hyvinvointisuunnitelman laadintaan.	Valmis
<p>Hyvinvointikertomus- ja hyvinvointisuunnitelma 2025-2029 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.12.2026 § 56.</p> <p>Hyvinvointikertomus valmis: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
Kaupungin päätöksenteko ja luottamushenkilöiden toiminta ovat rakentavaa, avointa, osallistavaa sekä keskinäiseen kunnioitukseen ja luottamukseen perustuvaa. Hanke käynnissä.	Valmis
<p>Kaupunginvaltuutettujen ja varavaltuutettujen koulutus järjestettiin 22.5.2025 liittyen kunnallishallinnon perusteisiin ja luottamushenkilötyöhön. Luottamushenkilöille on järjestetty koulutusta 14.8.2025 teemalla toimiva luottamushenkilötyöskentely. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 9.9.2025 § 174 Kuusamon kaupunginhallituksen huoneentaulun 2025–2029 ja 12.8.2025 § 147 epäasiallisen käytöksen luottamuselimissä oppaan. Kaikille valtuutetuille ja varavaltuutetuille on otettu käyttöön FCG:n Kuntapäätäjäpalvelu, jossa voi kouluttautua omaan tahtiin.</p> <p>Hanke käynnissä: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	
Kehittää ja toteuttaa ohjelmia, jotka tukevat kaikenikäisten fyysistä, henkistä ja sosiaalista hyvinvointia. 3 kpl.	Valmis
<p>Harrastamisen Kuusamon malli -hankkeen ohjelmat Luonnostaan liikkuva koululainen ja Luonnostaan liikkuvat -innovaatiohanke.</p> <p>Ohjelmien toteuttaminen: Toteuma 2,0, Tavoite 3,0</p>	
Kuusamon kaupunkistrategian päivitys ja uusien luottamushenkilöiden perehdytys.	Valmis
<p>Ennen kuntavaaleja järjestettiin kaikille avoin Kunnallishallinto tutuksi -tilaisuus tammikuussa 2025. Varsinaiset perehdytykset käynnistyivät toukokuussa 2025 uusien valtuutettujen ja varavaltuutettujen koulutuksella, jossa käsiteltiin kunnallishallinnon perusteita, luottamushenkilötyötä ja kokousjärjestelmän käyttöä. Kaikille luottamushenkilöille järjestettiin lisäksi elokuussa Toimiva luottamushenkilötyöskentely ja kokouskäytännöt -koulutus. Toimielinkohtaiset perehdytykset järjestettiin kesän ja alkusyksyn aikana lautakunnille. Koulutuksessa esiteltiin toimialojen keskeiset tehtävät, käytiin läpi sähköisen kokousjärjestelmän käyttö ja järjestettiin talousarviotyöhön liittyviä työpajoja. Lautakunnat tekivät myös opinto- ja koulutusmatkoja päätöksenteon taustoitukseen vahvistamiseksi. Perehdytyksen tueksi kaikille valtuutetuille ja varavaltuutetuille otettiin käyttöön Kuntapäätäjä palvelu, ja luottamushenkilöille toimitettiin tervetulo- ja infokirjeet sekä Luottamushenkilöiden ABC -materiaali. Lisäksi toimielinten puheenjohtajistolle järjestettiin oma koulutuksensa lokakuussa 2025.</p>	
<p>Kaupunkistrategian päivitys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.12.2025 § 57 Kuusamon kaupunkikonsernin talousarviosta vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2028.</p> <p>Luottamushenkilöiden perehdytys suoritettu: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0; Strategian päivitys valmis: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	188	110		110	157	47	143 %
Toimintakulut	- 7 075	- 8 026	- 500	- 8 526	- 7 420	1 105	87 %
Toimintakate	- 6 887	- 7 916	- 500	- 8 416	- 7 264	1 152	86 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	3 218	3 120		3 120	3 167	47	102 %
Toimintakulut	- 8 008	- 8 878	- 500	- 9 378	- 8 280	1 098	88 %
Toimintakate	- 4 790	- 5 759	- 500	- 6 259	- 5 114	1 145	82 %

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on noudatettu voimassa olevia ohjeistuksia, ja niiden mukaisesti vahvistettua sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma vuodelle 2025 (kaupunginhallitus 27.1.2025 § 17). Sisäinen valvonta on painottunut lainmukaisuuteen ja sisäiseen tarkasteluun. Päähuomio on ollut tehtyjen päätösten ja toiminnan lainmukaisuudessa, ratkaisujen toimivuudessa ja talouden seurannassa. Vuonna 2025 ei ilmennyt syytä ryhtyä toimintamallien muutoksiin lukuunottamatta sijaisuusjärjestelyjen osalta. Yksittäisiä sisäisiä tarkastuksia ja selvityksiä on tehty.

Työajan käytön seuranta on toteutettu koko kaupungin osalta osana sisäistä valvontaa. Henkilöriskien arvioinnit ovat toimialalla ajan tasalla. Henkilöstö on osallistunut tarpeellisiin koulutuksiin ja resursointi on ollut riittävä.

Yhteiset erät

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	2 200	447		447	634	187	142 %
Toimintakulut	- 571	- 27		- 27	- 14	13	53 %
Toimintakate	1 629	420		420	620	200	148 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	2 200	447		447	634	187	142 %
Toimintakulut	- 571	- 27		- 27	- 27		102 %
Toimintakate	1 629	420		420	607	186	144 %

Yhteiset erät sisältävät pysyvien vastaavien myyntivoittoja 633 962 euroa ja myyntitappioita 9 714 euroa. Myyntivoitot ja -tappiot ovat syntyneet mm. Raatesalmen opetusmaatilan rakennusten, tonttien ja liittymien myynnistä.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja sivistystoimiala tarjoaa mahdollisuuksia jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja hyvinvointiin sekä tukee perheiden omaa selviytymistä joustavasti, yhteisöllisesti ja ympäristöään arvostavasti.

Toimialajohtajan katsaus

Hallintopalveluiden tulosalueella jatkettiin asiakaslähtöisen palvelun tehostamista sekä digitaalisten palvelualueiden käyttöönottoa. Käytössä olevien sähköisten toiminnanohjausjärjestelmien ominaisuuksia päivitettiin ja tehostettiin, ja sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa vietiin suunnitelmallisesti eteenpäin.

Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalueen tavoitteena oli varmistaa, että kaikilla varhaiskasvatuskäisillä lapsilla on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuspalveluihin. Palvelutarpeen ennakoitua haastoi edelleen perheiden subjektiivinen oikeus palvelun käyttöön, mutta aktiivisella tiedottamisella ja ennakoinnin kehittämisellä pystyttiin määrittelemään henkilöstöresurssitarpeet aiempaa ajantasaisemmin.

Perusopetuksen toiminnan painopisteiksi määriteltiin kaveritaitojen ja hyvien tapojen vahvistaminen sekä monilukutaidon edistäminen. Kouluyhteisöissä korostuivat yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia tukevat toimintatavat, jotka vahvistivat oppimisympäristöjen vakautta. Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten oppilaiden määrän kasvu edellytti kotoutumista tukevaa, kokonaisvaltaista toimintamallia, jossa toimialojen välinen yhteistyö oli keskeistä.

Opiskelupalveluverkoston ja kasvatuskumppanuuden toimivuutta vahvistettiin tehostamalla Lapset puheeksi -toimintamallia, järjestämällä suunnitelman mukaisia vanhempainiltoja sekä kokoamalla opiskeluhyönteisiä yhteistyötahoja säännöllisesti. Koulukohtaisen hyvinvoinnin vuosikellon toteutumista arvioitiin systemaattisesti.

Vuokatti-Ruka urheiluakatemia vetovoimaa onnistuttiin kasvattamaan toimintakauden aikana, mikä tuki lukion opiskelijamäärän säilymistä hyvällä tasolla. Urheilun harjoitteluolosuhteita kehitettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kuusamo Kampus -toiminnan avulla vahvistettiin yhteistyötä korkeakoulujen ja lähikuntien kanssa sekä edistettiin saavutettavia, monipuolisia koulutuspolkuja ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia eri kohderyhmille.

Lukiokoulutuksen monipuolinen kurssitarjonta ylläpiti koulutuksen vetovoimaa. Ammatillisessa koulutuksessa kehitettiin uusia pedagogisia ratkaisuja opetuksen ajantasaiseen toteuttamiseen. Koulutustarpeiden ennakointia tehtiin aktiivisesti Kuusamo Kampus -hankkeessa.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluilla edistettiin kuntalaisten hyvinvointia. Kirjaston toimintaa kehitettiin e-palveluiden ja omatoimikirjaston avulla. Ikäihmisille suunnattuja tapahtumia järjestettiin säännöllisesti, ja Kuusamo Kamari -festivaalitoimintamallista muodostui vakiintunut ja suosittu kylien kesätapahtuma. Museoalueen kunnostamista jatkettiin suunnitelman mukaisesti. Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeeseen osallistuttiin aktiivisesti hanke-suunnitelman mukaisesti.

Monipuolisilla liikuntapalveluilla edistettiin kuntalaisten hyvinvointia. Liikuntakeskuksen kävijämäärä kasvoi tavoitteiden mukaisesti. Liikuntaneuvontaa kehitettiin hanketyönä, ja palvelua kyettiin laajentamaan käyttäjien tarpeiden mukaan.

Nuorisopalveluissa tuettiin nuorten hyvinvointia ja kehitystä monikanavaisilla työmalleilla. Verkkonuorisotyön yhteisöalusta vakiinnutettiin osaksi nuorisopalveluiden ja paikallisen nuorisotyön verkoston palveluja. Verkkonuorisotyöhön rakennettiin yli kuntarajojen ulottuva yhteistoimintamalli.

Nuorisopalvelut osallistuivat Kuusamo Kampus -toimintamallin vahvistamiseen Kuusamon Kampuksen Kädet -työryhmän kautta. Nuorisotyön dokumentointijärjestelmä NuoDo:n tuottamaa laadullista tietoa hyödynnettiin päätöksenteossa ja tietojohdamisessa. Nuorisovaltuustotoiminnan vaikuttavuutta tukevia rakenteita kehitettiin aktiivisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Kaikilla varhaiskasvatusikäisillä lapsilla on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuspalveluihin.	Valmis
Palveluja on tehostettu asiakaslähtöisyys huomioiden. Palvelutuotteet ovat monipuolisia. Palvelujärjestelmää tarkastellaan säännöllisesti: Toteuma 2,0, Tavoite 2,0 Palvelutuotteet ovat monipuolisia: Toteuma 4,0, Tavoite 4,0 Varhaiskasvatuspaikkoja on riittävästi tarjolla: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Kouluyhteisö toimii yhteisöllistä hyvinvointia ja sitouttavaa kouluyhteisötyötä edistävällä tavalla.	Valmis
Kouluyksiköiden toiminta edistää oppilaiden hyvinvointia vuosikellon mukaisesti. Koulupudokkaiden määrä: Toteuma 0,0, Tavoite 0,0 Kouluyksiköiden osallisuusryhmätoiminta on aktiivista: Toteuma 6,0, Tavoite 6,0 Kouluyksiköissä tehdään suunnitelmallista yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä yhteistyössä koulun kumppaneiden kanssa: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tarjoavat matalan kynnyksen mahdollisuuksia osallistua yhteisölliseen ja hyvinvointia lisäävään toimintaan.	Valmis
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut ovat tarjonneet asukkaille tavoitteiden mukaisesti mahdollisuuksia osallistua yhteisölliseen ja hyvinvointia lisäävään toimintaan. Kirjastoauton kuntalaisten hyvinvointia edistävät uudet palvelut: Toteuma 10,0, Tavoite 10,0 Liikuntaneuvonnan palvelua käyttävät kuntalaiset: Toteuma 580,0, Tavoite 500,0 Yhteistyössä tulosalueen sisällä ja kolmannen sektorin kanssa järjestetyt kaikille avoimet yhteisölliset tapahtumat: Toteuma 12,0, Tavoite 10,0	
4. Kuusamo kampus ja luontoakatemia	
Vuositavoite	Tila
KAO:n esityksen mukaisten oppimisympäristöjen suunnittelua jatketaan mahdollisimman monilla toimialoilla.	Työn alla
Oppimisympäristöjen suunnitelma on työn alla. Oppimisympäristöjen suunnitelma on valmis: Toteuma 70,0, Tavoite 100,0	
Kuusamo Kampus edistää laadukkaita, saavutettavia ja monipuolisia koulutuspolkuja ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia eri kohderyhmille.	Työn alla
Kuusamo Kampuksen kehittämistoimenpiteet ovat edenneet suunnitelman mukaisesti lukuun ottamatta keskenäisiä tilaratkaisuja. Kuusamo Kampuksen toimintaa kehittävä hanke on käynnistetty: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Kuusamo Kampuksen yhteistyökumppaneiden kanssa on laadittu kuntalaisille koulutuksen ja osaamisen kehittämisen suunnitelmia: Toteuma 8,0, Tavoite 8,0 Kuusamo Kampus Pyöreän Pöydän kokoontumisia on pidetty: Toteuma 4,0, Tavoite 4,0 Tilaratkaisuihin vaikuttavat määrälliset, toiminnalliset ja pedagogiset ratkaisut on tehty: Toteuma 70,0, Tavoite 100,0	
Luontoakatemia toiminta käynnissä. Luontoakatemia opinnot; vapaa sivistystyö, toinen aste, yliopisto, ammattikorkeakoulu.	Valmis
Luontoakatemiaan liittyviä opintoja on tarjolla vapaan sivistystyön ja toisen asteen oppilaitoksissa. Luontoakatemiaan liittyviä opintoja on tarjoilla monipuolisesti eri koulutusasteilta: Toteuma 15,0, Tavoite 15,0	
Opiskelija-asuntojen tarve selvitetty. Opiskelija-asuntojen peruskorjausta jatketaan.	Työn alla
Tarveselvitys ja peruskorjaussuunnitelma on työn alla. Peruskorjaussuunnitelma on valmis.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0 Tarveselvitys on valmis.: Toteuma 80,0, Tavoite 100,0	
Toisen asteen koulutuksen ja nuorten palvelujen sekä vapaan sivistystyön yhteistyörakenne on valmis.	Valmis
Vapaan sivistystyön ja toisen asteen koulutuksen yhteistyörakennesuunnitelma on valmis. Yhteistyörakenteeseen liittyvä suunnitelma on valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
7. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut lisäävät kaupungin veto-, pito- ja lumovoimaa.	Valmis
Kaiku-kortin ja Senioripassin käyttäjämäärät ovat ylittyneet tavoitteeseen nähden. Verkkonuorisotyöhön on saatu Taivalkosken lisäksi mukaan Pudasjärven kunta. Kaiku-kortin käyttäjien lukumäärä: Toteuma 104,0, Tavoite 50,0 Karhuntassun ulkomaalaisten näyttelyvieraiden kävijämäärä: Toteuma 1 252,0, Tavoite 3 000,0 Senioripassin käyttäjien lukumäärä: Toteuma 830,0, Tavoite 700,0 Verkkonuorisotyön yhteisöalustalla mukana olevat kumppanuuskunnat: Toteuma 2,0, Tavoite 2,0	
Kutsuva ja kotoutumista tukeva koulu yhteisö.	Valmis
Koulu yhteisö on tukenut kotoutumista ja hyvinvointia, harrastamista sekä kerhotoimintaa tukevia toimintoja on ollut käynnissä tavoitteiden mukaisesti. Hyvinvointia, harrastamista ja kerhotoimintaa tukevia hankkeita on käynnissä: Toteuma 6,0, Tavoite 4,0 Lukuvuoden aikana paikkakunnalle muuttaneet oppilaat: Toteuma 24,0, Tavoite 15,0 Opettajat ja koulun muu henkilöstö ovat kelpoisia tehtävänsä: Toteuma 90,0, Tavoite 100,0	

Kuusamon UNICEF lapsiystävällisen kunnan hakemus on valmistelussa.	Valmis
Hakemus on lähetetty. Kunnan hakemus on valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Musiikkiopisto on aktiivinen alueellinen toimija.	Valmis
Musiikkiopistolla on ollut yhteensä 76 tapahtumaa, joista 26 tapahtumaa on toteutettu yhteistyössä eri toimijoiden (koulut, seurakunnat, yhdistykset) kanssa. Eri toimijoiden kanssa yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet: Toteuma 26,0, Tavoite 10,0	
Varhaiskasvatusikäiset lapset saavat tasalaatuista varhaiskasvatuspalvelua.	Valmis
Lapset on sijoitettu ensisijaisesti toivottuun hakuvaihtoehtoon. Lähes kaikki varhaiskasvatukseen rekrytoidut työntekijät ovat olleet kelpoisuusehdot täyttäviä. Asiakastyytyväisyyskysely on tehty syksyllä 2025. Asiakastyytyväisyyskysely varhaiskasvatuksen palvelujen laadusta on tehty: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Lapset sijoitetaan ensisijaisesti toivottuun hakuvaihtoehtoon: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Varhaiskasvatuksessa työskentelee kelpoisuusehdot täyttäviä työntekijöitä: Toteuma 95,0, Tavoite 100,0	

Hyvinvoiva Kuusamo- sekä Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo -tavoitteiden alla asetetut toimialakohtaiset toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Kuusamo Kampus ja luontoakatemia -tavoitekokonaisuuden viidestä toiminnallisesta tavoitteesta kolme saavutti tavoitteensa vain osittain. Nämä tavoitteet liittyivät Kuusamo Kampus -oppimisympäristöjen kehittämiseen, KAO Kuusamon määrällisiin, toiminnallisiin ja pedagogisiin tilaratkaisuihin ja opiskelija-asuntojen tarveselvitykseen sekä peruskorjaussuunnitelman valmistumiseen.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	3 236	2 762		2 762	3 136	375	114 %
Toimintakulut	- 31 660	- 31 120	- 200	- 31 320	- 31 968	- 649	102 %
Toimintakate	- 28 423	- 28 358	- 200	- 28 558	- 28 832	- 274	101 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	3 385	2 763		2 763	3 179	416	115 %
Toimintakulut	- 44 267	- 43 144	- 200	- 43 344	- 44 043	- 700	102 %
Toimintakate	- 40 882	- 40 381	- 200	- 40 581	- 40 864	- 284	101 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintakate €/asukas	- 2 748,77	- 2 728,44	- 2 762,6

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on noudatettu kasvatus- ja sivistyslautakunnan hyväksymää suunnitelmaa vuodelle 2025 (Kasvatus- ja sivistyslautakunta 30.10.2024 § 90).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena oli varmistaa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen. Kasvatus- ja sivistystoimialan talousarvion toteumaa seurattiin säännöllisesti sekä tulosalue- että yksikkötasolla, ja toiminnassa varmistettiin talousarviokehukseen sitoutuminen sekä taloudellinen tehokkuus.

Talousarviopäätösten pohjana olevan tiedon oikeellisuutta ja riittävyyttä arvioitiin toimialan

johtoryhmän ja tulosyksiköiden säännöllisissä kokouksissa. Toimintakauden aikana huolehdittiin lakien, viranomaisohjeiden, kaupungin sääntöjen ja ohjeiden sekä toimielinten päätösten noudattamisesta. Toimialan yhteiset toimintamallit sovitettiin näiden vaatimusten mukaisiksi. Jokainen työntekijä vastasi omalta osaltaan kaupungin omaisuuden ja resurssien taloudellisesta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä.

Toimialan johtoryhmässä seurattiin toimintaympäristön muutoksia, tunnistettiin keskeiset riskit ja suunniteltiin tarvittavat hallintatoimet. Lisäksi toimialan riskienhallinta- ja tietosuojaryhmät kokoontuivat säännöllisesti varmistuen riskienhallinnan ja tietosuojan ajantasaisuuden ja kattavuuden.

Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan tehtävänä on linjata kasvatus- ja sivistystoimialan kehittämistä. Kasvatus- ja sivistyslautakunta vastaa lainsäädännön ja kaupungin hallintosäännön määrittämästä päätöksenteosta ja tukee kasvatus- ja sivistystoimialan johtamista.

Toimistopalvelut

Toimistopalveluiden tehtävänä on vastata tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti tulosityksiköiden tukipalveluiden kysyntään.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toimintavuoden aikana hallintopalveluissa jatkettiin asiakaslähtöisen palvelun ja tiedolla johtamisen tehostamista. Sähköisten toiminnanohjausjärjestelmien ominaisuuksia parannettiin ja päivitettiin. Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa jatkettiin suunnitellusti.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	57	27		27	37	9	134 %
Toimintakulut	- 2 198	- 2 273		- 2 273	- 2 148	126	94 %
Toimintakate	- 2 141	- 2 246		- 2 246	- 2 111	135	94 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	57	27		27	37	9	134 %
Toimintakulut	- 2 283	- 2 373		- 2 373	- 2 247	126	95 %
Toimintakate	- 2 225	- 2 346		- 2 346	- 2 211	135	94 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömenot €	255 117	266 000	237 156
Toimintakate €/asukas	- 149,61	- 158,51	- 149,46

Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea perheitä heidän kasvatustehtävässään järjestämällä vaihtoehtoisia varhaiskasvatuspalveluja sekä tarjoamalla lapsen kehitystä ja hyvinvointia tukevaa toimintaa yhdessä eri tahojen kanssa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuspalvelut ovat keskeisessä roolissa Kuusamon perhekeskuksessa perheille suunnattujen palvelujen yhteensovittamisessa ja kehittämisessä.

Toimintakaudella edettiin varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman mukaisesti, ja kaupungin oma perhepäivähoito päättyi 1.1.2025. Tilalle tarjottiin vaihtoehtona yksityisen

perhepäivähoitajan palkkaamista sekä yksityisen hoidon tukea.

Sähköisen perhekeskuksen sisältöjä kehitettiin vastaamaan asiakasperheiden tarpeita. Varhaiskasvatusyksiköissä kehitettiin kasvun ja oppimisen tuen prosesseja, ja resurssia vahvistettiin yhden varhaiskasvatuksen erityisopettajan lisäyksellä. Tällä valmistauduttiin 1.8.2025 voimaan tulleeseen perusopetuksen tuen lakiuudistukseen.

Varhaiskasvatuspalvelut osallistuivat LAPE-työryhmän moniammatilliseen kehittämistyöhön sekä lapsivaikutusten arvioinnin edistämiseen kansallisen lapsistrategian ja Kuusamon kaupungin strategian mukaisesti. UNICEF Lapsiystävällinen kunta -ohjelmaan laadittiin hakeamus, mutta ohjelma ei toteutunut kaudella 2025–2026 Unicefin aikataulujen vuoksi.

Keskeiset onnistumiset ja investoinnit

- Parijohtajuuden käyttöönotto päiväkodinjohtajien ja esiopetusyksikön johtajan työssä.
- Suunnitelmalliset sijaisjärjestelyt parijohtajuuden ansiosta.
- Uuden toiminnanohjausjärjestelmän Tiera Vesselin (Daisy) käyttöönoton käynnistymisen ja siirtyminen tuotantoon toukokuussa 2026.
- Asiakaspalveluprosessien kehittäminen palveluohjausta tehostamalla ja uusia toimenkuvia luomalla.
- Henkilöstön aktiivinen osallistuminen pedagogiikan ja hyvinvoinnin kehittämistä tukeviin koulutuksiin ja hankkeisiin.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	264	221		221	292	71	132 %
Toimintakulut	- 7 667	- 7 813		- 7 813	- 7 887	- 74	101 %
Toimintakate	- 7 403	- 7 592		- 7 592	- 7 595	- 3	100 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	264	221		221	292	71	132 %
Toimintakulut	- 9 134	- 9 177		- 9 177	- 9 252	- 75	101 %
Toimintakate	- 8 870	- 8 956		- 8 956	- 8 960	- 4	100 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömenot €	4 571 065	4 730 200	4 880 396
Toimintakate €/asukas	- 596,37	- 605,14	- 605,75
Kotihoidontuki ja yksityisen hoidontuki (v.2019 palveluseteli) 1000 €	1 546	1 155	1 491
Kotihoidon piirissä lapsia	63	94	76
Kunnallisen varhaiskasvatuksen hoitopäivät	85 495	68 000	63 100
Esiopetuksen oppilaiden lkm	109	104	106

Koulutuspalvelut

Toiminta-ajatus

Perusopetus

Kuusamon yhtenäisen perusopetuksen tehtävänä on turvata tasapuolinen ja ajanmukainen opetus ja kasvatus sekä vahvistaa edellytyksiä jatkuvaan itsensä kehittämiseen. Perusopetus toimii yhteistyössä kotien ja eri yhteistyötahojen kanssa.

Lukio

Lukio on jatkuvasti uudistuva oppimiskeskus, jossa kasvaa monipuolisesti sivistyneitä nuoria ja aikuisia.

Vuokatti-Ruka urheiluakatemia

Vuokatti-Ruka urheiluakatemia tarjoaa urheilusta innostuneille tavoitteellisille nuorille alustan, jossa on turvallista kasvaa ja kehittyä sekä tavoitella myöhemmin myös huippu-urheilumenestystä (kaksoisura). Nuorten elämäntaitoja kehitetään niin, että nuorista kasvaa tasapainoisia ja aktiivisia yhteiskunnan jäseniä, joilla on valmiudet jatko-opintoihin ja elinikäiseen oppimiseen sekä tulevaisuuden työelämään. Valmentajien ja valmentautumisen apuna ja tukena toimii joukko eri alojen asiantuntijoita.

Musiikkiopisto

Musiikkiopiston tarkoituksena on antaa monipuolista, tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta alueen lapsille, nuorille ja aikuisille. Opetus mahdollistaa sekä oppilaan kiinnostuksen kohteiden mukaisen harrastamisen että siirtymisen alan ammattiopintoihin. Musiikkiopisto on aktiivinen alueellinen toimija, joka tekee yhteistyötä koulujen, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Kuusamon lisäksi musiikkiopisto myy musiikkiopistopalveluita Taivalkosken ja Posion kunnille erikseen sovittujen sopimusten mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Perusopetuksen uuden kouluverkkosuunnitelman valmistelua jatkettiin suunnitelmallisesti ja aikataulutettiin osaksi tulevaa päätöksentekoa.

Lukuvuoden 2024–2025 yhteisinä pedagogisina painopisteinä olivat kaveritaitojen ja hyvien tapojen vahvistaminen sekä monilukutaidon edistäminen, joka on osa perusopetuksen ope-
tussuunnitelman laaja-alaista osaamista. Painopisteet toteutettiin koulujen lukuvuosisuunnitelmien mukaisesti.

Lukuvuoden alussa kouluyksiköissä laadittiin oppilaitoskohtaiset hyvinvointityötä ohjaavat vuosikellot. Kouluyksiköiden yhteisöllisen opiskeluhuollon ryhmät kokoontuivat säännöllisesti. Ryhmien tehtävänä oli arvioida hyvinvointityön vuosikellon toteutumista sekä päivittää sitä ajankohtaisten ilmiöiden perusteella.

Perusopetuksen yksiköissä kehitettiin sitouttavaa koulutyötä yhteistyössä kohtaavan koulutyön koordinaattorin ja koulunuorisotyöntekijöiden kanssa. Nilon koulussa koulupudokkuutta pystyttiin ehkäisemään tehokkaasti hanketyöntekijän tuella. Verkostoyhteistyötä jatkettiin ja syvennettiin.

Kaikissa kouluyksiköissä toimii kehittämistyöryhmiä, joissa huoltajien osallisuus koulutyön suunnitteluun ja kehittämiseen on keskeistä. Lisäksi järjestettiin tapahtumia ja tilaisuuksia, joihin huoltajia kutsuttiin mukaan yhteistyöhön.

Lapset puheeksi -toimintamalli oli käytössä kaikissa yksiköissä. Kuusamon perusopetus osallistui hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteisövaikuttavuuden kehittämistyöhön, johon LP-malli sisältyy. Myös perhekeskusmallin kehittäminen jatkui yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Perusopetuksen yhteydessä järjestettiin valmistavaa opetusta Kirkkokedon, Torangin ja Nilon kouluissa. Aikuisten perusopetuksen ryhmä käynnistyi tammikuussa 2025. Suomi toisena kielenä -opetusta järjestettiin useissa yksiköissä. Nivelvaiheohjausta kehitettiin erityisesti siirryttäessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen.

Oppilaiden kotoutumista tuettiin lisäämällä koko kouluyhteisön tietoisuutta kulttuurisensitiivisyydestä. Valmistavan opetuksen oppilaiden osittainen integrointi perusopetusryhmiin vahvisti heidän kiinnittymistään kouluyhteisöön. Yhteistyötä tulevaisuustoimialan kanssa tiivistettiin.

Toisen asteen koulutuksen, nuorten palvelujen ja vapaan sivistystyön yhteistyörakenteen päivitystyö käynnistettiin. Päivitystyö ja suunnitelma yhteistyön toteuttamisesta valmistuvat vuoden 2026 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Syksyllä 2025 Kuusamon lukiossa aloitti 82 uutta opiskelijaa, joista 32 urheilulinjalla, kuusi lumilinjalla sekä yksi yrittäjyydellä. Lukion opiskelijoista Kuusamon ulkopuolelta tulleiden opiskelijoiden määrä on n. 80. Suurin osa em. opiskelijoista on Vuokatti-Ruka Urheiluakatemian urheilijoita.

Lukion opintotarjonta oli edelleen monipuolinen. Pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisien opintojen lisäksi tarjottiin kertauskursseja ylioppilaskirjoituksia varten, paikalliseen luontoon tutustuttavia opintojaksoja (luontoliikunta-opintojakso, Kuusamon vesistöt -opintojakso) sekä Oman talouden hallinta ja sijoittaminen -kokonaisuus. Laaja opintotarjonta on Kuusamon lukiolle merkittävä veto- ja pitovoimatekijä yhdessä urheiluakatemiatoiminnan kanssa.

Lukiolla yrittäjyydellä jatkoi edelleen toimintaansa. Lumilinjalla toisena toimintavuonna saatiin ensimmäinen kokonainen lumilinjakokonaisuus toteutettua. Urheiluvalmennusta tarjotaan alppilajien (alppihiihto, freeski, lumilautailu) lisäksi lentopallossa, jääkiekossa ja ns. yleisvalmennuksessa. Opiskelijalla on hyvät mahdollisuudet opiskelun ja urheilun yhdistämiseen (kaksoisura), niin paikallisesti kuin kansallisestikin.

Lukion kansainvälisyystoiminta oli akviista "normaalien" ystävyyskoulutoiminnan (GAZ-Schule, Reichelsheim, Saksa) sekä leirikoulutoiminnan (Englanti) lisäksi. Erasmus+-ohjelma tarjosi mahdollisuuksia sekä opettajille että opiskelijoille tutustua muiden maiden kulttuureihin sekä job-shadowing että koulutustoiminnan ja vaihtojaksojen kautta.

Vuokatti-Ruka urheiluakatemiassa painopistelajien (alppihiihto, freeski, lumilautailu) lisäksi lentopallon ja jääkiekon seurayhteistyötoimintaa jatkettiin ja kehitettiin. Yleisvalmennusta tarjottiin toisen asteen paikallisille tavoitteellisille urheilijoille. Toisen asteen (lukio, KAO) urheilijoiden määrä oli vuoden 2025 lopussa 287 (yläkoululeiriläiset, urheiluyläkoululaiset (Nilo, Ruka), toisen asteen opiskelijat, toisen asteen päättäneet). Henkilöstömäärä pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuokatti-Ruka urheiluakatemiassa kuntien (Kuusamo, Sotkamo) toimijoiden yhteistyö oli rakentavaa ja hyvässä yhteistyössä eteenpäin katsovaa. Urheiluakatemiatoteutti toiminnassaan Kuusamon kaupungin strategisia linjauksia.

Musiikkiopiston oppilasmäärä oli 31.12.2025 yhteensä 260, joista 21 opiskeli Posiolla ja 34 Taivalkoskella. Varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita oli 51. Tapahtumia oli 76 (oppilaskonsertit, kouluvierailut, yhteistyötahojen tilaisuudet jne.) ja musiikkiopistolaiset valmistivat yli 500 esitystä asukkaiden iloksi. Kesämuusikkotoiminnan kautta työllistyi 17 henkilöä. Vuoden keskeisiä ja mieliin painuneimpia hetkiä olivat soitinesittelykonsertit kaikille 0.–9. luokkien oppilaille (Taivalkoskella ja Posiolla myös lukiolaisille), avoimien ovien päivä 10.5.2025 sekä yhteistyö koko paikkakunnalle tärkeissä juhlatilaisuuksissa (esim. itsenäisyyspäivä).

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	1 387	1 324		1 324	1 463	139	110 %
Toimintakulut	- 18 607	- 18 346	- 200	- 18 546	- 18 803	- 258	101 %
Toimintakate	- 17 220	- 17 022	- 200	- 17 222	- 17 341	- 119	101 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	1 392	1 324		1 324	1 470	146	111 %
Toimintakulut	- 25 946	- 25 291	- 200	- 25 491	- 25 785	- 294	101 %
Toimintakate	- 24 554	- 23 967	- 200	- 24 167	- 24 314	- 148	101 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömenot €	14 625 839,41	14 585 700	15 071 799,25
Toimintakate €/asukas	- 1 650,88	- 1 619,39	- 1 643,76
Peruskoulujen oppilaiden lkm	1 490	1 403	1 444
Lukion opiskelijoiden lkm	237	280	240

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut lisäävät kuntalaisten hyvinvointia, edistävät fyysistä ja henkistä toimintakykyä, lisäävät osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja aktiivisuutta sekä ehkäisevät syrjäytymistä.

Palvelun sisältö/toiminnan kuvaus

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi edistää, tukee ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuuritoimi vastaa Kuusamotalon, Kaamosgallerian, Karhuntutassun, Kirkkokedon varaston ja koulumuseon sekä kotiseutumuseon toiminnasta. Kulttuuritoimi järjestää tapahtumia eri kohderyhmät huomioiden ottaen ja kulttuuritoimen tuottamat tapahtumat täydentävät Kuusamotalon muuta ohjelmatarjontaa. Kulttuuritoimi tekee myös yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa ja kulttuuriavustuksilla tuetaan paikallisten kulttuuritoimijoiden toimintaa. Kulttuurikasvatussuunnitelmilla tuetaan lasten ja nuorten kulttuurikasvatusta yhteistyössä koulujen kanssa.

Kirjastotoimi

Kirjasto tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä edistää lukuharrastusta. Kirjasto edistää myös yhdenvertaisuutta ja yhteiskunnallista vuoropuhelua tarjoamalla tietopalvelua, ohjausta tiedon hankintaan ja monipuoliseen lukutaitoon sekä tarjoamalla tiloja oppimiseen ja kansalaistoimintaan. Kirjaston toimipisteet ovat pääkirjasto ja kirjastoauto Kirjakka.

Liikuntatoimi

Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä kuntalaisten aktiiviselle liikuntaharrastukselle. Liikuntatoimi järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa ja liikuntaneuvontaa sekä vastaa Liikuntakeskuksen (uimahalli, jäähalli, kuntosalit ja palloiluhalli sivutiloineen) toiminnasta. Toiminnassa otetaan huomioon eri kohderyhmät. Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan avustuksilla.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut edistävät ja tukevat nuorten kasvua, osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa kestävässä kehityksessä periaatteiden mukaisesti. Tukee nuorten harrastamista ja vapaa-ajan toimintaa, edistää nuorten kulttuurien moninaisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Peruspalveluita ovat yhteisvastuullinen ohjaus- ja neuvontatyö, monialainen verkostoyhteistyö mm. osallisuus- ja kouluyhteistyö esim. nuorisovaltuuston toiminta, yrittäjyys- ja kansainvälisyyskasvatus sekä osallistuminen maahanmuuttajanuorten kotouttamiseen. Nuorisopalvelut koordinoi ja toteuttaa paikkakunnalle osoitettujen hankemäärärahojen kautta mm. Etsivää nuorisotyötä sekä koulunuorisotyötä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluilla edistettiin kunnan asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta. Kulttuuripalveluiden suunnittelussa korostettiin saavutettavuutta ja käyttäjämääriä kasvatettiin määrätietoisesti matalan kynnyksen osin maksuttomilla palveluilla.

Ikäihmisille suunnattuja tilaisuuksia järjestettiin säännöllisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa ja Kuusamo Kamari -festivaalitoimintamalli vakiinnutettiin. Entistä monipuolisempia kulttuuri- ja tapahtumatuotantoja kehitettiin avustuksilla ja hankerahoituksilla yhteistyössä yli hallinto- ja toimialarajojen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen laatua ja toimivuutta mittaavan asiakaspalvelun toteuttaminen siirtyi seuraavalle toimintakaudelle. Museoalueen kunnostamista jatkettiin tiiviissä yhteistyössä yhdyskuntatekniikan kanssa. Kaiku-kulttuurikortin käyttö vakiinnutettiin muiden kulttuuripalvelujen tuottajien kanssa.

Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeen alueellisia valmisteluja jatkettiin aktiivisesti yhteistyössä alueen kulttuuritoimijoiden kesken. Toisen asteen opiskelijoiden KOPS-kulttuurikasvatussuunnitelma valmistui aiemman varhaiskasvatukseen sekä ala- ja yläkouluille suunnatun kulttuurikasvatussuunnitelman rinnalle.

Karhuntutassun toimintaa kehitettiin jatkamalla matkailu- ja kulttuurikeskuksen sisällöntuotantoa sekä kohdentamalla markkinointia erityisesti kansainvälisille vieraille. Vuoden aikana oli kaksi vaihtuvaa näyttelyä. Matkailuneuvonnan palvelumuotoilua jatkettiin muun muassa digitaalisen karttapalvelu Atlan toimintoja kehittämällä ja Kuusamon kaupungin kuva-arkistoja digitointiin yhteiselle Sharepoint-palvelimelle. Vierailija- ja myyntimäärissä jäätin tavoitteesta.

Liikuntapalvelut

Toimivilla ja monipuolisilla liikuntapalveluilla edistettiin kunnan asukkaiden hyvinvointia. Liikuntakeskuksen kävijämäärä kasvoi merkittävästi, vaikka uimahallin tekniset häiriöt ja kuntosaliremontti sulki hallin useiksi viikoiksi syksyllä 2025.

Liikuntapalveluiden liikuntasuunnitelman kehittämissuunnitelman työstämistä jatkettiin. Liikuntakeskuksen kuluvalvontajärjestelmän suunnitelma on valmis toteutettavaksi. Liikunta-neuvontatoiminnan ja lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden kehittämistyötä jatkettiin poikkihallinnollisena yhteistyönä hankkeiden sekä Pohteen kanssa.

Liikuntakeskuksen kesän käyttöastetta lisättiin uudistettujen omatoimisten liikuntamuotojen pohjalta ja lasten sporttikerhotoiminnan kehittämällä. Liikuntapalvelujen vetovoimaisuutta pyrittiin lisäämään uudistetuilla palveluilla ja toimintojen palvelumuotoilulla sekä monipuolisilla liikuntahankkeilla. Liikuntakeskuksen suunnittelun keskiössä oli henkilöstöressurssien sovittaminen yhteen organisaation strategisten tavoitteiden kanssa.

Kirjastopalvelut

Kirjaston tärkeänä tehtävänä oli edelleen lukemisen edistäminen. Keskeisenä kohderyhmänä tässä työssä ovat lapset ja nuoret. Lukemisen edistämistoimintaa kehitettiin määrätietoisesti kirjastoauton vieraillessa päiväkodeissa ja kouluissa. Myös pääkirjastolla tapahtuvaa lukemisen edistämistä vahvistettiin muun muassa erilaisilla tapahtumilla, kirjailijavierailuilla ja lukupiireillä.

Kuusamon kirjasto liittyi muiden Outi-kirjastojen kanssa kuntien yhteiseen e-kirjastoon vuoden 2025 alussa. Uusi palvelu otettiin käyttöön, asiakkaita opastettiin palvelun käytössä ja uutta palvelua markkinoitiin aktiivisesti kirjaston asiakkaille.

Nuorisopalvelut

Talousarviotavoitteisiin liittyviä toimenpiteitä toteutettiin suunnitelmien mukaisesti vuoden 2025 aikana. Nuorisopalvelujen toiminta pyrki vastaamaan nopeastikin muuttuviin nuorisokulttuurisiin sekä muihin ajan ilmiöihin muun muassa reagoimalla ja tarvittaessa muuttamalla toimintatapoja ja työmuotoja.

Verkkonuorisotyön yhteisöalusta vakiinnutettiin osaksi nuorisopalveluiden ja paikallisen nuorisotyön verkoston palveluita sekä rakennettiin yli kuntarajojen ulottuva digitaalisen nuorisotyön yhteistoimintamalli. Verkostossa ovat mukana Taivalkosken ja Pudasjärven kunnat

Nuorisotyön kehittämisen osalta toimittiin aktiivisesti moniammatillisissa paikallisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Nuorisopalvelut olivat mukana Kuusamo Kampus -toimintamallin vahvistamisessa, kehittämisessä ja vakiinnuttamisessa. Nuorisotyön laadun mittaamiseen ja tietojohdamiseen hyödynnettiin nuorisotyön dokumentointijärjestelmän NuoDo:sta saatavaa sisältöä ja tietoa.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	728	842		842	692	- 150	82 %
Toimintakulut	- 2 311	- 2 121		- 2 121	- 2 152	- 31	101 %
Toimintakate	- 1 583	- 1 279		- 1 279	- 1 460	- 181	114 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	872	844		844	727	- 117	86 %
Toimintakulut	- 6 024	- 5 737		- 5 737	- 5 775	- 38	101 %
Toimintakate	- 5 152	- 4 893		- 4 893	- 5 047	- 155	103 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömenot €	1 599 413	1 579 900	1 531 268
Toimintakate €/asukas	- 346,43	- 330,61	- 341,23
Lainoja/v	246 406	260 000	234 738
Lainoja/asukas	16,6	17	15,5
Kirjaston tilaisuudet/v	125	70	130
Kultt.tilaisuuksissa kävijöitä	46 379	40 000	38 733
Kulttuuritilaisuudet kpl	133	100	126
Liikuntakeskus kävijämäärä	310 176	330 000	356 112
Liikuntakeskus kävijät/asukas	20,85	22,3	24,55
Nuorisopalv. kävijämäärä	18 248	21 000	18 542

Hankkeet ja projektit

Toiminta-ajatus

Hankkeiden tehtävänä on kehittää ja uudistaa toimialan toimintaa sekä täydentää lakisääteisten palvelujen järjestämistä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toimialalla oli toimintavuoden lopussa käynnissä yhteensä 14 hanketta, joiden kokonaiskustannukset olivat 1,47 miljoonaa euroa. Lisäksi valmistelu- ja hakuvaiheessa oli 10 hanketta.

Käynnissä olevista hankkeista viisi kohdistui kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tulosalueelle ja yhdeksän koulutuspalvelujen tulosalueelle. Valmistelu- ja hakuvaiheessa olleet hankkeet liittyivät kaikkien tulosalueiden kehittämiseen.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	800	347		347	653	306	188 %
Toimintakulut	- 876	- 566		- 566	- 978	- 412	173 %
Toimintakate	- 76	- 219		- 219	- 325	- 106	148 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	800	347		347	653	306	188 %
Toimintakulut	- 881	- 566		- 566	- 984	- 418	174 %
Toimintakate	- 81	- 219		- 219	- 331	- 112	151 %

Yhdyskuntatekniikka

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on vastata kestävästä kehityksen vaatimusten mukaisesti yhdyskuntasuunnittelusta ja -rakentamisesta niin, että niillä turvataan ja taataan monimuotoinen, viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Lisäksi lautakunta vastaa hyvästä rakentamistavasta ja mm. luonnon monimuotoisuuden turvaavasta ympäristönsuojelusta.

Toimialajohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli Kuusamossa suurten rakentamishankkeiden käynnistymisen aikaa. Kaupungin oman investointiohjelman toteuttamisen rinnalla käynnistyi useita mittavia yksityisiä rakennushankkeita, joista merkittävin oli Arinan hotellihanke.

Toimialan taloudenpidossa onnistuttiin erittäin hyvin lähes kaikilla tulosalueilla. Koko toimialalla toimintatuottoja kertyi hieman ennakoitua paremmin ja menot pysyivät hyvin talousarvion puitteissa.

Sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen käytössä olevien kiinteistöjen myyntiprosessi on jatkunut edelleen. Kaupunginhallituksen 5.5.2025 §83 tekemän päätöksen mukaisesti Rukan paloaseman myynti eteni ja kaupat tehdään alkuvuoden 2026 aikana.

Kaupungin hyvinvointialueelle vuokrattujen sekä muiden yhtiöittämisvelvoitteen piiriin kuuluvien toimitilojen yhtiöittämisselvitys valmistui loppuvuoden aikana. Pohteen vuokraneuvottelut siirtyivät vuoden 2026 puolelle, samoin myös mahdollisen yhtiöittämisen jatkotoimenpiteiden linjausten toteuttaminen.

Koko kaupungin investointiohjelman toteutusta suunnitellusti. Nuorten- ja järjestötoimintatilan saneeraus valmistui tammikuussa ja nuorisotilain saneeraus valmistui syyskuussa.

Nissinvaaran koulun rakentaminen etenee hyvin aikataulussa ja kaupungintalon kellarikerroksen vaiheen 2 saneeraustyöt valmistuvat alkusyksyn aikana. Toringin käyttöviesiputkiston ja valaistuksen saneerauksen vaihe 3 valmistui koulun alkuun mennessä.

Kuusamotalon huoltokäytävän siiven tilojen saneeraus valmistui elokuussa ja varikon peruskorjaus etenee suunnitellusti. Sisäliikuntatilat Vuokatti-Ruka urheiluakatemiaan käyttöön valmistuivat syyskuussa.

Rukan valmennuskeskuksen tilojen ja stadion alueen hankkeen luonnossuunnitelmat valmistuivat vuoden vaihteessa.

Toimialalla on meneillään hanke vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi. Hankkeen avulla edistetään Kuusamon bioteollisuusalueen investointihankkeiden lupaprosesseja ja niihin liittyviä selvityksiä. Hankkeessa on laadittu ympäristölupahakemus kaupungin kiertotaloustoimintojen sijoittamiseksi alueelle. Lupahakemus on jätetty aluehallintovirastoon heinäkuussa.

Rukan hotellihankeeseen toteuttamissopimus ja tontin luovutuksen esisopimus on hyväksytty yhdyskuntatekniikan lautakunnassa huhtikuussa. Sopimus on allekirjoitettu kesäkuussa.

Tontin vuokrasopimus on allekirjoitettu elokuussa. Lautakunta hyväksyi käyttöoikeussopimuksen Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnalle korvaavan infran toteuttamiseksi. Rakennuslupa on saanut lainvoiman ja hotellin rakentaminen on aloitettu syyskuussa.

Rukan pysäköintilaitokseen on toteutettu 12 uutta sähköautojen latauspistettä.

Nilonniskan silta valmistui vuonna 2024 ja ELY-keskus hyväksyi Raja-Kormasentie kevyen liikenteen väylän rakentamissuunnitelman tammikuussa 2025 ja väylä on valmistunut aikataulun mukaisesti. Torangintaipaleen, Kirkkotien ja Ruijantien saneeraukset ovat valmistuneet aikataulussaan. Palsapolku on rakennettu liikennöitävään kuntoon ja alueella sijaitseva latu on siirretty asemakaavan mukaiseen paikkaan. Rakennustyöt Palsapolun tontilla on aloitettu. Myös viereisestä tontista on tehty vuokrauspäätös asuinrakentamiseen.

Kaupunki osallistuu Turvallinen liikkuminen matkailukeskuksissa hankkeeseen. Hankkeessa edistetään erityisesti nuorten turvallista liikkumista Pohjois-Suomen matkailukeskuksissa.

Jäteneuvontaa ja erilliskeräyksestä tiedottamista on jatkettu eri kohderyhmille vuoden 2025 aikana. Erilliskerättyä biojätettä on toimitettu jäteasemalle vuoden 2025 aikana noin 767 tonnia. Määrä on lähes 10 % suurempi, kuin edellisenä vuonna.

Tonttien markkinointikampanja toteutettiin helmi-maaliskuussa. Vapaista pientalotonteista tiedotettiin sosiaalisen median kanavissa ja verkkosivuilla sekä paikallismediassa. Kampanjan aikana tehtiin myös vaikuttajayhteistyötä hankkeiden kanssa. Hankkeen aikana tehtiin päätös kahden tontin myymisestä Rukalla.

Rukan ja keskustan alueelta on hankittu maata noin 61 ha. Hankitut alueet sijaitsevat mm Mäntyselän teollisuusalueen läheisyydessä ja Rukan länsipuolen osayleiskaava-alueella sekä kirkonkylän asemakaava-alueella ja sen läheisyydessä.

Vuoden 2025 loppuun mennessä on myyty keskustan alueelta kaksi ja vuokrattu kolme pientalotonttia sekä myyty noin 5 ha:n metsäpalsta. Asuinkerros- ja rivitalotontteja on myyty keskustan alueelta kaksi kappaletta sekä vuokrattu Rukan alueelta kaksi tonttia sekä keskustan alueelta yksi tontti. Rukan alueelta on myyty yksi lomarakennustontti. Keskustan alueelta on ostettu liikerakentamisen tontti. Teollisuustontteja on vuokrattu neljä kappaletta ja yksi matkailua palvelevan rakennusten tontti. Muita alueita on vuokrattu kaksi kappaletta (laitetila ja varastoalue) ja viisi mainospaikkaa valaisinpylväisiin.

Mäntyselän teollisuusalueelta on vuokrattu rakennuspaikka kaukolämmöntuotantoa tukevan sähkökattilan ja lämpövaraston toteuttamiseksi. Vuokralainen on aloittanut näiden toteuttamisen.

Reitistöjen kehittämissuunnitelman mukaisesti moottorikelkkareitistöjen opastuksen uusiminen on toteutettu Rukan ympäristössä. Jyrkänkoski-Kuntivaara-Ritakorpi moottorikelkka-reitin reittisuunnitelma on valmistunut ja suunnitelma on ollut nähtävillä maaliskuussa. Yhdyskuntatekniikan lautakunta on hyväksynyt jätettyihin muistutuksiin laaditut vastineet. Reitistöjen virallistamiseksi kahden ulkoilureittisuunnitelman laatiminen on aloitettu.

Heliharjun hyppymäkien kunnostusta on jatkettu ja mäet ovat käytettävissä. Rukan HS 142 alamäen kunnostamisen vaihtoehdoista on laadittu vertailu ja kustannusarviot. Urheilukentän juoksuratojen pinnoite on uusittu ja Rukan stadionin selostamoita on kunnostettu.

Rakennusvalvontaan jätettiin vuoden 2025 aikana lupahakemuksia yhteensä 312 kpl. Määrä

on laskenut noin 9 % vuoden 2024 lupamäärästä sekä viiden edeltävän vuoden keskiarvosta noin 34 %. Tämänkaltainen lupamäärien väheneminen on ollut odotettavissa, sillä rakentamislain yhteydessä madallettiin lupakynnystä.

Kokonaisalaan suhtautettuna vuosi 2025 on ollut hieman toisenlainen. Vuoden 2025 aikana rakennusvalvonnan myöntämät luvat ovat käsittäneet kokonaisalaa yhteensä 35 110 kem². Kerrosalan määrä myönnettyissä luvissa on noussut vuoteen 2024 verrattuna noin 170 %. Viiden edeltävän vuoden keskiarvosta nousua on tullut noin 75 %. Kerrosalan nousua selittää useat suuremmat kohteet, joita vuonna 2025 on luvitettu.

Rakentamislain johdosta on päivitetty Kuusamon kaupungin rakennusjärjestys, rakennusvalvonnan taksat sekä tehty tarpeelliset päivitykset hallintosääntöön. Rakennusvalvonnan nettisivuille on päivitetty ohjeistusta rakentamislain mukaisesta rakentamisesta. Yleinen keskustelutilaisuus rakentamisesta ja uudesta rakennusjärjestyksestä on pidetty 21.5.2025. Toimialalla on valmistauduttu rakentamislain muutoksiin, jotka astuvat voimaan 1.1.2026.

Ympäristötulosalueella on saatu henkilöresurssit täytettyä alkuvuoden aikana, mutta marraskuun alussa yksi ympäristönsuojelun tehtäviä hoitava tarkastaja irtisanoutui. Virka saadaan täytettyä huhtikuussa 2026. Ympäristönsuojelun puolella oli harjoittelija kesäajan töissä. Toimintoja on sopeutettu vallitsevaan tilanteeseen. Ympäristönsuojelussa on panostettu erityisesti TieraCityn käyttöönottoon. Vaativia hallintopakkoasioita on jouduttu käsittelemään poikkeuksellisen paljon. Ympäristöterveydenhuollon puolella on keskitytty varautumissuunnitteluun sekä vesilaitosten valvontatutkimusohjelmien ja riskinarviointien päivittämiseen muun muassa järjestämällä kunnissa ohjaus- ja neuvontatilaisuuksia. Eläinlääkinnässä on valmistauduttu vuoden 2026 alusta voimaan tulevan uuden eläinlääkintähuoltolain vaatimiin toimenpiteisiin. Eläinlääkinnän tulosityksikössä henkilöstökustannukset ylittyivät, kokonaisuutena tulosalueen menot ja tulot toteutuivat kuitenkin lähes suunnitellusti. Ympäristötulosalueella käsiteltyjen lupien ja tarkastusten määrä lisääntyi noin 15 % vuoden 2024 tasosta.

Tiera City järjestelmä on suunnitellussa kokonaisuudessaan tuotantokäytössä. Järjestelmän toiminnanohjausominaisuuksien ja kaupungin asianhallintajärjestelmän integraation yhteensovittamista jatkettiin painopisteen ollessa ympäristövalvonnassa. Infran osalta asianhallintajärjestelmän integraation yhteensovittamistyö aloitettiin. Järjestelmän kehitystyötä jatkettiin yhteistyössä muiden Tiera City käyttäjäkuntien ja järjestelmätoimittajan kanssa. Järjestelmän täysimääräisen hyödyntäminen edellyttää aineistojen siirtotyön jatkamista sekä aineistojen ylläpidon ja laadun varmistamisen sekä asianhallintaintegraation jatkuvaa kehittämistä.

Laaja järjestelmäkokonaisuus edellyttää, että uusien työntekijöiden perehdyttämiseen varataan riittävät resurssit. Lisäksi on tärkeää huomioida henkilöstön riittävä resurssointi sekä jatkuvan, tarkoituksenmukaisen osaamisen ylläpito ja kehittäminen.

Toimialan henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 115 henkilöä, joista määräaikaisia 14. Sairauseräpoissaolojen määrä on edelleen laskenut aiempiin vuosiin nähden. Alkuvuoden aikana toteutetun työhyvinvointikyselyn tulokset olivat edellisvuotisella hyvällä tasolla.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

3. Kiinteistökehitys ja investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Edistetään omakotitalo- ja muuta rakentamista koko Kuusamon alueella. Myytävänä olevista suurista kiinteistökokonaisuuksista markkinointimateriaali ja myyntitoimeksiannot 5 kpl.	Valmis
Pientalotonttien markkinointikampanja toteutettiin kevättalvella. Sote-rakennusten myynti on jatkunut konsultin toimesta ja Rukan paloaseman myynti on edennyt allekirjoitusvaiheeseen. Maikunalueen tontit ovat myynnissä kiinteistövälittäjällä. Mainospaikkoja on vuokrattu toimijalle, Käylän koulu on edelleen myynnissä kiinteistövälittäjällä. Myyntitoimeksiannot 5 kpl: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0 Myytävänä olevista suurista kiinteistökokonaisuuksista markkinointimateriaali 5 kpl: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0	
Kaupungin keskustaajaman julkisivujen kohentamisen edistäminen.	Valmis
Rakennusvalvonta on kontaktoinut kyseisiä kiinteistöomistajia. Uusi mittari: Toteuma 0,0, Tavoite 0,0	
Kevyenliikenteenväylän rakentaminen Kuusamo-Nissinvaara valmis.	Valmis
Kevyenliikenteenväylä on valmis. Kevyenliikenteenväylä on valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Kevyenliikenteenväylän suunnittelun edistäminen Ruka-Nissinvaara välillä.	Valmis
Kevyenliikenteenyhteys Ruka-Nissinvaara välillä on huomioitu jalankulun- ja pyöräilyn edistämishojelman laadimisessa.	
Olympiavalmennuskeskuksen ja stadionalueen arkkitehtisuunnittelu tehty, OKM:n rahoitussuunnitelmaehdotukseen tehty esitys vuodelle 2026.	Valmis
Valmennuskeskuksen ja stadionalueen luonnossuunnitelmat ovat valmiit. Rahoitustahoille OKM:lle ja AVI:lle on esitelty hanketta vuoden 2025 aikana. Stadionalueen toimintojen yleissuunnitelma ja kustannusarvio on valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Valmennuskeskuksen hankesuunnitelmat ovat valmiit: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Rukan ydinalueen K98 hotellin investointipäätös tehty, tontti rakennettavissa ja rakentaminen käynnistetty.	Valmis
Yhdyskuntatekniikan lautakunta on hyväksynyt toteuttamissopimuksen ja tontin vuokrasopimus allekirjoitettu. Rakennuslupa on lainvoimainen. Tontilla olevan infran siirto on toteutettu ja rakennustyöt ovat alkaneet syyskuussa. Rakennuslupa on myönnetty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Tontin vuokrauspäätös on tehty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Tontti rakennettavissa.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Yhtiöittämisselvitys tehty (sote-, pela- ja muut yhtiöittämisselvitysten piiriin kuuluvat kiinteistöt).	Työn alla
Yhtiöittämisselvitys yleisellä tasolla on valmis. Pohteen vuokraneuvottelujen siirtyessä vuodelle 2026, jatko-toimenpiteiden ja linjausten tekeminen siirtyvät vuodelle 2026. Yhtiöittämisselvitys on tehty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Yhtiöselvityksen mukaiset toimenpiteet on toteutettu.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0	
5. Kuusamon biopuisto investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Jätteiden käsittely ja kierrätys suunniteltu uudelleen.	Valmis
Konsultti on laatinut ympäristölupahakemuksen. Hakemus on jätetty heinäkuussa. Hankesuunnittelua tehty osana lupahakemuksen valmistelua. Kiertotaloustoimintojen alueen hankesuunnittelu on käynnistetty: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Ympäristöluvan hakemus laadittu ja jätetty: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	

Teollisuusalueen infran jatkorakentamisen suunnittelu käynnissä.	Työn alla
Alustavat linjaukset selvitetty. Moottorikelkkareitin uusi linjaus suunniteltu.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0 Suunnitelma laadittu teollisuusalueen läpi kulkevan tien linjauksesta.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0	
Teollisuusalueen sähköverkon rakenne selvitetty.	Työn alla
Alustava selvitys sähkön tarpeesta tehty hankehenkilöstön toimesta. Teollisuusalueen sähkönjakelun vaihtoehdot selvitetty.: Toteuma 20,0, Tavoite 100,0	
Yritysten teollisuushallien rakentamista edistetty (2 kpl).	Valmis
Kiertotaloustoimintojen ympäristölupahakemus jätetty aluehallintovirastoon heinäkuussa ja hakemusta on täydennetty pyyntöjen mukaisesti. KOY Puubion teollisuushallin rakentaminen on käynnistynyt, kaupunki toteutti tontin maarakennustyöt. Edistetty hankkeen vaatimien viranomaislupien hakemista.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Yritysten teollisuushallien investointipäätösten tueksi tarvittavat selvitykset tehty (2 hanketta):. Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toimialan painopisteet olivat vuonna 2025:

- Uuden teollisuusalueen ja sen energiahuollon kehittäminen, jätehuollon ja kiertotalouden toiminnan uudistaminen
- Rakentamisen edistäminen mm. kaupungin tonttien markkinoinnin tehostamisella ja kiinteistövälittäjien käytöllä
- Kiinteistökehitys, mm. Rukan hotellihankkeen edistäminen
- Investointiohjelman toteuttaminen
- Yhtiöittämisselvityksen laatiminen ja toimenpiteet
- Uuden rakentamislain ja rakennusjärjestyksen käyttöönotto

Painopisteiden toteuma on raportoitu toimialajohtajan katsauksessa ja toiminnallisten tavoitteiden toteuma edellä olevassa taulukossa.

Toimialalla käynnissä ja valmistelussa olevat hankkeet (12/2025):

Käynnissä:

- Kevyen liikenteen yhteys Raja-Kormasentie, Traficom, kokonaiskustannus 625 000 euroa
- Vihreän siirtymän investointihankkeiden edistäminen, YM, kokonaiskustannus 88 000 euroa
- Slope-stylerinne, OKM, kokonaiskustannus 2 050 000 euroa
- Liikuntakeskus, YU-tilan saneeraus, 560 600 euroa, PSAVI
- Turvallinen liikkuminen matkailukeskuksissa, 45 600 euroa, Traficom + kunnat
- Kuusamon tehokkaat kalasatamat, Koillismaan Kalaleader, 74 000 euroa, ELY

Hanke vireillä:

- Valmennuskeskus, rahoitussuunnitelmaesitys, OKM, kokonaiskustannus 21 740 000 euroa

Toimialalla on tehty 327 viranhaltijapäätöstä. Lautakunta on käsitellyt 114 asiaa ja ympäristöjaosto 46 asiaa. Tehtyihin päätöksiin on tehty oikaisuvaatimuksia, hankintaoikaisuja ja/tai valituksia yhteensä yksi kappale. Kokonaismäärä on 0,2 % tehdyistä päätöksistä.

Henkilöriskien arvioinnit toimialalla on toteutettu suunnitellusti.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	8 359	6 140		6 140	6 660	520	108 %
Valmistus omaan käyttöön	1 186	883		883	1 160	277	131 %
Toimintakulut	- 15 416	- 15 110		- 15 110	- 14 624	486	97 %
Toimintakate	- 5 872	- 8 087		- 8 087	- 6 804	1 283	84 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	23 127	19 921		19 921	20 810	888	104 %
Valmistus omaan käyttöön	1 186	883		883	1 160	277	131 %
Toimintakulut	- 19 386	- 18 440		- 18 440	- 18 278	162	99 %
Toimintakate	4 927	2 365		2 365	3 692	1 327	156 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintamenot €/asukas	1 555	1 163	1 236

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimialan keskeiset tavoitteet ja painopisteet on saavutettu poikkeuksellisista oloista huolimatta. Varojen käyttöä ja talouden yleistä toteutumaa on seurattu keskushallinnosta saatujen ohjeiden sekä kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti.

Sisäisessä valvonnassa on noudatettu KV 18.9.2023 § 33 ja KH 25.9.2023 § 171 vahvistettua ohjeistusta. Sisäinen valvonta on todettu riittäväksi, painottuen sisäiseen tarkkailuun. Yhdyskuntatekniikan toimialalla ei ole ilmennyt syytä ryhtyä mittaviin toimintamallien muutoksiin.

Sopimustoimintaan liittyen toimialalla ei ole ollut ongelmia sopimusten mukaisten ehtojen noudattamisessa. Selvitykset avoimena olevista oikeudenkäynneistä mahdollisine taloudellisine vaikutuksineen sekä vuokravastuista on toimitettu keskushallintoon 4.2.2026 liitettäväksi osaksi kaupungin tilinpäätösmateriaaleja. Taloudellisten riskien todennäköisyys ei ole muuttunut edellisvuodesta.

Toimisto

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	202				11	11	
Toimintakulut	- 409	- 303		- 303	- 238	65	79 %
Toimintakate	- 207	- 303		- 303	- 227	76	75 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	202				11	11	
Toimintakulut	- 608	- 473		- 473	- 408	65	86 %
Toimintakate	- 406	- 473		- 473	- 396	76	84 %
Suorite			TP2024	TA2025	TP2025		
Toimintamenot €/asukas			28	32	28		

Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonnan tavoitteena on toiminnallaan ohjata rakentamista niin, että sillä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä.

Rakennusvalvonta huolehtii yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta ja toimii rakentamislain mukaisena lupaviranomaisena. Rakennusvalvonta valvoo rakennuspaikkojen siisteyttä, ulkoasua ja turvallisuutta sekä osaltaan asemakaavojen toteuttamista. Tulosalue on keskeisesti mukana kaupungin asuntopolitiikan toteuttamisessa.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	267	202		202	364	162	181 %
Valmistus omaan käyttöön	8				11	11	
Toimintakulut	- 551	- 595		- 595	- 555	40	93 %
Toimintakate	- 276	- 394		- 394	- 180	214	46 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	270	202		202	366	164	182 %
Valmistus omaan käyttöön	8				11	11	
Toimintakulut	- 627	- 654		- 654	- 613	40	94 %
Toimintakate	- 349	- 452		- 452	- 236	216	52 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintamenot €/asukas	42	44	42

Ympäristö

Toiminta-ajatus

Tulosalue tuottaa yhteistyösopimuksen mukaisesti ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) ja ympäristönsuojelun palvelut Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien alueella.

Ympäristö- tulosalue ja ympäristöjaosto toimivat lakisääteisenä viranomaisena ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja maaseutuhallinnon osa-alueilla. Tulosalue tuottaa ympäristön ja maaseudun kehittämiseen liittyviä palveluita sekä toimii maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena.

Toiminnan tavoitteena on turvata eläinten hyvinvointi, turvalliset elintarvikkeet, terveellinen, turvallinen, viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Ympäristöterveyden ja ympäristönsuojelun tulosityksikkö turvaa asukkaille terveelliset ja turvalliset elintarvikkeet sekä elinympäristön ja valvoo tuotteiden ja palvelujen turvallisuutta. Tulosityksikkö työskentelee myös ympäristön pilaantumisen ja siitä aiheutuneiden vahinkojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi tarkkailun, lupien ja valvonnan sekä ympäristön tilaa parantavien hankkeiden avulla. Sen lisäksi tulosalue valvoo maa-ainesten ottoa yhteistoiminta-alueella. Tulosityksikön käytössä on toimipisteet Kuusamon lisäksi Taivalkoskella ja Posiolla.

Eläinlääkinnän tulosityksikkö tuottaa yhteistoiminta-alueella eläinlääkintähuoltolain mukaiset peruspalvelut sekä suorittaa eläinlääkäreille kuuluvat virkatehtävät. Tulosityksikön käytössä on hyvin varusteltu vastaanottotila Kuusamossa sekä vastaanottotilat Taivalkoskella ja Posiolla. Tulosityksikkö huolehtii myös eläinlääkäripäivystyksestä Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien alueella.

Maaseutuhallinnon tulosityksikkö tarjoaa alkutuotantoa harjoittaville yrittäjille ja maaseudun eri toimijoille maaseutuelinkeinoviranomaisen viranomaistehtävät ja palvelut sekä tuottaa asiantuntijapalveluita maaseudun kehittämiseen liittyvissä asioissa. Tulosityksikön käytössä on toimipisteet Kuusamon lisäksi Taivalkoskella ja Posiolla.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	978	928		928	985	57	106 %
Toimintakulut	- 1 765	- 1 624		- 1 624	- 1 779	- 155	110 %
Toimintakate	- 787	- 696		- 696	- 794	- 98	114 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	984	928		928	989	61	107 %
Toimintakulut	- 1 967	- 1 823		- 1 823	- 1 979	- 156	109 %
Toimintakate	- 983	- 895		- 895	- 990	- 95	111 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintamenot €/asukas	132	123	134
Käsitellyt lupahakemukset ja ilmoitukset sekä tarkastukset	555	500	654

Kiinteistöt

Toiminta-ajatus

Tulosalue huolehtii niistä asiakokonaisuuksista, joilla saavutetaan kaupungin omistamien rakennusten ja kiinteistöjen mahdollisimman tehokas, taloudellinen, turvallinen ja tuottava käyttö koko elinkaaren aikana.

Tulosalue toimii rakennusten omistajan edustajana. Tulosalue varmistaa omistamisen ohjauksella, isännöinnillä sekä palveluilla, että rakennukset ja tilat ovat tarkoituksenmukaiset, toimivat sekä tehokkaasti käytössä. Tulosalue vuokraa tiloja sisäisesti ja ulkoisesti.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	6 074	4 188		4 188	4 308	121	103 %
Valmistus omaan käyttöön	872	603		603	869	266	144 %
Toimintakulut	- 8 064	- 7 692		- 7 692	- 7 357	334	96 %
Toimintakate	- 1 118	- 2 901		- 2 901	- 2 180	721	75 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	19 566	17 341		17 341	17 723	382	102 %
Valmistus omaan käyttöön	872	603		603	869	266	144 %
Toimintakulut	- 10 015	- 9 660		- 9 660	- 9 558	102	99 %
Toimintakate	10 423	8 285		8 285	9 034	749	109 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Huoneistoneliöt (htm2)	126 200	118 148	122 700
Valm./ostetut/laaj.rak. (htm2)	4 309	750	680
Poistetut rakennukset (htm2)	15 197	7 939	3 503
Toimintamenot €/asukas	673	652	646

Kunnallistekniikka

Toiminta-ajatus

Tulosalue huolehtii niistä asiakokonaisuuksista, joilla saavutetaan kaupungin omistaman rakennetun ympäristön (mm. maa-alueet, puistot, tiestö, reitistöt) mahdollisimman tehokas, taloudellinen, turvallinen ja tuottava käyttö koko elinkaaren aikana. Tulosalue tuottaa lisäksi jätehuollon palvelut.

Tulosalue toimii alueiden ja infrarakenteiden omistajan edustajana ja vastaa maaomaisuuden hallinnasta. Tulosalue varmistaa omistamisen ohjauksella sekä palveluilla, että ne ovat tarkoituksenmukaiset, toimivat sekä tehokkaasti käytössä. Tulosalue tuottaa mm. jätehuolto-, kunnan öljyntorjunta- sekä romuajoneuvojen viranomaispalvelut. Lisäksi yksityis-teitä avustetaan päätettyjen avustusperiaatteiden mukaisesti.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	838	823		823	992	169	121 %
Valmistus omaan käyttöön	305	280		280	280		100 %
Toimintakulut	- 4 627	- 4 896		- 4 896	- 4 695	201	96 %
Toimintakate	- 3 484	- 3 793		- 3 793	- 3 423	370	90 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	2 106	1 451		1 451	1 720	269	119 %
Valmistus omaan käyttöön	305	280		280	280		100 %
Toimintakulut	- 6 170	- 5 831		- 5 831	- 5 719	112	98 %
Toimintakate	- 3 758	- 4 101		- 4 101	- 3 719	382	91 %
Suorite			TP2024	TA2025	TP2025		
Toimintamenot €/asukas			415	394	387		

Tulevaisuus toimiala

Toiminta-ajatus

Tulevaisuustoimiala edistää kaupunkistrategian toteuttamista, tehokasta ja toimivaa alue-, elinkeino- ja palvelurakennetta sekä työllisyydenhoitoa ja kansainvälistymistä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi toimiala osallistuu maankäyttöpolitiikan harjoittamiseen sekä vastaa maankäytön suunnittelusta, merkittävien investointi- ja kehittämishankkeiden valmistelusta yhteistoiminnassa eri toimijoiden kanssa, maaseudun ja kylien kehittämisestä, työllisyyden hoidosta sekä kansainvälisyyteen ja maahanmuuttoon liittyvistä palveluista.

Toimialajohtajan katsaus

Tulevaisuustoimialan vuosi 2025 toteutui talouden osalta edellisvuoden tapaan. Sitova toimintakate alittui. Toimialalla oli käynnissä kaksi EU- osarahoitteista hanketta, joista työllisyshanke päättyi vuoden 2025 lopussa. Vuoden aikana valmistui 6 hankkeen suunnitelmat ja rahoitushakemukset, joista 4 sai rahoituksen ja yksi on vielä käsittelyssä. Toimialan merkittävimpiä käynnistyviä kehittämishankkeita vuodelle 2026 ovat ESR+ työllisyshanke (Osaaminen 360) ja EAKR- rahoitteinen ns Visio 2045. Rukan vuokra-asuntohanke eteni toteutusvaiheeseen, ja XG tapahtuman valmistelu eteni puitesopimuksen vahvistamiseen (KH 27.10.2025) ja sen mukaiseen jatkovalmisteluun.

Kaavoituksen kärkihankkeiden tuloskorttitavoitteista osa on jo toteutunut. Kaavoitusohjelman laadinta on käynnistetty. Vuonna 2025 on hyväksytty seitsemän (7) kaavaa, lisäksi yksi (1) maankäyttösuunnitelma ja neljä (4) kappaletta tonttijaon muutoksia. Lainvoiman saaneita kaavoja on yksitoista (11), joista Rukan ydinalueen yleiskaava (Vaihe 1) ja 98 korttelin asemakaava ovat tärkeimpiä. Kahden vuonna 2024 hyväksytyin kaavan valitukset olivat yhä käsittelyssä hallinto-oikeudessa. Tropiikin alueella asemakaavan muutos korttelissa 927 sai lainvoiman ja alueen toteuttajan haku on käynnistetty.

Kirkonkylän osayleiskaavan konsultti on valittu ja työ käynnistynyt. Kaavan tavoitteita ja valmistelua tukee rahoituksen saanut Visio2045 kehittämishanke. Nuunajärven tuulivoimaosayleiskaavan luonnos on ollut nähtävillä, Natura-arviointi on tehty ja viranomaisneuvottelut pidetty. Tölpäreen, Rikinkankaan ja Ukonpalon OAS (osallistumis- ja arviointisuunnitelmat) ovat olleet nähtävillä. Kompensaatiotyöryhmä on osaltaan huolehtinut kaupungin edunvalvonnasta liittyen tuulivoimahankkeisiin, ja sen toimikausi päättyi vuoden lopussa.

Kiinteistökehityksen ja investointien edistämiseen liittyen Ruka2030- hanke on tuottanut Invest-in Ruka aineiston ja valmistellut osaltaan yksityisiä investointeja. Arina- hotellin rakentamistyöt on käynnistetty. Itä-Rukalle on hyväksytty tonttijako, ja asemakaavan päivitys on loppusuoralla. Saaruan kylän rakentaminen on osittain jo käynnistynyt - Parkside- huoneistohotelli on otettu käyttöön.

Kuusamon Biopuiston investointeja valmistellaan pääasiassa yritysveltoisesti. Sähkökattilainvestoinnin lisäksi vuonna 2024 käynnistetty valmistelu on johtanut tontinvuokraukseen ja julkistettuun ovi- ja elementtitehtaan rakentamisen käynnistymiseen. Aluetta on markkinoitu eri medioissa ja tapahtumissa (Business Arena North) kansallisella tasolla, joka on tuottanut alustavia tiedusteluja.

Työvoimaviranomaisen palvelut siirtyivät vuoden 2025 alussa valtiolta kunnille. Toiminta käynnistyi ilman suuria ongelmia, joskin valtiolta siirtynyt palveluvelka, uudenlainen toimin-

tatapa ja tilapäiset poissaolot aiheuttivat tarvetta määräaikaiselle henkilöstön lisäresursoinnille. Vuoden 2025 alussa toteutettiin muutosneuvottelut, joiden seurauksena 3 henkilöä siirtyi helmikuun alusta Kajaanin kaupungin alaisuuteen ja joista yksi henkilö siirtyi takaisin Kuusamon kaupungin palvelukseen huhtikuun 2025 alusta.

Henkilöstön työhyvinvointi on kyselytutkimuksen mukaan hyvällä tasolla, vaikkakin hienoista laskua oli havaittavissa. Kehittämiskohteet on tunnistettu. Sairauspoissaolot ovat kasvaneet 188 päivää (toteutuma 8,1 pv/hlö) edellisvuoteen verrattuna. Lisäys johtuu yksittäisistä pidemmistä poissaoloista. Henkilöstöstä on siirtynyt henkilöitä eri tehtäviin, ja korvaavat rekrytoinnit on tehty.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Kansainvälisen toiminnan kehittäminen.	Valmis
Läsnäolo- ja etäkotoutumiskoulutukset käynnissä. Ystävyyskuntatoiminta käynnissä. Kotivanhempien tavoittamisen malli valmis ja käytössä. Toimialalle palkattu määräaikainen suomen kielen opettaja, jonka yhtenä kohderyhmänä kotivanhemmat. Kotoutumiskoulutusten järjestämismalli valmis.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Ukraina ystävyyskuntatoiminta käynnistetty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Vieraskielisten kotivanhempien aktivointi palveluiden piiriin.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
2. Kaavoituksen kärkihankkeet	
Vuositavoite	Tila
Kaavoitusohjelma päivitetty vuosille 2025–2029.	Työn alla
Kaavoitusohjelman laatiminen on aloitettu. Kaavoitusohjelma päivitetty.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0	
Kirkonkylän osayleiskaavan OAS valmis.	Valmis
Konsultiksi valittu Tilatohtorit. OAS ollut nähtävillä 19.11.-18.12.2025 Kirkonkylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Korttelin 98 asemakaavamuuotos valmis, stadion asemakaavaehdotus valmis.	Työn alla
Rukan asemakaavan muutos korttelissa 98 on hyväksytty valtuustossa ja saanut lainvoiman. Asemakaavan muutos stadionin alueella: OAS ollut nähtävillä 2024, vuoden 2025 luontoselvitykset tehty. Rukan asemakaavan muutos korttelissa 98 hyväksytty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Rukan asemakaavan muutos stadionin alueella: ehdotus ollut nähtävillä.: Toteuma 50,0, Tavoite 100,0	
Ruka; yleiskaavaehdotus valmis: VAIHE 1 Länsi-Rukan kylä ja stadion, VAIHE 2: ydinalue – molemmat ehdotusvaiheessa 2025.	Työn alla
Ydinalueen yleiskaavan vaihe 1 on hyväksytty valtuustossa ja sai lainvoiman. Vaiheen 2 osalta Natura-kuuleminen on toteutunut hyväksytysti, mutta vaatii ns lieventämissuunnitelman. Ehdotusvaiheeseen päästään vaiheen 2 osalta 2026. Rukan ydinalueen yleiskaavaehdotus vaihe 1 ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Rukan ydinalueen yleiskaavaehdotus vaihe 2 ollut nähtävillä.: Toteuma 60,0, Tavoite 100,0	
Tuulivoima kaavoitushankkeet: Nuunajärvi yleiskaavaehdotus valmis, Tölpäre, Rikinkangas ja Ukonpalo OAS valmis.	Työn alla
Nuunajärven yleiskaavan Natura- arviointi on tehty. Hankkeesta on ollut työneuvottelu Elyn kanssa, lisäselvitystarpeita arvioidaan. Tölpäreen, Rikinkankaan ja Ukonpalon osallistumis- ja arviointisuunnitelmat (OAS) ovat olleet nähtävillä. Saaduista lausunnoista ja mielipiteistä valmistellaan koostetta. Nuunajärven tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotus ollut nähtävillä.: Toteuma 60,0, Tavoite 100,0 Rikinkankaan tuulivoimaosayleiskaavan OAS ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Tölpäreen tuulivoimaosayleiskaavan OAS ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	

Ukonpalon tuulivoimaosayleiskaavan OAS ollut nähtävillä.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Uuttuaho kaava: OAS valmis.	Aloittamatta
Uuttuahon asemakaavatyön käynnistäminen oli aikataulutettu syksylle 2025, ja kaava käynnistetään edellyttäen, että Rukan ydinalueen yleiskaavan muutos ja laajennus Vaihe 2 etenee ehdotusvaiheeseen. Natura- kuumelamisen viivästyksestä johtuen (tp hetkellä hyväksyty) yleiskaavaehdotus ei edennyt tavalla joka olisi mahdollistanut Uuttuahon asemakaavan käynnistämisen vuonna 2025.	
Uuttuahon asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ollut nähtävillä.: Toteuma 0,0, Tavoite 100,0	
3. Kiinteistökehitys ja investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Investoreiden haku ja alueen markkinointi jatkuu Stadionin osalta.	Valmis
Invest-In Ruka aineisto on tuotettu. Julkaistu nettisivuilla (https://investinkuusamo.fi/), ja hyödynnetty markkinointitoimenpiteissä (kuten Talouselämä syyskuu 2025), investoritapahtumissa kuten Business North (20.11.2025) jne.	
Invest-In Ruka aineisto tuotettu.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
5. Kuusamon biopuisto investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Yritysten teollisuushallien rakentamista edistetty (2 kpl).	Valmis
Ns. Puubio- hankkeen osalta toimialarajat ylittävä valmistelu on valmis, kaupunki on tehnyt tontinvuokrauspäätöksen perustettavan yhtiön lukuun, rakentaminen on käynnistynyt. Muille tonttia tiedustelleille tahoille (pakastekuivaus, terminaali 2, biokaasu) on toimitettu pyydettyjä lisätietoja.	
Yritysten teollisuushallien investointipäätösten tueksi tarvittavat selvitykset tehty (2 hanketta):. Toteuma 2,0, Tavoite 100,0	
6. Maaseudun kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Kylien Kuusamon hanke käynnissä.	Valmis
Kylien Kuusamo hanke päättynyt 31.12.2025. Hankkeen tuloksena syntyi 17 kyläturvallisuussuunnitelmaa, 7 kylälle laadittiin maisemointisuunnitelmat ja Oulun yliopisto toteutti kuudelle kylälle tulevaisuuden suunnitelmat kyläidentiteetin ja strategian vahvistamiseksi.	
Kylien Kuusamo hanke on toteutettu hankesuunnitelman mukaisesti.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
7. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Reittihanke valmisteltu.	Työn alla
Hankevalmistelu on käynnistetty, vaihtoehtoisia rahoituskanavia on kartoitettu.	
Hankesuunnitelma valmis.: Toteuma 25,0, Tavoite 100,0	
Työllisyysalueen palveluiden järjestämismalli päivitetty.	Valmis
Työllisyysalueen keskitettyjen palveluiden järjestämismallia on päivitetty ja sen seurauksena on tehty päätös keskitettyjen puhelinpalveluiden lopettamisesta 30.4.2026 mennessä. Muutos keventää keskitettyjen palveluiden kustannusrakennetta ja mahdollistaa määrärahojen tehokkaamman suuntaamisen asiakkaiden lähipalveluihin.	
Järjestämismalli päivitetty.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	

Talousarviovuoden ja suunnitelmakauden painopistealueet ja toiminnalliset muutokset

- Organisaation ja palveluiden kehittäminen

Työllisyysalueen palveluiden järjestämismalli päivitetty: On tehty resurssien uudelleen kohdentamista keskitettyjen ja kuntien omien palveluiden välillä. Keskitetyistä puhelinpalveluista luovutaan 30.4.2026 mennessä. Muutos keventää keskitettyjen palveluiden

kustannusrakennetta ja mahdollistaa määrärahojen tehokkaamman suuntaamisen asiakkaiden lähipalveluihin.

Kotoutumiskoulutusten järjestämismalli valmis: Kotoutumiskoulutus läsnäolototeutuksena on käynnistynyt Kainuun ammattiopistolla ja järjestämismallia kehitetään saatujen kokemusten perusteella. Etäkoulutus kilpailutettiin kahden työllisyysalueen yhteishankintana ja koulutus on käynnistynyt.

Vieraskielisten kotivanhempien aktivointimalli laadittu (hankkeessa): Vieraskielisten kotivanhempien tavoittaminen on aloitettu. Kotivanhempien kotoutumista edistävä tarkempi palvelupolku on suunnitteluvaiheessa. Toimialalle on palkattu määräaikainen suomen kielen opettaja, jonka avulla on käynnistetty suomen kielen ryhmä kotona lasta hoitaville vanhemmille.

- **Kaavoitusohjelman toteuttaminen**
On noudatettu maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa olevaa kaavoitusohjelmaa ja tulostavoitteita. Kaavoitusohjelman päivitys on käynnistetty.
- **Kehittämisen- ja investointihankkeet:**
Käynnissä olevien kehittämis- ja investointihankkeiden toteuttaminen: hankkeita on saatu päätökseen vuodenvaihteessa (Work&Stay, Kylien Kuusamo). Ruka2030 hanke jatkuu maaliskuun 2026 loppuun saakka. Vireillä olevien hankkeiden edistäminen: Osaaminen 360- hankkeen (ESR+) rahoitushakemuksesta ja Kuusamon Kyläturvahankkeesta on saatu myönteinen rahoituspäätös, samoin tieto Visio2045 tulossa olevasta myönteisestä päätöksestä. Yritysten investointihankkeita on edistetty yhteistyössä muiden konsernin toimialojen kanssa, ja johtanut yhden puuta jalostavan yrityksen investointiin Kuubiassa. Yksittäinen isompi kokonaisuus Nissinvaarassa eteni myönteisellä poikkeusluvalla. Rukan vuokra-asuntohankkeen toteutus on käynnissä. Ruka2030 hankkeen esivalmistelusta XG tapahtuman jatkovalmistelu on siirtynyt puitesopimuksen mukaiseen valmisteluun Ruka-keskuksen johdolla.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	972	978		978	1 269	291	130 %
Valmistus omaan käyttöön		2		2		- 2	
Toimintakulut	- 3 179	- 5 741		- 5 741	- 5 428	313	95 %
Toimintakate	- 2 208	- 4 761		- 4 761	- 4 159	602	87 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	976	978		978	1 269	291	130 %
Valmistus omaan käyttöön		2		2		- 2	
Toimintakulut	- 3 474	- 6 202		- 6 202	- 5 890	312	95 %
Toimintakate	- 2 499	- 5 222		- 5 222	- 4 621	601	88 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintakulut asukasta kohden	233	321	312

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on noudatettu voimassa olevia ohjeistuksia, ja niiden mukaisesti vahvistettua sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmaa vuodelle 2025 (tulevaisuuslautakunta 22.10.2024 § 86).

Sisäinen valvonta on painottunut sisäiseen tarkkailuun. Päähuomio on ollut tehtyjen päätösten lainmukaisuudessa, ratkaisujen toimivuudessa ja talouden seurannassa. Vuonna 2025 ilmeni syytä toteuttaa tarkempaa sisäistä valvontaa. Tehdyt havainnot on raportoitu ohjeistuksen mukaisesti ja annettu ohjeistusta.

Kaupunki on valittanut KEHA- keskuksen päätöksestä POPELY/ 862/2024, liittyen vastaanottoon varautumisen kustannusten tukikelpoisuuteen. Hallinto-oikeus hylkäsi tehdyn valituksen.

Toimialalla ei ole ollut ongelmia sopimusten mukaisten ehtojen noudattamisessa. Sopimukset ovat lähinnä kaavoitus- ja konsulttisopimuksia, yhteistyösopimuksia sekä laitteisiin liittyviä leasing-sopimuksia.

Henkilöriskien arvioinnit ovat toimialalla ajan tasalla. Henkilöstö on osallistunut tarpeellisiin koulutuksiin ja resursointi on ollut riittävä. Talouteen ja asiakirjahallintaan liittyvät tehtävämääräykset on päivitetty mm henkilövaihdosten johdosta.

Kasvu ja kehitys

Toiminta-ajatus

Tulosalueen toiminta perustuu verkostomaiseen työskentelytapaan. Tulosalue toimii tiiviissä yhteistoiminnassa kaupungin muiden toimialojen ja kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n kanssa sekä eri elinkeinohaaroja edustavien organisaatioiden kanssa.

Pääpaino toiminnassa on Kuusamon kaupungin valmistelu- ja/tai toteutusvastuulla olevissa hankkeissa, mutta voi tuottaa valmisteluun liittyviä palveluita myös muiden organisaatioiden hankkeisiin, jotka palvelevat kaupungin strategisia tavoitteita. Tulosalue vastaa myös toimialan hallinnon järjestämisestä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tulevaisuustoimialan painopistealueet vuodelle 2025 ja niiden arviointi tulosalueen osalta:

- Käynnissä olevat hankkeet (Kyllien Kuusamo, Work&Stay, Ruka2030) toteutettu hankesuunnitelmien mukaisesti: toteutuneet hankesuunnitelmien ja ohjausryhmätyöskentelyn mukaisesti.
- Toimialan palvelun laadun mittaaminen: laatumittaus tehty, tulokset hyviä toimialatasolla, parantunut edellisvuodesta.
- Reitistöhanke valmisteltu: Ei toteutunut.
- Rukan asuntohankkeen jatkokäsittelyssä tarvittavien selvitysten tekeminen: selvitykset tehty ja rakentaminen käynnissä.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	66	111		111	145	35	132 %
Toimintakulut	- 437	- 613		- 613	- 439	174	72 %
Toimintakate	- 370	- 503		- 503	- 294	209	58 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	66	111		111	145	35	132 %
Toimintakulut	- 505	- 682		- 682	- 508	174	75 %
Toimintakate	- 438	- 572		- 572	- 363	209	63 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Valmistuneet hankesuunnitelmat ja rahoitushakemukset	4	3	6

Alueiden kehitys

Toiminta-ajatus

Kaupungin harjoittama kaavoitus ja maapolitiikka muodostavat yhdessä kaupungin maankäyttöpolitiikan.

Kaupungin kaavoitusohjelma on valtuustokauden mukaisesti nelivuotinen ja sisältyy maankäyttöpoliittiseen ohjelmaan. Kaavoitusohjelma aikatauluttaa ja ohjaa kaavoitustoimintaa.

Maankäyttöpolitiikan avulla suunnitellaan (kaavoitus) kaupungin eri toimintojen mukaiset maankäyttöratkaisut perustuen ajantasaiseen paikkatietoon.

Maankäyttö vastaa yleis- ja asemakaavoituksesta sekä ranta-asemakaavojen ohjauksesta. Myös yleiskaavojen mukaisten maankäyttösuunnitelmien ohjaus, rakentamisen määrät ja ohjaus haja-asutusalueiden rannoilla sekä kaavoista poikkeamiset kuuluvat tehtäviin.

Kyliä kehittämisen ohjaus on maankäytön tehtäväkenttää. Tavoitteena on maapoliittisen ohjelman mukainen kyliä kehittämistyö.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- Kaavoitusohjelma 2025–2029 on valmisteilla ja valmistuu toimielinten päätettäväksi keväällä 2026. Kaavoitusohjelman mukaisten yleis- ja asemakaavojen käynnistäminen ja/tai loppuunsaattaminen. Rukan ydinalueen yleiskaavan eteneminen on viivästynyt Natura -arvioinnin laadinnasta ja kuulemisesta johtuen. Myös liikennejärjestelmän selvitykset ja linjaukset ovat viivästyttäneet aikataulua. Yleiskaava on jaettu kahteen vaiheeseen. Vaihe 1 (Stadion, Länsi-Rukan kylä) on saanut lainvoiman 7.5.2025. Vaihe 2 on valmisteilla Tulevaisuuslautakunnan päätöksen tekoon keväällä 2026 ja sitä kautta ehdotusvaiheeseen.
- Uusien tuulivoimaosayleiskaavojen ohjaaminen (Tölppäre, Rikinkangas, Ukonpalo): OAS ollut nähtävillä, selvityksiä laaditaan. Nuunajärven tuulivoiman osayleiskaavassa hanke-toimija on ilmoittanut osallistuvansa pysäytysautomaatiikan tutkimukseen tuulivoima-alueilla. Tämä aiheuttaa viivästyksen kaavahankkeen etenemisessä.
- Uusia yleiskaavahankkeita: Kirkonkylän osayleiskaava, Juuman rantayleiskaava. Kirkonkylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 11-12/2025. Juuman rantayleiskaavan OAS nähtävillä 19.3.2025-17.4.2025, luonto- ja linnustonselvitykset toteutetaan 2026, kuten muitakin selvityksiä.
- Uusia asemakaavahankkeita: Uttuaho. Uttuahon asemakaavan käynnistämispäätöstä ei tehty, koska yleiskaavan Vaihe 2 läpäisi Natura- kuulemisen vasta syksyllä eikä poikaava ehtinyt edetä ehdotusvaiheeseen. Uttuahon kaava käynnistetään kun yleiskaava on ehdotusvaiheessa. Stadionin alueen asemakaavan muutos on odottanut yhdyskuntatekniikan ohjaaman suunnittelukilpailun valmistumista. Kaavaluonnos on tulossa nähtävälle keväällä 2026 kun kilpailutuksen mukainen suunnittelu on valmistunut.
- Tuulivoimakompensaation pilottialueen valmistelutyöryhmän tukeminen: työryhmän toimintaa pyrittiin tukemaan AKKE- rahoitteisella hankkeella, mutta rahoittajan suosituksesta hakemus vedettiin pois.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	105	138		138	143	5	104 %
Valmistus omaan käyttöön		2		2		- 2	
Toimintakulut	- 800	- 799		- 799	- 771	28	96 %
Toimintakate	- 696	- 660		- 660	- 628	32	95 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	108	138		138	143	5	104 %
Valmistus omaan käyttöön		2		2		- 2	
Toimintakulut	- 904	- 871		- 871	- 843	28	97 %
Toimintakate	- 795	- 732		- 732	- 700	31	96 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Hyväksytyt kaavat, kpl	13	8	7

Työllisyys ja kansainvälisyys

Toiminta-ajatus

Työllisyys ja kansainvälisyys -tulosalue vastaa työllisyydenhoitoon, työperäiseen maahanmuuttoon, asettautumiseen sekä kotouttamiseen liittyvien ohjaus- ja neuvontapalveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta.

Palveluiden järjestäminen perustuu monituottajamalliin ja laajaan osallistamiseen sekä eri tasojen yhteistyöhön (kaupunki, seutukunta, maakunta).

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet:

Organisaation ja palveluiden kehittäminen:

Työllisyysalueen palveluiden järjestämismalli päivitetty: Työllisyysalueen keskitettyjen palveluiden järjestämismallia on päivitetty ja sen seurauksena on tehty päätös keskitettyjen puhelinvälitteisten palveluiden lopettamisesta 30.4.2026 mennessä. Muutos keventää keskitettyjen palveluiden kustannusrakennetta ja mahdollistaa määrärahojen tehokkaamman suuntaamisen asiakkaiden lähipalveluihin.

Kotoutumiskoulutusten järjestämismalli valmis: Kotoutumiskoulutus läsnäolototeutuksena on käynnistynyt Kainuun ammattiopistolla ja järjestämismallia kehitetään saatujen kokemusten perusteella. Etäkoulutus kilpailutettiin kahden työllisyysalueen yhteishankintana ja koulutus on käynnistynyt.

Vieraskielisten kotivanhempien aktivointimalli laadittu (hankkeessa): Vieraskielisten kotivanhempien tavoittaminen on aloitettu. Kotivanhempien kotoutumista edistävä tarkempi palvelupolku on suunnitteluvaiheessa. Toimialalle palkatun määräaikaisen suomen kielen kouluttajan toimesta on käynnistetty suomen kielen ryhmä kotona lasta hoitaville vanhemmille.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	801	730		730	981	251	134 %
Toimintakulut	- 1 942	- 4 329		- 4 329	- 4 218	110	97 %
Toimintakate	- 1 142	- 3 599		- 3 599	- 3 237	361	90 %
Ulk+sis (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik €	Käyttö %
Toimintatuotot	801	730		730	981	251	134 %
Toimintakulut	- 2 066	- 4 649		- 4 649	- 4 539	110	98 %
Toimintakate	- 1 265	- 3 919		- 3 919	- 3 558	361	91 %

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Nuorten Ohjaamon asiakaskontaktit	1 281	800	1 989
Palveluiden piirissä olevat maahanmuuttajat	279	150	315
Kunnan osuus työttömyysturvasta, euroa		1 350 000	1 602 000

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratilat

Yhtiön tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisten vuokra-asuntotarpeen tyydyttämiseksi huomioiden taloudelliset ja toiminnalliset vaatimukset. Yhtiön omistuksessa on 48 kohteessa yhteensä 903 huoneistoa sekä erillisenä kohteena 60 paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö. Kaikkien kohteiden yhteenlaskettu huoneistoala on 54 318,5 m².

Uudisrakentamisen osalta työnalla oli yksi hanke Rukalle Palsapolku 3 osoitteeseen. Hanke tuo valmistuessaan 30 uutta asuntoa Rukan keskeiselle paikalle. Uudiskohteessa on otettu huomioon energiatehokkuus sekä uusiutuvat energianlähteet, maalämpö ja aurinkoenergia.

Korjausrakentamisen osalta yhtiössä toteutettiin käyttövesilinjasaneeraus Lauttalammentien alueella. Hanke sisälsi noin 70 asuntoa, samalla kohteessa aloitettiin kengitysura, joka kestää vuoden 2026 loppuun asti. Vesikatteet uusittiin Kantotie 2 kohteessa, samalla energiatehokkuutta parannettiin yläpohjanlisäeristämällä.

Vuoden aikana pidettiin asukaskokoukset, joissa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

Kuusamon kaupunki päätti jatkaa vuonna 2025 asumisneuvonnan palveluiden tuottamista kuntalaisille. Kaupunki ostaa asumisneuvojan palvelut KOY Kuusamon Vuokratiloilta.

Vuoden 2025 aikana yhtiön on päivittänyt kiinteistöstrategiaa, sekä kohteiden pitkäjähtämissuunnitelmia (PTS). Osana strategian päivitystä yhtiö haki vuonna 2025 Varken purkuluvat kolmen eri kohteen osalta. Kahden kohteen osalta luvat tulivat voimaan vasta vuoden lopulla, joten purkutöitä ei päästy toteuttamaan vuoden 2025 aikana. Yhtiön suunnitelmana on purkaa vuoden 2026 aikana yhteensä 4 kohdetta. Strategian mukaisesti tulevaisuudessa pyritään välttämään yksittäisiä huoneistoremontteja, pyritään kohti keskitettyä korjausrakentamista.

Tilinkauden jälkeen merkittävin tapahtuma on ollut tammikuussa tapahtunut kauppa, jossa yhtiö myi omistamansa rakennuksen osoitteessa Raistakantie 1b, Kuusamo. Rakennuksessa toimii 60 paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö.

Talouden toteuma

1 000 €	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	Käyttö %
Liikevaihto	6 404	6 400	6 794	394	106
(muut kiinteistön tuotot)	38		12	12	
(Käyttökate) Liikevoitto	-132	150	-353	-503	-235
Tilikauden voitto/tappio	44	120	44	-76	37
Taseen loppusumma	40 167	39 427	42 791	3 364	109
Omavaraisuusaste %	24	26	27	1	104
Lainakanta	28 878	30 421	29 615	-806	97
Investoinnit	5 720	1 500	3 472	1 972	231

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

3. Kiinteistökehitys ja investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot jatkaa asuntojen peruskunnostusta ja huomioi vuokrissaan korjausrahastot.	Työn alla
Taloudellisen käyttöasteen ollessa alle 93 %, varautumista ei voida tehdä. Asuntojen peruskunnostusta on jatkettu läpi vuoden. Tavoite kerätä varautumista 1,5 % liikevaihdosta.: Toteuma 0,0, Tavoite 1,5	

Tunnusluvut

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstön lkm	13	17	14
Henkilöstökulut eur/henkilö	66	60	65
Käyttöaste, eur	89	92	89
Vaihtuvuus	30	23	27
Saamiset/liikevaihto	4	4	3

KSAK Oy

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus/KSAK Oy on tuottanut koulutuspalveluja itsenäisesti jo 50 vuotta.

Yhteiskunnalliset muutokset ovat kurjistaneet aikuiskoulutusta tarjoavien oppilaitosten taloutta, ja KSAK:lla on jo vuosien ajan käyty läpi erilaisia vaihtoehtoja tilanteesta selviämiseksi. Toimintavuoden aikana käynnistynyt Kuusamo-opiston kannatusyhdistys ry:n ja KSAK Oy:n toimintamallin uudistaminen ja siihen liittyvät kiinteistöjärjestelyt ovat tulleet mahdollisiksi, kun OKM:n otto-oikeus KSAK Oy:n kiinteistöihin päättyi 25.9.2025. Suunniteltu järjestely vahvistaa KSAK Oy:n hallinnoiman Luontoakatemia kehittämissuunnitelmaa, jota molemmat organisaatiot ovat tahollaan edistäneet.

Luontoakatemia osalta olemme verkostoituneet alueellamme tällä hetkellä toimivien oppilaitosten, yhteisöjen ja yritysten kanssa kuten esim. Kuusamo-opiston, Oulun- ja Lapin yliopiston ja Hannu Hautala luontokuvaus keskuksen kanssa.

Erityisesti luontoalaan ja matkailuelinkeinoiniin keskittyvien yritysten toimintaan yhdistettävä tutkimus-, kehittämis- ja koulutusosaaminen mahdollistavat uuden toimintamallin, joka tuottaa uusia luontolähtöisiä ammatteja ja työpaikkoja. Laaja-alainen osaaminen ohjaa kehittämään kestävästi kehitystä tukevia palveluja ja työpaikkoja sekä lisäämään alueen tunnettavuutta ja elinvoimaa.

Luontoalan koulutukset, joita yhtiö on toteuttanut ja toteuttaa ympäri Suomea ovat jo osaltaan tehneet tunnetuksi Kuusamo ja sen luontoarvoja sekä alueella olevaa korkean tason osaamista mm. luonto- ja lintukuvauksen saralla.

Tekoälyä on hyödynnetty yhtiön toiminnassa ja järjestetty tekoälyn käyttöön valmentavia koulutuksia mm. luontoalan toimijoille.

KSAK/Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n on laajasti verkostoitunut. Yhtiön tarjoamat koulutus ja elinkeinoelämän kehittämispalvelut tukevat yhtiön nykyisten osakkaiden yhteistä aluekehitystyötä sekä koulutus- ja elinkeinopolitiikkaa. Yhtiön omistajat ja omistusosuudet yhtiön osakekannasta jakautuvat seuraavasti: Kuusamon kaupunki 88 % ja Taivalkosken kunta 12 %.

Liikevaihto vuonna 2025 oli 806 302 euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli noin 13,5 %. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 713 275 euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli noin 0,6%. Toimintavuoden 2025 tulos on -133 894 euroa.

KSAK Oy sai VOS - rahoitusosuuden osalta määritetyt tavoitteet on toteutettu erinomaisesti. Yhtiön tuloksen teon haasteellisuutta lisäsi markkinaehtoisen toiminnan vähäisyys, koska TE-palvelut 2024-uudistus siirsi TE-palvelut kunnille 1.1.2025 alkaen ja organisaatiomuutoksesta johtuen työvoima- ja kasvupalvelujen kilpailutus käytännössä loppui jo vuonna 2024.

KSAK Oy:n kulunutta vuotta siivittivät henkilöstön vahva sitoutuminen, suotuista hanketilanne sekä kustannustehokas toimintatapa. Yhtiön vakaasta taloudenpidosta ja hyvästä hallintotavasta kertoo Suomen Asiakastiedon myöntämä Suomen Vahvimmat -sertifikaatti. Etätyön ja -opetuksen lisääntyminen on vähentänyt yhtiön omaa tilantarvetta ja korostanut kiinteistöjen merkittävää kulurasitetta, tosin tilannetta on helpottanut aktiivinen vuokraustoiminta. Oppilaitosyhteistyö on myös vahvistunut entisestään, kun Ammattiopisto Luovin li-

säksi Kainuun ammattiopisto (KAO) on siirtänyt sähkö- ja automaatioalan opetuksensa yhtiön tiloihin.

Talouden toteuma

1 000 €	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama	Käyttö%
Liikevaihto	932	740	806	66	109
Liiketoiminnan muut tuotot	592	560	713	153	127
Liikevoitto/tappio	-202	-220	-263	-43	120
Tilikauden voitto/tappio	-179	-190	-134	56	71
Taseen loppusumma	3 018	2 900	2 868	-32	99
Oma pääoma	2 662	2 500	2 528	28	101
Vieras pääoma	356	350	340	-10	97

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Hyvinvointihanke.	Valmis
Kompassi osallisuuden poluilla -hanke ei saanut rahoitusta	
4. Kuusamo kampus ja luontoakatemia	
Vuositavoite	Tila
Luontoakatemiaan toiminta käynnissä. Luontoakatemia opinnot; vapaa sivistystyö, toinen aste, yliopisto, ammattikorkeakoulu.	Valmis
Luontoakatemiaan liittyviä koulutuksia on tarjolla. Luonnontuotealan kehittäminen Koillismaalla -hanke on käynnissä. Luontoakatemiaan liittyviä koulutuksia on tarjolla: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0 Luontoakatemiaan liittyvää hanketoimintaa on käynnissä: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0	
Toisen asteen koulutuksen ja nuorten palvelujen sekä vapaan sivistystyön yhteistyörakenne on valmis.	Työn alla
Konsultin tekemä selvitys on toimitettu yhtiölle ja esitelty yhtiön silloiselle hallitukselle. Yhteistyörakenteeseen liittyvä suunnitelma on valmis: Toteuma 80,0, Tavoite 100,0	

Tunnusluvut

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Omavaraisuusaste %	89	85	89
Quick ratio	4	4	3,6
Henkilöstö lkm	19	22	21

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Yleistä

Vuoden 2025 strategian mukaisesti Naturpolis Oy:n perustehtävänä on varmistaa, että alueen yritykset, luonto ja ihmiset voivat hyvin ja menestyvät tulevaisuudessakin. Naturpolis johtaa alueen liiketoimintaekosysteemiä tarjoamalla ajantasaisen tilannekuvan, luomalla yhdessä näkemyksen tulevasta, kehittämällä vetovoimatekijöitä ja välittämällä parhaita osajia. Naturpolis on kansainvälisesti verkottunut asiantuntijaorganisaatio.

Yhtiön strategia päivitettiin vuoden 2025 loppupuolella ulottuen vuosille 2026–2030. Päivitetty strategia on linjassa Kuusamon kaupunkistrategian ja Taivalkosken kuntastrategian kanssa.

Toimintaympäristön kehittämisen tavoitteina ovat olleet alueen kilpailukyvyyn, elinvoimaisuuden, viihtyisyyden ja vetovoiman kehittäminen. Naturpolis on edistänyt paikallisen elinvoiman kehittämistä omistajakuntien strategioiden ja tahtotilan mukaisesti sekä aktiivisessa yhteistyössä elinkeinoelämän edustajien kanssa. Keinoina ovat toimintaympäristöön ja yrityskehitykseen, korkeakoulu-yhteistyöhön, tutkimukseen ja tuotekehitykseen sekä työllisyyden ja osaamisen kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus sekä saatavilla olevien kehittämisrahoitusten monipuolinen hyödyntäminen.

Vuonna 2025 on tiivistetty yhteistyötä Itä-Lapin kanssa ja käynnistetty yhteisiä kehittämistoimenpiteitä, sekä valmisteltu yhteistyössä myös Itä- ja Pohjois-Suomi -ohjelmiin liittyviä toimia. Naturpolis on ottanut vahvan roolin suuren maantieteellisen alueen aktiivisena kehittäjänä. Molempien omistajakuntien teollisuusalueiden kehitystä on tuettu hankkeiden toimenpiteillä, ja samoin hankkeet ovat vahvasti olleet edesauttamassa ympärivuotisen ja kansainvälisen matkailuliiketoiminnan kehittymistä, maaseudun kehittämistä, metsä- ja puutoimialan jatkojalostuksen ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien innovaatioiden syntymistä, fab lab -toiminnan käynnistämistä ja yritystoiminnan aktivointia monin eri tavoin.

Yrityskehittämisen tavoitteena oli palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä palveluvalikoiman laajentaminen yrityksen eri elinkaarivaiheita tukeviksi. Alue-markkinoinnilla parannettiin alueen imagoa, tunnettuutta ja vetovoimaa. Aluekehityksen tavoitteena oli käynnistää ja toteuttaa omistajakuntien tavoitteisiin ja elinkeinoelämän tarpeisiin pohjautuvia laajempia kehittämisohjelmia ja hankkeita, hyödyntäen samalla mahdollisimman tehokkaasti eri kehittämistoimintaan tarkoitettuja rahoitusmahdollisuuksia.

Uusia yrityksiä perustettiin toimintavuoden 2025 aikana yhteensä 112 (Kuusamo 97 + Taivalkoski 5) kappaletta. Kehittämishankkeita hallinnoitavana/toteutuksessa oli 24 kpl. Vuonna 2025 käynnissä olleiden hankkeiden kokonaisvolyymi oli noin 5,5 M €, jossa ei ole mukana mahdollisten osatoteuttajien budjetit. Kuntarahoituksen osuus oli noin 15 %.

Vuoden 2025 lopulla (12/2025) työttömyysprosentti oli Kuusamossa 12,6 % ja Taivalkoskella 14,9 %.

Naturpolis Oy:n henkilöstön vahvuus oli vuoden 2025 lopussa 29 henkilöä.

Operatiivinen toiminta

Vuoden 2025 toiminta perustui toimintaympäristössä tapahtuviin yrityskehityspalveluita, aluekehitystä ja alueen markkinointia ohjaaviin tekijöihin. Yrityskehityspalveluiden tavoit-

teena on palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä palveluvalikoiman laajentaminen yrityksen eri elinkaarivaiheita tukeviksi. Aluekehityspalveluiden osalta oli tavoitteena tuottaa kehittämistoimintaan suunnitelmallista ja tavoitteellista sisältöä omistajakuntien tarpeita vastaavasti. Aluemarkkinoinnilla parannetaan alueen imagoa, tunnettuutta ja vetovoimaa.

Naturpoliksen yrityskehityspalvelut, aluekehityshankkeet ja aluemarkkinointi järjestivät yhteensä 81 tapahtumaa, työpajaa tai koulutusta vuonna 2025. Tapahtumiin osallistui yhteensä yli 1500 henkilöä.

Vuoden mittaan järjestettiin useita työpajoja, infotilaisuuksia ja seminaareja alueen yrittäjille ja sidosryhmille, mm. yrittäjien aamukahvitilaisuudet, BioInno -seminaari, Villiruokajuhlat -tapahtuma, Kuusamon gravel-pyöräilyn reitistön ja konseptin esittelytilaisuus sekä Business Forum Ruka -seminaari.

Yrityskehityspalvelut

Yrityskehityspalveluiden neuvontapalvelut kattoivat kaikki yritystoiminnan elinkaaren mukaiset tehtävät: aloittavat yrittäjät, kasvavat yritykset ja yritysten muutostilanteet ml. omistajanvaihdokset sekä sukupolvenvaihdokset. Lisäksi yrityskehitykseen liittyvissä tehtävissä on hyödynnetty Koillismaan seudullisten yrityspalveluiden sekä Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yrityspalveluiden tarjoamia palveluita.

Henkilöresursseina oli kaksi yrityskehittäjää, toinen Kuusamossa ja toinen Taivalkoskella. Yrityskehityspalveluita pyritään edelleen kehittämään, jotta kyetään tarjoamaan asiantuntevaa ja tasalaatuista palvelua seutukunnan yrityksille. Yrityskehityspalvelut järjestivät vuoden mittaan aktiivisesti erilaisia tilaisuuksia, mm. yrittäjien aamukahveja sekä infotilaisuuksia.

Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat omistajakuntien Taivalkosken ja Kuusamon lisäksi Oulun kaupakamarin Koillismaan osasto, Koillismaan Leader ry ja seudulliset yrityspalvelut, Kuusamon ja Taivalkosken elinkeinotyöryhmät, Taivalkosken Yrittäjät ry, Taivalkosken Matkailuyhdistys ry, Kuusamon Yrittäjät ry, Kuusamon Yrittäjänaiset ry, Ruka-Kuusamo Matkailu ry, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy, Kainuun Ammattiopisto, Oulun Seudun Ammattiopisto, ELY-keskus, Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yritys- ja työllisyyspalvelut, Verohallinto ja Finnvera Oyj.

Yrityskehityspalveluiden toteumat vuodelle 2025 olivat (tavoitteet sulussa):

- Asiakastapaamiset: Kuusamo 233 (200) ja Taivalkoski 61 kpl (60)
- Perustetut yritykset: Kuusamo 97 (90) ja Taivalkoski 15 (18)

Aluekehityspalvelut

Aluekehityspalveluilla vahvistettiin seudun elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä edistämällä ja koordinoimalla elinkeinoelämältä tulleita kehittämistarpeita sekä omistajakuntien toimintasuunnitelmien toimeenpanoa. Elinvoiman kehitystä seurattiin kuukausittain laatimalla sisältöä yhtiön tuottamaan ajankohtaistarkastukseen, joka toimitettiin yhtiön hallitukselle ja seudulliselle kehittämistyöryhmälle. Sidosryhmäyhteistyötä tehtiin mm. kuntien, rahoittajien, tutkimuslaitosten, yliopistojen ja korkeakoulujen, kehittämisorganisaatioiden, yrittäjäjärjestöjen, matkailuyhdistysten, metsä- ja puutoimialayhdistyksen sekä oppilaitosten kanssa. Naturpolis on vuonna 2025 ottanut roolia aiempaa laajemman alueen yhteistyön ja -toiminnan kehittäjänä kytkemällä yhteen toimijoita laajasti Itä- ja Pohjois-Suomen alueilta suuremman vaikuttavuuden aikaansaamiseksi. Uusia hankkeita otettiin suunnitteluun kuntastrategioiden teemoihin soveltuen niin kunnilta, elinkeinoelämältä kuin sidosryhmiltä tulleiden aloitteiden ja sisäisen tarveharkinnan mukaisesti.

Vuonna 2025 käynnissä olleet hankkeet:

- LookUP - Supporting Tourism SMEs Triple Transition by Uncovering the Value of Sky as Destination
- Rethinking North – Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi (ReiNo)
- Biomassat kiertoon Koillismaalla
- KASVA - Kestävää kasvua mikro- ja pienyrityksiin TKI-toimijoiden ja yrityspalveluiden maakunnallisella yhteistyöllä
- Work&Stay – kokonainen elämä Koillismaalla
- Hiiliviisasta kiertotaloutta
- Itäisen Suomen puutuoteklusteri ITÄPUU
- Puunjalostuksella kasvua Koillismaalle (PUUKKO)
- Tekoälyä liiketoimintaan – AI Lit Koillismaa
- Vetovoimaa kala-alalle (VETKA)
- Kestävästi kehittyvät maatilat
- Sarvet ja saporot kiertoon – kiertotalous käytäntöön poroteurastuksessa
- Matkailuintensiivisen maaseudun tavoitettavuusratkaisut (MAISA)
- Matkailun Menestystekijät
- CHARLES - Lentoliikenteen uudet avaukset Pohjois-Pohjanmaalla
- Kuusinkijoen Lumo - luonnon monimuotoisuuden seurantahanke
- Vedestä lautaselle
- Yritysverstas - polkuja yrittäjyyteen
- Fish & Fun Fam Trip Pyhä & Kuusamo
- Myötävirtaa osakaskuntiin (MOSKU)
- Viesselä maaseutu
- ACCESS - Aurora Cross-border Coalition for Eastern Strategy and Solutions
- Taivalkosken teollisuusalueen kehityksen askelmerkit (TKI-Taival)
- Northern Wilderness Collective (matkailun yritysryhmähanke)

Vuonna 2025 käynnissä olleiden hankkeiden kokonaisvolyymi oli noin 5,5 M €, jossa ei ole mukana mahdollisten osatoteuttajien budjetit. Kuntarahoituksen osuus oli noin 15 %.

Seudullinen kehittämistyöryhmä kokoontui Naturpoliksen johdolla 9 kertaa vuonna 2025. Naturpoliksen toteuttamien hankkeiden lisäksi muut hankkeet ja kehittämistoimenpiteet, joille myönnettiin kuntarahoitusta seudullisesta kehittämisrahastosta vuonna 2025: Kuusamon ja Taivalkosken yhteisestä rahastosta myönnetty rahoitukset:

- Maakunnallinen omistajavaihdospalvelu
- Tukirahoitus lentoyhteyksien markkinointikampanjoille
- Lentoliikenneyhteyksien parantaminen Kuusamon lentokentän vaikutusalueella
- Työtä luonnosta 365 – Kausityöstä ympärivuotiseen työhön, KSAK Oy
- Koillismaan elintarvikealan kehittämisohjelman rahoitus

Kuusamon rahastosta myönnetty rahoitukset:

- Olutfestarit 28.6.2025 -tapahtuman rahoitus
- Harmaa Rinne Festival – talvimusiikkifestivaalin rahoitus
- Kuusinki- ja Piilijoen ennallistamishanke – rahoitus osakaskuntien toimintaedellytysten ja kalastusmatkailun kehittämisedellytysten turvaamiseen
- Kuusamo Nature Photo 2025 -tapahtuman rahoitus
- Ruka Nordic Oy -yhteistyön rahoitus
- Pallo-Karhut Lentopallo ry:n tukirahoitus

- Business Forum Ruka 2025 -tapahtuman rahoitus
- Rukan Freestyle MC kisojen näkyvyysyhteistyö
- Yritysten suoramaku Kuusamon kaupungin bio- ja kiertotalousalueelle
- FIS Freestyle World Cup Opening Ruka avausosakilpailun lisäkilpailun järjestämisen rahoitus
- Jatkuva tilaus liikkumisdatan hankintaan ja matkailun aluetalousvaikutusten selvityksiin
- Oulun lentoaseman tukihankkeeseen osallistuminen
- Toimintaympäristön analyysi EVP-indeksiin perustuen (MDI)
- Toimialatietojen päivitys (KAMK)
- Tapahtumakoordinoinnin vahvistamisen rahoitus
- Elämysteollisuuden nykytila ja näkymät Koillismaalla – toteutettavuusselvityksen hankinta
- Investointien elinvoimavaikutusten selvitysmallin rahoitus
- Näkyvyysyhteistyösopimus Pipolätkä Ruka 2026

Taivalkosken rahastosta myönnettyt rahoitukset:

- Maastohiihdon SM-kilpailut 4.-6.4.2025
- Pienmäen SM-kilpailut 4.-6.4.2025
- Taivalkosken kunnan raidetarveselvityksen asiantuntijatyön rahoitus
- Taivalkosken liikunta-alueiden pitkän tähtäimen suunnitelmien (Masterplan) rahoitus
- Jatkuva tilaus liikkumisdatan hankintaan ja matkailun aluetalousvaikutusten selvityksiin
- Oulun lentoaseman tukihankkeeseen osallistuminen
- Kuntakortti-palvelu (MDI)
- Valoa pirtissä – Moniaistinen Taivalkoski -tapahtuman rahoitus
- Toimintaympäristön analyysi EVP-indeksiin perustuen (MDI)
- Toimialatietojen päivitys (KAMK)

Yhteisestä rahasto-osuudesta myönnettiin rahoitusta 435 473 euroa (käyttämättä jäi 83 127 euroa), Kuusamon kuntakohtaisesta rahastosta 433 394 euroa (käyttämättä jäi 51 606 e) ja Taivalkosken rahastosta 57 016 euroa (käyttämättä jäi 11 984 e). Yhteisen rahaston määräraha vuodelle 2025 oli 518 600 euroa, Kuusamon rahaston 485 000 ja Taivalkosken rahaston 69 000 euroa.

Aluemarkkinointi

Aluemarkkinoinnilla lisättiin alueen houkuttelevuutta yritysten, investointien ja uusien asukkaiden sekä osaavan työvoiman saamiseksi Koillismaalle. Vuonna 2025 toteutettiin erillinen markkinointiprojekti Kuusamon kaupungin kanssa. Naturpoliksen, Kuusamon kaupungin ja Ruka-Kuusamo matkailuyhdistyksen viestintäyhteistyöryhmä kokoontui yhteensä kuusi kertaa.

Kuusamon kaupungin markkinointiprojekti toteutettiin suunnitellusti yhteistyössä kaupungin kanssa. Markkinointikokonaisuus sisälsi myytävien tonttien, investointikohteiden sekä suurhankkeiden näkyvyyden kehittämistä monikanavaisesti. Invest in Kuusamo -markkinointikokonaisuutta rakennettiin systemaattisesti osana investointi- ja elinvoimaviestintää. Toiteumaa seurattiin verkkosivusto- ja someanalytiikan, mediaseurannan sekä tapahtumapalautteiden avulla.

Keväällä 2025 toteutettiin tonttimarkkinointikampanja asuinrakentamisen tonteille, jossa Kalevamedian display-mainonta keräsi 114 791 näyttökertaa ja 537 klikkausta. Meta-kanavissa kampanja saavutti 51 265 näyttökertaa ja 1 349 klikkausta. Kampanjasivustolla vierailtiin yhteensä 1 525 kertaa, ja keskimääräinen sivustoviipymä oli noin yksi minuutti. Kam-

panja ylitti mainospaikkojen keskimääräisen klikkausasteen, ja erityisesti Rukan tontit heittäivät kiinnostusta.

Syksyllä 2025 toteutettu Alma Median Business-verkoston digikampanja saavutti 500 000 mainosnäyttöä ja yli 1 000 klikkausta. Lisäksi vuoden aikana julkaistiin Talouselämässä artikkeleita bio- ja kiertotalousalue Kuubiosta sekä Rukan investoinneista, tukien alueen investointien ja kehityshankkeiden näkyvyyttä.

Vuonna 2025 Business Kuusamo toimi aktiivisena yritys- ja kohtaamisympäristönä, joka tuki elinkeinojen kehittämistä, verkostoitumista ja aluemarkkinointia. Vuoden aikana neuvottelutiloihin tehtiin noin 240 varausta, ja etätyötiloja käytti yhteensä noin 250 henkilöä. AI Fab Lab Koillismaa keräsi yli 500 kävijää, joista noin 160 hyödynsi aktiivisesti laitteistoa.

Tapahtumatuotannoissa toteutettiin näkyvyysyhteistöitä alue- ja kaupunkibrändeillä. Yhteistyötä tehtiin: Pipolätkä Ruka, 3000 kävijää, aluetaloudellinen vaikutus 1,5 M€. Harmaa Rinne, 13 000 kävijää, aluetaloudellinen vaikutus 1,3 M€. Ruka Nordic, 30 000 kävijää, aluetaloudellinen vaikutus 4,5 M€. FIS Freestyle MC näkyvyysyhteistyö.

Koillismaa-markkinointikanavissa tavoitettiin kattavasti eri kohderyhmiä ja yleisöjä. Metan alustoissa näyttöjä kertyi mainonnassa noin 3,5 miljoonaa kappaletta ja sillä tavoitettiin noin miljoona yksittäistä käyttäjää.

Naturpolis järjesti yhteensä 81 tapahtumaa, työpajaa tai koulutusta vuonna 2025. Tapahtumiin osallistui yhteensä yli 1500 henkilöä. Lisäksi järjestettiin Villiruokajuhlat-tapahtuma, johon osallistui yli 1000 henkeä, sekä Business Forum Ruka, johon osallistui 180 henkilöä.

Talouden toteuma

1 000 €	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	Käyttö%
Liikevaihto	1 729	2 131	1 915	-216	90
Liikevoitto	138	3	251	248	8 367
Tilikauden voitto/tappio	124	0	201	201	
Taseen loppusumma	1 350	1 259	1 424	165	113
Omavaraisuusaste %	54	60	62	2	103
Lainakanta	0	0	0	0	
Investoinnit	0	0	0	0	

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

6. Maaseudun kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Maaseudun uudet liiketoiminnot ja työpaikat -hanke suunniteltu.	Valmis
Viessellä maaseutu -hanke (maaseudun uudet liiketoiminnot) on käynnistynyt. Yritysverstas -hanke on käynnistynyt. Puu-/ biotalouden yritysryhmähankkeeseen ei vielä löytynyt kiinnostusta yrittäjiltä, mutta yrityskohdaisia investointirahoituksia on haettu, ja yhteinen kehittämishanke valmisteltu. Yritysryhmähankkeen ajatusta työestetään edelleen ja haetaan siihen mahdollisia uusia kokoonpanoja ja sisältöjä.	
Puu-/biotalouden yritysryhmähanke käynnissä.: Toteuma 0,0, Tavoite 1,0	
Viessellä maaseutu -hanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	
Yritysverstas - polkuja yrittäjyyteen -hanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	

Maaseutuohjelman toimeenpano. Alkutuotannon kehittämishanke käynnissä. Luonnontuotealan hankkeet käynnissä.	Valmis
<p>Käynnissä olevat alkutuotannon kehittämishankkeet: Biomassat kiertoon Koillismaalla, Kestävästi kehittyvät maatilat, Sarvet ja separot kiertoon – kiertotalous käytäntöön poroteurastuksessa sekä 1/2026 käynnistynyt Kalatie Eurooppaan -hankkeet. Kalastusmatkailun kehittämishankkeet: Fish and Fun Fam Trip Pyhä ja Kuusamo -hanke, Myötävirtaa osakaskuntiin (MOSKU) -hanke sekä Kuusinkijoen Lumo - luonnon monimuotoisuuden seurantahanke ovat käynnissä. Luonnontuotealalle Vedestä lautaselle -kalan menekinedistämishanke on käynnissä ja lisäksi haettiin rahoitusta pakastekuivauksen selvittämiseen (ei myönnetty). Uudelle elintarvikealan kehittämishankkeelle haetaan rahoitusta 1/26.</p> <p>Alkutuotannon kehittämishanke käynnissä.: Toteuma 4,0, Tavoite 4,0 Kalastusmatkailun kehittämishanke käynnissä.: Toteuma 3,0, Tavoite 1,0 Luonnontuotealan hanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0 Vedestä lautaselle - kalan menekinedistämishanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0</p>	
7. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Itä- ja Pohjois-Suomi ohjelmien Kuusamon tavoitteiden toimeenpanon suunnittelu valmis.	Valmis
<p>Valmistelussa ovat Pohjois-Suomi ohjelmaan kirjatut 1) pk-yritysten kasvuhanke, jolle tullaan hakemaan rahoitusta alkuvuonna 2026, 2) maakuvatyön vahvistaminen ja pohjoisen alueen kansainvälisen näkyvyyden parantaminen, 3-4) matkailun kehittämishankkeet (vesistömatkailu ja hyvinvointimatkailu), sekä 5) matkakettujen ja lentoyhteyksien kehittämiseksi käynnissä MAISA ja CHARLES -hankkeet</p> <p>Itä- ja Pohjois-Suomi -ohjelmia toteuttavia toimenpiteitä valmistelussa.: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0</p>	
Koillismaan ja Itä-Lapin yhteistyöalueen toimenpidekokonaisuudet valmistelussa ja toteutuksessa.	Valmis
<p>Itä-Lapin kanssa yhteistyössä on käynnistynyt Interreg-rahoitteinen ACCESS - Aurora Cross-border Coalition for Eastern Strategy and Solutions -hanke. Vesistömatkailuhanke ja hyvinvointimatkailuhanke valmistelussa. Koillispuu-hanke lähdössä käyntiin alkuvuonna 2026. Koillismaan ja Itä-Lapin yhteiselle Excelling North - Vetovoimaa vuoden ympäri -matkailun kehittämishankkeelle rahoitus tulossa, hankkeen käynnistys 6/26.</p> <p>Koillismaan ja Itä-Lapin yhteistyöhankkeita valmistelussa.: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0</p>	
Lentoliikenteen kehittämishankkeet käynnissä.	Valmis
<p>Käynnissä on edelleen Rethinking North (ReiNo) -hanke. Lentoliikenteen uudet avaukset -hanke (Charles) on käynnistynyt PPL johdolla. Matkailun menestystekijät -hanke on käynnistynyt, samoin Northern Wilderness Collective -matkailun yritysryhmähanke. Uusi merkittävä ympärivuotisuutta edistävä matkailuhanke, Excelling North - Vetovoimaa vuoden ympäri (EiNo), tulee käynnistymään 6/2026. Muita suunnitteilla olevia matkailuhankkeita ovat vesistömatkailuhanke ja hyvinvointimatkailuhanke, sekä uusi matkailun yritysryhmähanke. Myös matkailureitistöjen kehittämishanketta valmistellaan.</p> <p>Lentoliikenteen uudet avaukset -hanke käynnissä.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0 Uusia matkailuhankkeita valmistelussa.: Toteuma 4,0, Tavoite 3,0 Ympärivuotisuutta edistävä matkailuhanke käynnissä.: Toteuma 2,0, Tavoite 1,0</p>	
Taajaman ja Rukan välinen joukkoliikenne on selvitetty.	Valmis
<p>Matkailuintensiivisen maaseudun saavutettavuusratkaisut (Maisa) -hankkeen toteutusaika on ylittänyt puolivälin. Kuusamon ja Rukan joukkoliikenteen täydentämisen kustannusarvio tehty ja suositeltavin toteutusvaihtoehto löydetty. Tavoite on, että liikenne on käynnissä loppuvuodesta 2026. Tällä hetkellä hankinta on kaupungin kilpailutusprosessissa.</p> <p>Matkailuintensiivisen maaseudun saavutettavuusratkaisut (Maisa) -hankkeen toteutus.: Toteuma 60,0, Tavoite 100,0 Taajaman ja Rukan välisen joukkoliikenteen toteutusvaihtoehdot suunniteltu.: Toteuma 100,0, Tavoite 100,0</p>	

Tunnusluvut

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstön lkm	25	26	29
Palkat €/hlö	55 048	48 851	44 154

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy

Toiminta-ajatus

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivangissa tarjotaan toiminnallisia mahdollisuuksia ihmisenä kasvamiseen, uutta oppien – ”läheemmäksi luontoa”. Oivanki on valtakunnallinen nuorisokeskus, joka tarjoaa yhteisöllisyyttä ja ihmisenä kasvua tukevia toiminnallisia mahdollisuuksia. Toiminta perustuu nuorisolain mukaisiin tehtäviin. Rahoitus nuorisotoimintaan saadaan pääosin opetus- ja kulttuuriministeriön kautta sekä EU-hankkeista.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli Nuorisokeskus Oivangille muutosten, kasvun ja kehittämisen vuosi. Toiminta oli kokonaisuutena vilkasta ja laadullisesti onnistunutta, vaikka toimintaympäristössä oli myös haasteita.

Leiri- ja nuorisotoiminta. Rippileiritoiminta vahvisti asemaansa Oivangin suurimpana yksittäisenä toimintamuotona. Rippileirejä järjestettiin yli 20 (683 osallistujaa, 4 251 majoitusvuorokautta), ja kasvutavoitteet saavutettiin erinomaisesti. Toimintasuunnitelman mukainen leirimäärien lisääminen sekä kestävän kehityksen edistäminen toteutuivat. Rippileiriläisten antama kokonaisarvosana oli korkea, 4,4 / 5 tähteä. Leirikoulutoiminnassa tavoitteena oli kääntää osallistujamäärien laskusuunta, mutta tässä ei täysin onnistuttu. Vuoden aikana toteutui 35 leirikoulua (1 178 henkilöä, 3 235 majoitusvuorokautta). Toiminta hoidettiin pääosin oman vakituisen henkilökunnan voimin. 85 % leirikouluopettajista koki reflektoinnin tärkeäksi osaksi leirikoulua.

Nuotta-valmennusta toteutettiin pienimuotoisesti Suomen nuorisokeskus ry:n avustusrahan turvin. SNK haki rahoituksen opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja se tarjosi maksuttomia valmennusjaksoja etsivän nuorisotyön ja työpajojen nuorille. Vuonna 2025 toteutui 221 valmennusvuorokautta. Valmennus perustui pienryhmätoimintaan ja nuorten itse asettamiin tavoitteisiin, kuten unirytmien, ruokailutottumusten ja aktiivisen ryhmätoiminnan vahvistamiseen. Valmennukset hyödynsivät Oivangin ympäristöä sekä Kuusamon luontoa.

Kansainvälinen ja alueellinen toiminta. Kansainvälinen ja alueellinen yhteistyö oli aktiivista. Toimintaa toteutettiin Koillis-Suomen, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueilla yhteistyössä nuorisopalveluiden ja työpajojen kanssa. Vuoden aikana haettiin Erasmus+ -akkreditointia, järjestettiin kansainvälisiä iltoja ja toteutettiin opintovierailu Saksaan. Nuoria valmennettiin ja lähetettiin nuorisovaihtoihin yhdessä ohjaajiensa kanssa. Nuorten osallisuutta vahvistettiin myös nuorisovaltuustoyhteistyön kautta. Vuosi alkoi kansainvälisillä kiinalaisilla ryhmillä. Hiihtolomasesonki käynnisti vilkkaan kauden, joka jatkui syksyyn saakka. Kesä onnistui erinomaisesti osaavien kesätyöntekijöiden ansiosta.

Ruokapalveluissa lisättiin kasvis- ja vegaanivaihtoehtoja ryhmien toiveiden mukaisesti. Loppuvuodesta testattiin ravintolan toimivuutta usean rippikouluryhmän kanssa onnistuneesti, kun uusi nuoriso- ja perhemajoitusrakennus Kotka otettiin käyttöön marraskuussa 2025. Majoitusrakennus (64 petipaikkaa, kokoustilat 30 henkilölle), joka palvelee erityisesti nuoriso- ja perheleiri asiakkaita. Oivangin majoitusrakennus Riekkö on elinkaarensa loppu vaiheessa, eikä mittavia kunnostuksia enää ole järkevä toteuttaa. Uusi Kotka rakennus valmistui suunnitellusti ja käyttöönotto työllisti merkittävästi kiinteistöpalvelua ja kerroshoitajia. Kiinteistöpalvelu vastasi ulkoilualueista, latuverkostosta, lumitöistä, ympäristön siisteydestä, liikuntapaikkojen kunnosta, teknisten järjestelmien hallinnasta sekä energiatehokkuudesta. Green Key -vaatimukset päivitettiin auditointia varten. Turvallisuus, huollot, valaistus, kunlunvalvonta ja avantopaikan kunnossapito kuuluivat keskeisiin tehtäviin.

Myynti, markkinointi ja asiakaskokemus. Vuotta ohjasivat aktiivinen myyntityö, asiakaspalvelu ja vastuullisuus. Tarjoukset laadittiin suunnitelmallisesti ja uusia asiakkuuksia saatiin erityisesti ryhmämyynnissä. Vara- ja peruutusikäytäntöjä selkeytettiin uusilla varausehdoilla. Markkinointimateriaaleja ja verkkosivuja päivitettiin, ja Oivanki osallistui valtakunnallisille messuille. Viestinnän tavoitteellisuudessa tunnistettiin kuitenkin kehittämistarpeita. Asiakaspalautetta kerättiin systemaattisesti ja jälkimarkkinointi aloitettiin osana myynnin kehittämistä. Yhteistyö Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa käynnistyi opinnäytetyöhankkeen muodossa.

Vastuullisuus näkyi arjen toiminnassa energiatehokkuutena, kierrätyksenä sekä Green Key- ja Sustainable Travel Finland -periaatteiden mukaisena toimintana. Wild Food- ja Wild Lifestyle -konsepteja hyödynnettiin aiempaa tavoitteellisemmin osana Oivangin luontolähtöistä profiilia.

Yhteenveto. Vuosi 2025 vahvisti Oivangin asemaa monipuolisena nuoriso-, leiri- ja luontomatkailukeskuksena. Rippileiritoiminta kasvoi, Nuotta-valmennus oli vaikuttavaa, kansainvälinen yhteistyö laajeni ja uusi majoitusrakennus loi pohjaa tulevaisuuden kasvulle. Kehittämiskohteiksi tunnistettiin erityisesti markkinoinnin tavoitteellisuus, uusien asiakasryhmien tavoittaminen sekä sesonkien ulkopuolisen käyttöasteen kasvattaminen. Näiden teemojen suunnitelmallinen kehittäminen jatkuu tulevina vuosina.

Talouden toteuma

1 000 €	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	Käyttö%
Liikevaihto	872	850	882	32	4
Liiketoiminnan muut tuotot	490	425	389	-36	-7
Liikevoitto	-32	0	-100	-100	
Tilikauden voitto/tappio	-36	0	-103	-103	
Taseen loppusumma	736		844		
Omavaraisuusaste %	77		55		
Lainakanta	0		140		
Investoinnit	0		150		

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Suoraan myynnistä saatua liikevaihtoa oli 882 767 euroa (2024 vuonna 872 076 euroa, 2023 vuonna 824 534 euroa, 2022 vuonna 712 519 euroa ja 2021 vuonna 492 014). Vuoden 2025 myynti kasvoi 1 % edellisvuodesta. Vuosi oli myynnillisesti jälleen paras vuosi Oivangin historiassa. Leirikouluja, rippileirejä, kansainvälisiä ryhmiä. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatiin nuorisotoimintaan yleisavustusta 305 000 euroa.

Tilikauden tulos oli -103 413 euroa. Oivangilta jäi avustuksista pois OKM nuotta ja perheleiri. Tähän vaikutti se, että Kuusamoon saatiin investointitukea OKM:ltä, joiden avulla uusi rakennus oli tällä kertaa tärkeää saattaa valmiiksi. Merkittävä tuloksen heikentäjä on uuteen rakennukseen liittyvät poistokulut (n. 50 000 euroa), jotka lasketaan vuodesta 2019 selviytystilillä olleista kustannukset (n. 202 000 euroa). Ne aktivoituvat rakennuksen valmistuttua eli vuonna 2025. Poistot ovat ensimmäisenä vuonna suuret, mutta pienenevät vuosittain. Uuteen rakennukseen kohdistui kustannuksia (vuokra, laina) loppuvuodesta (2 kk), jolloin

myyntiä ei vielä saatu käyntiin rakennuksen kalustamisen ja käyttöön valmistautumisen vuoksi.

Lämmityskustannukset (pelletti ja öljy) rasittaa edelleen tulosta, sillä pelletin hinta on korkea, vaikka sitä saatiin kilpailutuksen jälkeen kohtuullistettua 30 % suurimmasta hintapiikistä. Lämmityskuluihin on suunnitteilla ratkaisu tulevina vuosina. Tulosta painoi myös palkkoihin kohdistuneet yleiskorotukset, joiden kokonaisvaikutus on 15 000 euroa lisää henkilöstökuluihin.

Yleiskustannusten jako nuoriso- ja elinkeinotoiminnan välillä on tehty vuonna 2025 edellisen vuoden (2024) käyttäjätietojen mukaan. Tuolloin suhdeluku oli 83 % nuorisokäyttö ja 17 % elinkeinokäyttö. Tilinpäätösvaiheessa vuonna 2025 toteutuneet käyttäjätiedot olivat 94 % nuorisokäyttö ja elinkeino 6 %. Suhdeluku perustuu rahoittajan (OKM) keräämään tietoon käyttäjistä Sarvi -järjestelmän kautta. Vuonna 2024 oikaisua ei tarvittu, sillä suhdeluku on pysynyt samana kuin edellisen vuoden suhdeluku. Vuonna 2025 suhdeluvun muutoksen vuoksi alv:ia jouduttiin maksamaan tilinpäätösvaiheessa lisää 8400 euroa.

Tunnusluvut

Suorite	TP2024	TA2025	TP2025
Matkustajat	13 407	14 000	13 751
Päiväkävijät	6 535	4 500	7 982

9.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Toimintatuotot	13 955 400		13 955 400	15 220 732	1 265 332	109,1 %
Myyntituotot	3 817 100		3 817 100	4 345 338	528 238	113,8 %
Maksutuotot	2 714 800		2 714 800	2 573 219	-141 581	94,8 %
Tuet ja avustukset	1 941 500		1 941 500	2 576 078	634 578	132,7 %
Vuokratuotot	4 978 200		4 978 200	4 964 713	-13 487	99,7 %
Muut toimintatuotot	503 800		503 800	761 384	257 584	151,1 %
Valmistus omaan käyttöön	935 000		935 000	1 220 010	285 010	130,5 %
Toimintakulut	-61 898 400	-700 000	-62 598 400	-61 202 259	1 396 141	97,8 %
Henkilöstökulut	-33 049 800	-200 000	-33 249 800	-33 749 041	-499 241	101,5 %
Palvelujen ostot	-20 218 500	-400 000	-20 618 500	-19 259 063	1 359 437	93,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 910 200		-3 910 200	-3 870 193	40 007	99,0 %
Avustukset	-3 825 200	-100 000	-3 925 200	-3 314 594	610 606	84,4 %
Vuokramenot	-811 300		-811 300	-854 683	-43 383	105,3 %
Muut toimintakulut	-83 400		-83 400	-154 685	-71 285	185,5 %
Toimintakate	-47 008 000	-700 000	-47 708 000	-44 761 517	2 946 483	93,8 %
Verotulot	38 665 000		38 665 000	37 364 745	-1 300 255	96,6 %
Valtionosuudet	15 228 000		15 228 000	15 623 865	395 865	102,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-935 000		-935 000	-507 584	427 416	54,3 %
Korkotuotot	115 000		115 000	247 655	132 655	215,4 %
Muut rahoitustuotot	650 000		650 000	832 319	182 319	128,0 %
Korkokulut	-1 500 000		-1 500 000	-1 528 899	-28 899	101,9 %
Muut rahoituskulut	-200 000		-200 000	-58 659	141 341	29,3 %
Vuosikate	5 950 000	-700 000	5 250 000	7 719 510	2 469 510	147,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 500 000		-6 500 000	-8 329 864	-1 829 864	128,2 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 500 000		-6 500 000	-8 224 005	-1 724 005	126,5 %
Arvonalentumiset				-105 859	-105 859	
Tilikauden tulos	-550 000	-700 000	-1 250 000	-610 355	639 645	48,8 %
Rahastojen lisäys/vähennys	1 100 000		1 100 000	823 183	-276 817	74,8 %
Laskennalliset erät				0		
Tilikauden yli/alijäämä	550 000	-700 000	-150 000	212 829	362 829	-141,9 %

Verotulot (1000 €)	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Verotulot	38 665 000		38 665 000	37 364 745	-1 300 255	96,6 %
Kunnan tulovero	24 600 000		24 600 000	23 763 861	-836 139	96,6 %
Kiinteistövero	9 417 000		9 417 000	9 460 093	43 093	100,5 %
Osuus yhteisöverosta	4 648 000		4 648 000	4 140 791	-507 209	89,1 %

Veroprosentit ja kunnallisveroa vastaava määrä

	Tulovero%	Verotettavat ansio- ja pääomatulot	Muutos%
Verovuosi 2014	20,0	211 044 960,00	0,68
Verovuosi 2015	20,0	209 381 005,00	-0,79
Verovuosi 2016	20,0	209 551 100,00	0,08
Verovuosi 2017	20,0	201 807 730,00	-3,7
Verovuosi 2018	20,0	206 140 000,00	2,15
Verovuosi 2019	20,0	209 777 070,00	1,76
Verovuosi 2020	20,0	213 675 130,00	1,86
Verovuosi 2021	20,0	219 545 000,00	2,7
Verovuosi 2022	20,0	230 072 137,00	4,8
Verovuosi 2023	7,36	286 427 138,00	24,5
Verovuosi 2024	7,40	242 171 840,00	-15,5

Kiinteistöveroprosentit	2025
Yleinen	1,30 %
Maapohja	1,30 %
Vakituinen asuinrakennus	0,50 %
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,30 %
Voimalaitokset	3,10 %
Yleishyödylliset yhteisöt	0 %
Rakentamaton rakennuspaikka	-

Valtionosuudet (1000 €)	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poik. €	Käyttö %
Valtionosuudet	15 228 000		15 228 000	15 623 865	395 865	102,6 %
Veromenetysten kompensointi	1 917 000		1 917 000	1 582 881	-334 119	82,6 %
Kunnan peruspalv. vo (ilm. tasauksia)	10 245 000		10 245 000	10 261 751	16 751	100,2 %
Verotuloihin perustuva vo:n tasaus	4 064 000		4 064 000	4 049 391	-14 609	99,6 %
Opetus- ja kultt.toimen muut valt.os.	-998 000		-998 000	-270 158	727 842	27,1 %

9.3 Investointiosa

	TA2025	TA muu- tos	TA+ muu- tos	TP2025	Poik- keama	Tot%
INVESTOINNIT 2025						
Menot	-19 380 000	0	-19 380 000	-14 117 477	5 262 523	73 %
Tulot	20 000	0	20 000	1 578 448	1 558 448	7 892 %
Netto	-19 360 000	0	-19 360 000	-12 539 029	6 820 971	65 %
1. IRTAIMISTO- HANKINNAT						
Menot	-580 000	0	-580 000	-465 918	114 082	80 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-580 000	0	-580 000	-465 918	114 082	80 %
Irtaimisto, kes- kushallinto						
Menot	-30 000	0	-30 000	-5 719	24 281	19 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-30 000	0	-30 000	-5 719	24 281	19 %
Irtaimisto, sivi- tystoimi						
Menot	-150 000	0	-150 000	-132 911	17 089	89 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-150 000	0	-150 000	-132 911	17 089	89 %
Irtaimisto, yh- dyskuntatek- niikka						
Menot	-400 000	0	-400 000	-327 288	72 712	82 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-400 000	0	-400 000	-327 288	72 712	82 %
2. PERUSTEHTÄ- VIIN LIITTYVÄT INVESTOINNIT						
Menot	-6 600 000	0	-6 600 000	-5 271 005	1 328 995	80 %
Tulot	0	0	0	137 643	137 643	0 %
Netto	-6 600 000	0	-6 600 000	-5 133 363	1 466 638	78 %
2.1 PERUSKOR- JAUS						
Menot	-3 700 000	0	-3 700 000	-3 298 836	401 164	89 %
Tulot	0	0	0	63 043	63 043	0 %
Netto	-3 700 000	0	-3 700 000	-3 235 793	464 207	87 %
Kaupungintalon peruskorjaus						
Menot	-1 000 000	0	-1 000 000	-812 773	187 227	81 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-1 000 000	0	-1 000 000	-812 773	187 227	81 %
Sisäharjoitteluti- lan rakentami- nen						
Menot	-100 000	0	-100 000	-108 695	-8 695	109 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-100 000	0	-100 000	-108 695	-8 695	109 %

**Toisen asteen
kampusalueen
kehittäminen**

Menot	-300 000	0	-300 000	-125 291	174 709	42 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-300 000	0	-300 000	-125 291	174 709	42 %

**Rukan koulun ja
varhaiskasvatuk-
sen tilat**

Menot	-200 000	0	-200 000	-7 545	192 455	4 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-200 000	0	-200 000	-7 545	192 455	4 %

**Naturpolis 1 sa-
neeraus**

Menot	-50 000	0	-50 000	-27 472	22 528	55 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-50 000	0	-50 000	-27 472	22 528	55 %

**Vesikattojen pe-
ruskorjaukset**

Menot	-250 000	0	-250 000	-90 396	159 604	36 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-250 000	0	-250 000	-90 396	159 604	36 %

**Kaupungin vari-
kon peruskor-
jaus**

Menot	-800 000	0	-800 000	-1 277 154	-477 154	160 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-800 000	0	-800 000	-1 277 154	-477 154	160 %

**Kiinteistöjen pe-
ruskorj ja ta-
kuuaj työt**

Menot	-1 000 000	0	-1 000 000	-849 511	150 489	85 %
Tulot	0	0	0	63 043	63 043	0 %
Netto	-1 000 000	0	-1 000 000	-786 468	213 532	79 %

**2.2 UUDISRAKEN-
TAMINEN**

Menot	-2 900 000	0	-2 900 000	-1 972 169	927 831	68 %
Tulot	0	0	0	74 600	74 600	0 %
Netto	-2 900 000	0	-2 900 000	-1 897 569	1 002 431	65 %

**Nilonkankaan
koulun rakenta-
minen**

Menot	0	0	0	-22 802	-22 802	0 %
Tulot	0	0	0	74 600	74 600	0 %
Netto	0	0	0	51 798	51 798	0 %

**Nissinvaaran
koulun rakenta-
minen**

Menot	-2 900 000	0	-2 900 000	-1 949 367	950 633	67 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-2 900 000	0	-2 900 000	-1 949 367	950 633	67 %

**3. KULTTUURIIN
JA VAPAA-AIK.**

LIITTYVÄT INVE

Menot	-250 000	0	-250 000	-232 064	17 936	93 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-250 000	0	-250 000	-232 064	17 936	93 %

**Kuusamotalon
kunnostustyöt**

Menot	-200 000	0	-200 000	-194 394	5 606	97 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-200 000	0	-200 000	-194 394	5 606	97 %

**Museoalueen pe-
ruskorjaus**

Menot	-50 000	0	-50 000	-37 670	12 330	75 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-50 000	0	-50 000	-37 670	12 330	75 %

**4. ELINVOIMAIN-
VESTOINNIT**

Menot	-8 600 000	0	-8 600 000	-6 432 412	2 167 588	75 %
Tulot	0	0	0	1 058 225	1 058 225	0 %
Netto	-8 600 000	0	-8 600 000	-5 374 187	3 225 813	62 %

**4.1 MAANKÄYT-
TÖSOPIMUSVA-
ROJEN KÄYTTÖ**

Menot	-1 100 000	0	-1 100 000	-905 972	194 028	82 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-1 100 000	0	-1 100 000	-905 972	194 028	82 %

**Keskustan kau-
punkiympäristön
kehittäm.**

Menot	-400 000	0	-400 000	0	400 000	0 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-400 000	0	-400 000	0	400 000	0 %

**Rukan kaupun-
kiympäristön ke-
hittäminen**

Menot	-700 000	0	-700 000	-905 972	-205 972	129 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-700 000	0	-700 000	-905 972	-205 972	129 %

**4.2 OMAISUU-
DEN HANKINTA**

Menot	-7 500 000	0	-7 500 000	-5 526 440	1 973 560	74 %
Tulot	0	0	0	1 058 225	1 058 225	0 %
Netto	-7 500 000	0	-7 500 000	-4 468 215	3 031 785	60 %

**Omaisuu-
den hankinta**

Menot	-800 000	0	-800 000	-790 585	9 415	99 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-800 000	0	-800 000	-790 585	9 415	99 %

**Kiinteistöjen ke-
hittäminen**

Menot	-2 000 000	0	-2 000 000	-244 999	1 755 001	12 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-2 000 000	0	-2 000 000	-244 999	1 755 001	12 %

**Urheiluvalmen-
nuskeskuksen
toteuttaminen**

Menot	-400 000	0	-400 000	-105 511	294 489	26 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-400 000	0	-400 000	-105 511	294 489	26 %

**Oivangin nuori- ja perhe-
maj.rak.rakent**

Menot	-1 700 000	0	-1 700 000	-1 785 345	-85 345	105 %
Tulot	0	0	0	1 058 225	1 058 225	0 %
Netto	-1 700 000	0	-1 700 000	-727 120	972 880	43 %

Pääomitus

Menot	-2 600 000	0	-2 600 000	-2 600 000	0	100 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-2 600 000	0	-2 600 000	-2 600 000	0	100 %

**5. MUUT INVES-
TOINNIT**

Menot	-3 350 000	0	-3 350 000	-1 716 078	1 633 922	51 %
Tulot	0	0	0	47 791	47 791	0 %
Netto	-3 350 000	0	-3 350 000	-1 668 287	1 681 713	50 %

**5.1 PERUSINFRA-
STRUKTUURI**

Menot	-3 250 000	0	-3 250 000	-1 715 578	1 534 422	53 %
Tulot	0	0	0	47 791	47 791	0 %
Netto	-3 250 000	0	-3 250 000	-1 667 787	1 582 213	51 %

**Viherrakentami-
nen**

Menot	-50 000	0	-50 000	-26 082	23 918	52 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-50 000	0	-50 000	-26 082	23 918	52 %

Yksityistiet

Menot	-300 000	0	-300 000	-146 709	153 291	49 %
Tulot	0	0	0	-2 655	-2 655	0 %
Netto	-300 000	0	-300 000	-149 364	150 636	50 %

**Liikenneväylät ja
-alueet sekä yht
hankk**

Menot	-700 000	0	-700 000	-788 835	-88 835	113 %
Tulot	0	0	0	370	370	0 %
Netto	-700 000	0	-700 000	-788 465	-88 465	113 %

**Rukan stadio-
nalueen kehittä-
minen**

Menot	-200 000	0	-200 000	-16 744	183 256	8 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-200 000	0	-200 000	-16 744	183 256	8 %

**Keuyen liik yh-
teys Kormasen-
tie-Raja**

Menot	-400 000	0	-400 000	-379 951	20 049	95 %
Tulot	0	0	0	22 491	22 491	0 %
Netto	-400 000	0	-400 000	-357 460	42 540	89 %

**Reitistöt ja ulko-
liikuntapaikat**

Menot	-800 000	0	-800 000	-340 443	459 557	43 %
Tulot	0	0	0	9 186	9 186	0 %
Netto	-800 000	0	-800 000	-331 257	468 743	41 %

Kevyen liikenteen väylähankkeet

Menot	-400 000	0	-400 000	0	400 000	0 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-400 000	0	-400 000	0	400 000	0 %

Uuden teollisuusalueen toteuttaminen

Menot	-400 000	0	-400 000	-16 815	383 185	4 %
Tulot	0	0	0	18 399	18 399	0 %
Netto	-400 000	0	-400 000	1 584	401 584	0 %

5.2 MUUT HANKKEET

Menot	-100 000	0	-100 000	-500	99 500	1 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-100 000	0	-100 000	-500	99 500	1 %

Slope-rinne

Menot	-100 000	0	-100 000	-500	99 500	1 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-100 000	0	-100 000	-500	99 500	1 %

6. KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTI

Menot	0	0	0	0	0	0 %
Tulot	20 000	0	20 000	334 789	314 789	1 674 %
Netto	20 000	0	20 000	334 789	314 789	1 674 %

Käyttöomaisuuden myynti

Menot	0	0	0	0	0	0 %
Tulot	20 000	0	20 000	334 789	314 789	1 674 %
Netto	20 000	0	20 000	334 789	314 789	1 674 %

9.4 Rahoitusosan toteutuminen

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen esiintyvistä mahdollisista satunnaisista eristä. Lisäksi otetaan huomioon tulorahoituksen korjauuserät. Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat 14,1 miljoonaa euroa, joihin saatiin rahoitusosuuksia 1,2 miljoonaa euroa sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja noin 1 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirraksi jäi 4,8 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 on nostettu uutta lainaa 18,0 miljoonaa euroa, vuoden 2025 lopussa ei ollut käytössä kuntarahoitusluottoa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 10,6 miljoonaa euroa.

	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	Käyttö%
Rahoituslas- kelma						
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan ra- havirta						
Vuosikate	5 950 000	-700 000	5 250 000	7 719 509,60	-2 469 509,60	147
Tulorahoituk- sen korjaus- erät						
Muut tulora- hoituksen kor- jauuserät	-447 100		-447 100	-599 248,49	152 148,49	134
Pakolliset va- raukset						
Tulorahoituk- sen korjaus- erät	-447 100		-447 100	-599 248,49	152 148,49	134
Toiminnan ra- havirta	5 502 900	-700 000	4 802 900	7 120 261,11	-2 317 361,11	148
Investointien rahavirta						
Investointime- not	-19 380 000		-19 380 000	-14 117 477,14	-5 262 522,86	73
Rahoitusosuu- det investointi- menoihin				1 248 109,49	-1 248 109,49	-100
Pysyvien vas- taavien hyö- dykkeiden luo- vut	467 100		467 100	954 587,10	-487 487,10	204
Investointien rahavirta	-18 912 900		-18 912 900	-11 914 780,55	-6 998 119,45	63
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 410 000	-700 000	-14 110 000	-4 794 519,44	-9 315 480,56	34
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauk- sen muutokset						
Antolainasaa- misten lisäys	-2 000 000		-2 000 000	-2 000 000,00	0,00	100
Antolainasaa- misten vähen- ny	1 137 000		1 137 000	575 298,01	561 701,99	51

Antolainauksen muutokset	-863 000	-863 000	-1 424 701,99	561 701,99	165
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	27 000 000	27 000 000	18 000 000,00	9 000 000,00	67
Pitkäaikaisten lainojen vähenys	-11 512 000	-11 512 000	-10 614 073,68	-897 926,32	92
Lainakannan muutokset	15 488 000	15 488 000	7 385 926,32	8 102 073,68	48
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut			2 253,40	-2 253,40	-100
Vaihto-omaisuuden muutos			319,70	-319,70	-100
Saamisten muutos	20 000	20 000	3 335 354,97	-3 315 354,97	16677
Korottomien velkojen muutos			-2 711 690,63	2 711 690,63	-100
Muut maksuvalmiuden muutokset	20 000	20 000	626 237,44	-606 237,44	3131
Rahoituksen rahavirta	14 645 000	14 645 000	6 587 461,77	8 057 538,23	45
Rahavarojen muutos	1 235 000	-700 000	535 000	1 792 942,33	335
Rahavarat 31.12.			26 191 557,48		
Rahavarat 1.1.			24 398 615,15		
Rahavarojen muutos			1 792 942,33		

9.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus	Määrärahat TA/KA alv 0%	TAM	MTA	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		KA alv 0 %					
Käyttötalousosa							
Keskusvaalilautakunta	N	-38 900		-38 900	-42 938	4 038	110
Tarkastuslautakunta	N	-1 400		-1 400	20 262	-21 662	-1447
Kaupunginhallitus	N	-5 758 700	-500 000	-6 258 700	-5 113 704	-1 144 996	82
		-40 380					
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	N	500	-200 000	-40 580 500	-40 864 401	283 901	101
Yhdyskuntatekniikka	N	2 364 600		2 364 600	3 691 915	-1 327 315	156
Tulevaisuus	N	-5 221 800		-5 221 800	-4 620 847	-600 953	88
Maankäytösopimukset	*)	1 245 939		1 245 939	1 623 908	-377 969	130
Rukan pysäköintilaitos	**)	514 300		514 300	529 103	-14 803	103
Kuusamon jäteasema	**)	28 700		28 700	108 339	-79 639	377
Investointiosa							
1. Irtaimisto							
Keskushallinto/irtaimisto	N	-30 000		-30 000	-5 719	-24 281	19
Kasvatus- ja siv.lautakunta/irtaimisto	N	-150 000		-150 000	-132 911	-17 089	89
Yhdyskuntatekniikan lautakunta/irtaimisto	N	-400 000		-400 000	-327 288	-72 712	82
2. Perustehtäviin liittyvät investoinnit							
* Kaupungintalon peruskorjaus	N	-1 000 000		-1 000 000	-812 773	-187 227	81
* Toisen asteen kampusalueen kehittäminen	N	-300 000		-300 000	-125 921	-174 079	42
* Rukan koulun ja varhaiskasvatuksen tilat	N	-200 000		-200 000	-7 545	-192 455	4
* Vesikattojen peruskorjaukset	N	-250 000		-250 000	-90 396	-159 604	36
* Kaupungin varikon peruskorjaus	N	-800 000		-800 000	-1 277 154	477 154	160
* Kiinteistöjen peruskorjaus ja takuuajan työt	N	-1 000 000		-1 000 000	-786 468	-213 532	79
* Nissinvaaran koulun rakentaminen	KA	-4 900 000	-2 900 000	-2 900 000	-1 949 367	-950 633	67
3. Kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvät investoinnit							
* Kuusamotalon kunnostustyöt	N	-250 000		-250 000	-232 064	-17 936	93
* Kuusamotalon kunnostustyöt	N	-200 000		-200 000	-194 394	-5 606	97
4. Elinvoimainvestoinnit							
* Rukan kaupunkiympäristön kehittäminen	N	-700 000		-700 000	-905 972	205 972	129
* Keskustan kaupunkiympäristön kehittäminen	N	-400 000		-400 000	0	-400 000	0
* Omaisuuden hankinta	N	-800 000		-800 000	-790 585	-9 415	99
* Kiinteistöjen kehittäminen	N	-2 000 000		-2 000 000	-244 999	-1 755 001	12
* Urheiluvalmennuskeskuksen toteuttaminen	N	-400 000		-400 000	-105 511	-294 489	26
* Oivangin nuoriso- ja perhemaj.rak.rakent	N	-1 700 000		-1 700 000	-727 120	-972 880	43
5. Muut investoinnit							
5.1 Perusinfrastruktuuri	N	-3 250 000		-3 250 000	-1 667 787	-1 582 213	51
* Yksitystiet	N	-300 000		-300 000	-149 364	-150 636	50
* Liikenneväylät ja alueet	N	-700 000		-700 000	-788 465	88 465	113
** Kaavateiden san. (kantav.parant. ja pääl)	N				-632 245	-632 245	-100
* Rukan stadionalueen kehittäminen	N	-200 000		-200 000	-16 744	-183 256	8
* Kevyen liikenteen yhteys Kormasentie-Raja	N	-400 000		-400 000	-357 460	-42 540	89
* Reitistöt ja ulkoliikuntapaikat	N	-800 000		-800 000	-331 257	-468 743	41
* Kevyen liikenteen väylähankkeet	N	-400 000		-400 000	0	-400 000	0
* Uuden teollisuusalueen toteuttaminen	N	-400 000		-400 000	1 584	-401 584	0
6. Käyttöomaisuuden myynti	N	20 000		20 000	334 789	-314 789	1674

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

KA = Kun hankkeen toteutus ajoittuu useammalle vuodelle, on sitovuustasona hankkeen kokonaiskustannusarvio, alv 0 %.

*) Laskennallisia rahavaroja ei saa ylittää.

***) Tilikauden yli-/alijäämä.

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

10 Tuloslaskelma

Ulkoiset	Toteutuma 2025	Toteutuma 2024
Toimintatuotot	15 220 732,20	17 675 433,28
Myyntituotot	4 345 337,76	4 246 237,31
Maksutuotot	2 573 219,31	1 840 529,31
Tuet ja avustukset	2 576 078,33	2 631 820,77
Vuokratuotot	4 964 712,85	6 592 922,64
Muut toimintatuotot	761 383,95	2 363 923,25
Valmistus omaan käyttöön	1 220 010,36	1 246 998,84
Toimintakulut	-61 202 259,09	-59 810 376,65
Henkilöstökulut	-33 749 040,54	-32 429 589,26
Palkat ja palkkiot	-27 686 328,09	-26 610 135,28
Henkilöstökorvaukset	327 731,16	303 488,05
Henkilösivukulut	-6 390 443,61	-6 122 942,03
Eläkekulut	-5 551 669,07	-5 374 740,85
Muut henkilösivukulut	-838 774,54	-748 201,18
Palvelujen ostot	-19 259 063,35	-18 957 100,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 870 193,38	-4 227 548,28
Avustukset	-3 314 594,07	-2 565 183,54
Vuokramenot	-854 683,11	-871 318,06
Muut toimintakulut	-154 684,64	-759 637,38
Toimintakate	-44 761 516,53	-40 887 944,53
Verotulot	37 364 744,85	34 438 111,67
Valtionosuudet	15 623 865,00	14 827 459,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-507 583,72	-918 414,92
Korkotuotot	247 655,31	116 822,99
Muut rahoitustuotot	832 318,81	747 974,50
Korkokulut	-1 528 898,83	-1 686 291,28
Muut rahoituskulut	-58 659,01	-96 921,13
Vuosikate	7 719 509,60	7 459 211,22
Poistot ja arvonalentumiset	-8 329 864,13	-8 792 477,10
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 224 004,87	-8 792 477,10
Arvonalentumiset	-105 859,26	
Tilikauden tulos	-610 354,53	-1 333 265,88
Rahastojen lisäys/vähennys	823 183,44	756 640,85
Tilikauden yli/alijäämä	212 828,91	-576 625,03

11 Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 719 509,60	7 459 211,22
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-599 248,49	-1 602 338,11
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 117 477,14	-16 178 808,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 248 109,49	2 915 120,93
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	954 587,10	10 312 617,42
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 794 519,44	2 905 803,29
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 000 000,00	-1 020 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	575 298,01	443 203,01
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 000 000,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 614 073,68	-10 478 043,31
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 253,40	20 983,43
Vaihto-omaisuuden muutos	319,70	99,30
Saamisten muutos	3 335 354,97	-2 665 402,43
Korottomien velkojen muutos	-2 711 690,63	963 468,17
Rahoituksen rahavirta	6 587 461,77	2 264 308,17
Rahavarojen muutos	1 792 942,33	5 170 111,46
Rahavarojen muutos	1 792 942,33	5 170 111,46
Rahavarat 31.12.	26 191 557,48	24 398 615,15
Rahavarat 1.1.	24 398 615,15	19 228 503,69

12 Tase

	2025	2024
Vastaavaa		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	204 337,00	292 981,83
2. Muut pitkävaikutteiset menot	146 759,86	66 169,26
I Aineettomat hyödykkeet	351 096,86	359 151,09
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset)	20 932 123,93	20 246 835,21
2. Rakennukset	65 469 522,86	65 160 738,30
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 616 761,74	21 272 637,40
4. Koneet ja kalusto	2 002 527,52	2 385 860,20
5. Muut aineelliset hyödykkeet	132 144,68	132 144,68
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 389 157,39	2 704 825,32
II Aineelliset hyödykkeet	113 542 238,12	111 903 041,11
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	11 322 655,32	8 720 686,57
3. Muut lainasaamiset	11 393 456,17	9 968 754,18
4. Muut saamiset	197 808,02	221 754,64
III Sijoitukset	22 913 919,51	18 911 195,39
A Pysyvät vastaavat	136 807 254,49	131 173 387,59
B Toimeksiantojen varat		
2. Lahjoitusrahastojen varat	24 634,05	25 473,85
B Toimeksiantojen varat		25 473,85
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	63 088,15	63 407,85
3. Valmiit tuotteet	54 852,40	54 852,40
I Vaihto-omaisuus	117 940,55	118 260,25
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	1 500 000,00	2 032 981,54
3. Muut saamiset	790 517,42	870 913,25
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	1 165 215,66	1 993 465,63
3. Muut saamiset	623 060,46	1 049 749,17
4. Siirtosaamiset	1 135 766,27	2 491 589,70
II Saamiset	5 214 559,81	8 438 699,29
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	11 473 918,90	10 974 668,99
III Rahoitusarvopaperit	11 473 918,90	10 974 668,99
IV Rahat ja pankkisaamiset	14 717 638,58	13 423 946,16
C Vaihtuvat vastaavat	31 524 057,84	32 955 574,69
Vastaavaa	168 355 946,38	164 154 436,13

	2025	2024
Vastattavaa		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	53 202 448,57	53 202 448,57
II Arvonkorotusrahasto	175 000,00	175 000,00
III Muut omat rahastot	2 467 029,01	3 290 212,45
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	21 937 323,31	22 513 948,34
V Tilikauden yli-/alijäämä	212 828,91	-576 625,03
A Oma pääoma	77 994 629,80	78 604 984,33
C Pakolliset varaukset		
2. Muut pakolliset varaukset	707 000,00	682 000,00
C Pakolliset varaukset	707 000,00	682 000,00
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	71 234,33	69 820,73
D Toimeksiantojen pääomat	71 234,33	69 820,73
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 289 466,00	59 196 550,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	1 120,81
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	65 289 466,00	59 197 670,81
I Pitkäaikainen	65 289 466,00	59 197 670,81
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 507 084,00	10 207 084,00
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, lainat julkisyhteisöiltä	1 120,83	6 989,70
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	11 508 204,83	10 214 073,70
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
5. Saadut ennakot	3 726 773,25	4 620 185,98
6. Ostovelat	3 128 423,86	5 438 366,24
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	556 030,88	508 413,46
8. Siirtovelat	5 374 183,43	4 818 920,88
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	12 785 411,42	15 385 886,56
II Lyhytaikainen	24 293 616,25	25 599 960,26
E Vieras pääoma	89 583 082,25	84 797 631,07
Vastattavaa	168 355 946,38	164 154 436,13

13 Konsernilaskelmat

	2025	2024
Tuloslaskelma		
Toimintatuotot	26 216 463,94	27 754 866,57
Toimintakulut	-69 353 012,72	-67 132 212,12
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	23 798,94	49 852,07
Toimintakate	-43 112 749,84	-39 327 493,48
Verotulot	37 215 354,06	34 297 875,04
Valtionosuudet	15 623 865,00	14 827 459,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	102 038,77	19 275,67
Muut rahoitustuotot	948 876,43	776 254,43
Korkokulut	-1 963 257,13	-2 117 644,21
Muut rahoituskulut	-42 753,25	-95 119,39
Rahoitustuotot ja -kulut	-955 095,18	-1 417 233,50
Vuosikate	8 771 374,04	8 380 607,06
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 600 077,56	-9 982 207,99
Arvonalentumiset	-350 017,35	
Omistuksen eliminointierot		
Poistot ja arvonalentumiset	-9 950 094,91	-9 982 207,99
Tilikauden tulos	-1 178 720,87	-1 601 600,93
Tilinpäätössiirrot	835 655,84	764 340,62
Tilikauden verot	-49 940,90	-30 365,82
Laskennalliset verot	194 276,08	142 056,00
Vähemmistöosuudet	-26 134,46	-4 482,32
Tilikauden yli-/alijäämä	-224 864,31	-730 052,45

	2025	2024
Rahoituslaskelma		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 771 374,04	8 380 607,06
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-49 940,90	-30 365,82
Tulorahoituksen korjauserät	-536 405,95	-1 653 357,44
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-18 005 849,71	-23 280 146,46
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 448 924,49	4 722 452,93
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	710 429,01	10 312 617,42
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 661 469,02	-1 548 192,31
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 159 943,70	18 723 499,50
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 464 517,99	-11 298 911,29
Lyhytaikaisten lainojen muutos	100 000,00	
Oman pääoman muutokset	2 552 866,60	500 684,36
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 253,40	20 983,43
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 483,41	299,48
Saamisten muutos	2 852 366,03	-3 039 634,19
Korottomien velkojen muutos	-2 319 868,63	125 829,64
Rahoituksen rahavirta	9 881 559,70	5 032 750,93
Rahavarojen muutos	2 220 090,67	3 484 558,63
Rahavarojen muutos	2 220 090,67	3 484 558,63
Rahavarat 31.12.	28 827 335,98	26 607 245,31
Rahavarat 1.1.	26 607 245,31	23 122 686,68

	2025	2024
Tase		
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	242 974,63	341 278,85
Muut pitkävaikutteiset menot	180 299,29	70 477,37
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet	423 273,92	411 756,22
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	22 698 926,62	21 891 698,12
Rakennukset	105 942 477,18	103 002 150,13
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 616 761,74	21 272 637,40
Koneet ja kalusto	2 320 478,36	2 557 829,41
Muut aineelliset hyödykkeet	132 144,68	132 144,68
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 663 055,10	2 860 849,71
Aineelliset hyödykkeet	158 373 843,68	151 717 309,45
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	800 052,91	776 253,96
Muut osakkeet ja osuudet	2 364 239,07	4 738 654,83
Muut lainasaamiset	462 000,00	1 304 999,95
Muut saamiset	200 430,62	224 377,24
Sijoitukset	3 826 722,60	7 044 285,98
Pysyvät vastaavat	162 623 840,20	159 173 351,65
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	191 736,28	423 035,83
Lahjoitusrahastojen varat	24 634,05	25 473,85
Muut toimeksiantojen varat	282 157,15	286 873,78
Toimeksiantojen varat	498 527,48	735 383,46
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	83 764,46	82 281,05
Valmiit tuotteet	54 852,40	54 852,40
Vaihto-omaisuus	138 616,86	137 133,45
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 500 000,00	2 032 981,54
Muut saamiset	790 517,42	870 913,25
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 298 678,63	1 878 364,06
Muut saamiset	636 348,60	1 099 188,31
Siirtosaamiset	2 577 778,24	3 774 241,76
Saamiset	6 803 322,89	9 655 688,92
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	11 473 918,90	10 974 668,99
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	430 000,00	430 000,00
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	11 903 918,90	11 404 668,99

Rahat ja pankkisaamiset	16 923 417,08	15 202 576,32
Vaihtuvat vastaavat	35 769 275,73	36 400 067,68
Vastaavaa	198 891 643,41	196 308 802,79

	2025	2024
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	53 202 448,57	53 202 448,57
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	3 767 672,68	4 603 328,52
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	29 267 296,27	29 598 902,85
Tilikauden yli-/alijäämä	-224 864,31	-730 052,45
Oma pääoma	86 012 553,21	86 674 627,49
Vähemmistöosuudet	490 272,08	474 035,63
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	707 000,00	682 000,00
Pakolliset varaukset	707 000,00	682 000,00
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	191 736,28	423 035,83
Lahjoitusrahastojen pääomat	69 360,55	69 820,73
Muut toimeksiantojen pääomat	284 062,45	286 905,30
Toimeksiantojen pääomat	545 159,28	779 761,86
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	82 529 822,45	76 706 804,25
Lainat julkisyhteisöiltä	632 649,23	1 737 876,22
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	83 162 471,68	78 444 680,47
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		
Pitkäaikainen	83 162 471,68	78 444 680,47
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	360 000,00	400 000,00
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 282 641,43	10 706 921,00
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset, lainat julkisyhteisöiltä	42 926,98	344 012,89
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	12 685 568,41	11 450 933,89
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
Saadut ennakot	3 849 433,33	4 754 893,40
Ostovelat	3 806 483,08	5 846 253,99
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	705 576,76	613 664,98

Siirtovelat	6 477 325,58	5 943 875,00
Laskennalliset verovelat	449 800,00	644 076,08
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	15 288 618,75	17 802 763,45
Lyhytaikainen	27 974 187,16	29 253 697,34
Vieras pääoma	111 136 658,84	107 698 377,81
Vastattavaa	198 891 643,41	196 308 802,79

14 Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Lisäpoistoja tehtiin 2 582 586,21 euroa vuonna 2024 ja lisäpoistoja ja arvonalennuksia tehtiin 1 214 641,67 euroa vuonna 2025. Lisäpoistot ja arvonalennukset perustuvat olennaisiin muutoksiin pysyvien vastaavien tulonodotuksissa tai arvoon kunnan palvelutuotannossa. Hyödykkeen käyttömäärässä tai -tavassa palvelutuotannossa on tapahtumassa muutoksia lähitulevaisuudessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitus-omaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaupungin koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Suojaamistarkoituksessa tehdyt koronvaihtosopimukset on esitetty liitetiedoissa Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimukset ovat voimassa 25.02.2035 asti. Irtisanottuja johdannaissopimuksia ei ole.

2) Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutos

Ei ole.

3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta

Ei ole.

4) Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Ei ole.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ole.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen 2025 on yhdistelty kaikki muut yhteisöt, joissa kaupungilla on määrämisvalta sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on osakkaana. As Oy Kuusamon Lapinväylä 7-9 yhtiö on fuusioitu 1.1.2025 Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloihin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisön ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty. Konserniyhteisöjen kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on eroteltu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Oikaisut edelliseen tilikauteen

Ei ole.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ole.

Osakkuusyhteisö

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ole.

Tuloslaskelman liitetiedot

6) Toimintatuotot

(ulkoisista eristä)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	1 73 541,39	274 019,56	2 193 691,68	2 146 568,87
Kasvatus- ja sivistys	3 136 429,58	3 236 426,14	5 730 777,81	5 878 443,05
Yhdyskuntateknikka	6 660 385,93	8 358 586,31	6 660 385,93	8 358 586,31
Tulevaisuus	1 269 219,31	971 724,62	1 269 219,31	971 724,62
Muut palvelut	3 981 155,99	4 834 676,65	10 362 389,21	10 399 543,72
Toimintatuotot yhteensä	15 220 732,20	17 675 433,28	26 216 463,94	27 754 866,57

7) Verotulojen erittely

	Kaupunki	
	2025	2024
Kunnan tulovero	23 763 860,99	21 530 653,00
Osuus yhteisöveron tuotosta	9 460 092,66	4 648 161,50
Kiinteistövero	4 140 791,20	8 259 297,17
Verotulot yhteensä	37 364 744,85	34 438 111,67

8) Valtionosuuksien erittely

	Kaupunki	
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	14 311 142,00	13 087 915,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valt.os. tasaus	4 049 391,00	4 653 132,00
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk.valt.os.	-270 158,00	-1 023 629,00
Verotulomenetysten korvaus	1 582 881,00	2 763 173,00
Valtionosuudet yhteensä	15 623 865,00	14 827 459,00

9) Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	1 747 983,83	1 665 001,22
Muiden palvelujen ostot	17 511 079,52	17 292 098,91

Palvelujen ostot yhteensä 19 259 063,35 18 957 100,13

10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Kaupunki	
2025	2024
Ei ole	Ei ole

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kv on 21.12.2021 § 57 päivittänyt poistosuunnitelman.

Päivitettyä poistosuunnitelmaa sovelletaan v. 2021 ja sen jälkeen valmistuneisiin kohteisiin.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet 2 - 5 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot

Kehittämismenot 2 - 5 vuotta

Konserniliikearvo 2 - 5 vuotta

Liikearvo 2 - 5 vuotta

Tietojärjestelmät 2 - 5 vuotta

Osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeisiin 15 - 20 vuotta

Muut 2 - 5 vuotta

Lentoasema 20 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset 20 - 50 vuotta

Tehdas- ja tuotantorakennukset 20 - 30 vuotta

Talousrakennukset 10 - 20 vuotta

Vapaa-ajan rakennukset 20 - 30 vuotta

Pysäköintihalli 40 vuotta

Asuinrakennukset 30 - 50 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot 15 - 20 vuotta

Sillat, laiturit ja uimalat 10 - 30 vuotta

Muut maa- ja vesirakenteet 15 - 30 vuotta

Vedenjakeluverkosto 30 - 40 vuotta

Viemäriverkko 30 - 40 vuotta

Kaukolämpöverkko 20 - 30 vuotta

Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet 15 - 20 vuotta

Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset 10 - 12 vuotta

Maakaasuverkko 20 - 25 vuotta

Muut putki- ja kaapeliverkot 15 - 20 vuotta

Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet 10 - 20 vuotta

Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet 15 - 20 vuotta

Liikenteen ohjauslaitteet 10 - 15 vuotta

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 10 - 15 vuotta

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 - 20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8 - 15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	5 - 10 vuotta
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta
Sairaala- terveydenhoito yms. laitteet	5 - 15 vuotta
Laitteet (tietohallinto)	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta

Katujen, teiden, torien ja puistojen osalta käytetään teknistaloudellisin perustein poistoaikana ylärajaa 20 vuotta. Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa on kirjattu vuosikuluksi. Korjausrakentamismeno lisätään poistamattomaan hankintamenuon, jollei erilliseen hyödykkeen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Kaupunginhallitus päättää teknistaloudellisin perustein hyödykekohtaisesti edellä mainittua pidemmistä poistoajoista tai alemmista poistoprosenteista poistosuunnitelmassa olevien ohjeellisten arvojen puitteissa. Kaupunginhallitus päättää asiasta joko talousarvion tai hyödykkeen lopputilityksen yhteydessä tai erikseen.

Kaupunginhallitus on päivittänyt poistosuunnitelmaa seuraavasti:

- 15.12.2021 § 258 Porkkatörmän päiväkodin ja nuoris- ja järjestötilan poisto aika 30 vuotta
- 15.5.2023 § 100 Nissinahon teollisuushallin laajennuksen poisto aika 30 vuotta
- 9.10.2023 § 183 Nilonkankaan uuden koulun poisto aika 40 vuotta
- 5.12.2023 § 228 Yhdyskoulman peruskorjauksen poisto aika 40 vuotta
- 8.4.2024 § 73 Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy:n nuoris- ja perhemajoitus-rakennuksen poisto aika 40 vuotta

12) Pakollisten varausten muutokset

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Varaus kaatopaikan sulkemiseen 1.1.	682 000,00	657 000,00	682 000,00	657 000,00
Lisäykset tilikaudella	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus kaatopaikan sulkemiseen 31.12.	707 000,00	682 000,00	707 000,00	682 000,00
Metsän uudistamiskustannukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Metsän uudistamiskustannukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	707 000,00	682 000,00	707 000,00	682 000,00

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	228 014,69	109 669,01	228 014,69	109 669,01
Rakennusten myyntivoitot	405 947,50	2 082 849,13	405 947,50	2 082 849,13
Muut myyntivoitot	0,00	2 177,42	0,00	2 177,42
Myyntivoitot yhteensä	633 962,19	2 194 695,56	633 962,19	2 194 695,56
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot	0,00	554 481,74	0,00	554 481,74
Muut myyntitappiot	9 713,70	12 875,71	9 713,70	12 875,71
	9 713,70	567 357,45	9 713,70	567 357,45

14) Satunnaiset tuotot ja kulut

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole

15) Muut rahoitustuotot, jotka saatu osuuksista muista yhteisöistä

	Kaupunki	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	154 169,71	147 670,09
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Ylijäämän jako	105 668,69	94 737,45
Osuuspääoman korot	2 835,67	3 328,32
Yhteensä	262 674,07	245 735,86

16) Erittely poistoeron muutoksista

	Kaupunki	
	2025	2024
	Ei ole	Ei ole

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

	Kaupunki	
	2025	2024
	Ei ole	Ei ole

18) Arvonkorotukset

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	175 000	175 000	0	0
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	175 000	175 000	0	0

Arvonkorotukset on peruttu konsernitilinpäätöksessä.

Rukan asemakaava-alueella kortteleissa 99, 104 ja 118 Kuusamon kaupungin omistamiin tontteihin tehty arvonkorotukset v. 2007. Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotus perustuu Länsi-Rukan asemakaava-alueella toteutuneiden kiinteistökauppojen hintatasoon, joka on ollut 250 €/k-m². Kaupunginhallitus on 14.2.2022 § 39 on myynyt korttelin 104 tontit 3 ja 4 ja korttelin 99 tontin 1.

19) Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä pysyvien vastaavien sijoitukset

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	292 981,83	66 169,26		359 151,09
Lisäykset tilikauden aikana	52 302,56	149 364,02		201 666,58
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00
Siirrot tase-erien välillä				0,00
Tilikauden poisto	-140 947,39	-68 773,42		-209 720,81
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Aktivoidut korkomenot				
Poistamaton hankintameno 31.12.	204 337,00	146 759,86	0,00	351 096,86
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	204 337,00	146 759,86	0,00	351 096,86
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide-esineet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	20 246 835,21	65 160 738,30	21 272 637,40	2 385 860,20	132 144,68	2 704 825,32	111 903 041,11
Lisäykset tilikauden aikana	958 144,02	3 639 292,91	1 855 100,97	413 615,27		4 449 657,39	11 315 810,56
Rahoitusosuudet tilikaudella		-1 132 825,04	-54 784,45			-60 500,00	-1 248 109,49
Vähennykset tilikauden aikana	-247 507,22	-73 189,65	-4 593,87				-325 290,74
Siirrot tase-erien välillä	54 439,00	2 202 125,93	448 260,39			-2 704 825,32	0,00
Tilikauden poisto	-278,88	-4 317 198,53	-2 899 858,70	-796 947,95			-8 014 284,06
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-79 508,20	-9 421,06					-88 929,26
Aktivoidut korkomenot							
Poistamaton hankintameno 31.12.	20 932 123,93	65 469 522,86	20 616 761,74	2 002 527,52	132 144,68	4 389 157,39	113 542 238,12
Oikaisut							
Arvonkorotukset							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 932 123,93	65 469 522,86	20 616 761,74	2 002 527,52	132 144,68	4 389 157,39	113 542 238,12
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista, sis tilik poistoihin		975 655,69	123 345,80	9 780,92			1 108 782,41

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, laina- ja muut saamiset		Yhteensä
	Osakkeet kon- serniyhtiöt	Osakkeet omistus- yht.yhteisöt	Kuntayhty- mäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset kon- serniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt, liittymismaksut	
Hankintameno 1.1.	6 026 534,53	637 670,11	21 282,33	2 035 199,60	9 968 754,18	221 754,64	18 911 195,39
Lisäykset	2 600 000,00			1 968,75	2 000 000,00		4 601 968,75
Vähennykset						-7 016,62	-7 016,62
Lainan lyhennykset					-575 298,01		-575 298,01
Muut vähennykset							0,00
Siirrot tase-erien välillä							0,00
Hankintameno 31.12.	8 626 534,53	637 670,11	21 282,33	2 037 168,35	11 393 456,17	214 738,02	22 930 849,51
Arvonalennukset						-16 930,00	-16 930,00
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 626 534,53	637 670,11	21 282,33	2 037 168,35	11 393 456,17	197 808,02	22 913 919,51

Maa- ja vesialueet erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	124 085,57	75 886,99	1 871 353,69	1 701 215,33
Muut maa- ja vesialueet	20 808 038,36	20 170 948,22	20 827 572,93	20 190 482,79
	20 932 123,93	20 246 835,21	22 698 926,62	21 891 698,12

20-22) Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kuntakonsernin osuus (1 000 euroa)				
		Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratilat	0663137-2	100%	100%	9 239	31 303	44
KSAK Oy	0832600-5	88%	88%	2 225	299	-118
YPK Valmennus Oy	0727579-5	--	88%	12	0	-1
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy	1940705-4	79%	79%	696	429	159
Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy	2660727-3	100%	100%	462	382	-103
Kuntayhtymät						
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	0922484-4	4,88%	4,88%	76	48	2
Osakkuusyhteisöt						
Kuusamo Food Invest Oy	2701800-8	48,00%	48,00%	454	462	-1
Tropiikin Rantasauna Oy	2772107-8	50,00%	50,00%	62	1	-5
PPP-Köökki Oy	3297457-1	34,10%	34,10%	285	733	29

23) Vaihtuvien vastaavien saamisten erittely

	Kaupunki			
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		195 643,89		61 416,47
Lainasaamiset (sijoitusten ryhmässä)	10 490 973,74	440 482,43	8 931 456,17	575 298,06
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	10 490 973,74	636 126,32	8 931 456,17	636 714,53
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus-yhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset	462 000,00		462 000,00	
Muut saamiset		281 461,85		
Siirtosaamiset				
Yhteensä	462 000,00	281 461,85	462 000,00	0,00
Saamiset yhteensä	10 952 973,74	917 588,17	9 393 456,17	636 714,53

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Siirtosaamiset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	478,78	5 253,71	478,78	5 253,71
Kelan korvaus työterveyshuollosta	174 260,07	155 983,16	180 761,07	163 475,62
EU-tuet ja avustukset	5 188,30	0,00	260 396,80	155 759,29
Valtion avustukset ja korvaukset	896 834,31	1 367 696,15	904 460,33	1 376 899,27
Muut tulojäämät	59 004,81	962 656,68	1 231 981,26	2 072 853,87
Tulojäämät yhteensä	1 135 766,27	2 491 589,70	2 577 778,24	3 774 241,76
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 135 766,27	2 491 589,70	2 577 778,24	3 774 241,76

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoma	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	53 202 448,57	53 202 448,57	53 202 448,57	53 202 448,57
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	53 202 448,57	53 202 448,57	53 202 448,57	53 202 448,57
Arvonkorotusrahasto 1.1.	175 000,00	175 000,00	0,00	0,00
Lisäykset				
Vähennykset			0,00	
Arvonkorotusrahasto 31.12.	175 000,00	175 000,00	0,00	0,00
Arvonkorotus peruttu konsernitilinpäätöksessä				
Muut omat rahastot				
Kuusamon kehittämis- ja inv.rahasto 1.1.	2 830 970,86	3 576 987,47	2 830 970,86	3 576 987,47
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-797 316,46	-746 016,61	-797 316,46	-746 016,61
Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	2 033 654,40	2 830 970,86	2 033 654,40	2 830 970,86
Henkilöstön kehittämisrahasto 1.1.	110 493,05	121 117,29	110 493,05	121 117,29
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-12 626,37	-10 624,24	-12 626,37	-10 624,24
Henkilöstön kehittämisrah. pääoma 31.12.	97 866,68	110 493,05	97 866,68	110 493,05
Vakuutusrahasto 1.1.	348 748,54	348 748,54	348 748,54	348 748,54
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-13 240,61		-13 240,61	0,00
Vakuutusrahaston pääoma 31.12.	335 507,93	348 748,54	335 507,93	348 748,54
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	0,00	0,00	1 313 116,07	1 320 815,83
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta			-12 472,40	-7 699,77
Eliminointierot				
Muut omat rahastot 31.12.	0,00	0,00	1 300 643,67	1 313 116,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	21 937 323,31	22 513 948,34	28 868 850,40	30 097 789,29
Vähennetään Koy Vuokratalojen korjaus Muutos				-488 004,24
Eliminointierot			398 445,87	-10 882,20
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	21 937 323,31	22 513 948,34	29 267 296,27	29 598 902,85
Tilikauden yli-/alijäämä	212 828,91	-576 625,03	-224 864,31	-730 052,45
Oma pääoma yhteensä	77 994 629,80	78 604 984,33	86 012 553,21	86 674 627,49

26) Erittely poistoeroista

Kaupunki	
2025	2024
Ei ole	Ei ole

27) Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin
kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta
Lainat julkisyhteisöiltä

Kaupunki	
2025	2024
25 026 905,00	24 007 675,00
<u>25 026 905,00</u>	<u>24 007 675,00</u>

**28) Liikkeeseen lasketut joukko-
velkakirjalainat**

Kaupunki	
2025	2024
Ei ole	Ei ole

29) Pakollisiin varauksiin sisältyvät erät

Muut pakolliset varaukset

Kaatopaikan sulkeminen -varaus

Muut pakolliset varaukset yhteensä

Kaupunki		Konserni	
2025	2024	2025	2024
707 000,00	682 000,00	707 000,00	682 000,00
<u>707 000,00</u>	<u>682 000,00</u>	<u>707 000,00</u>	<u>682 000,00</u>

30) Vieras pääoma

Velat tytäryhteisöille

Saadut ennakot

Ostovelat

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

	Kaupunki		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
		385 327,65		265 721,00
Yhteensä	0,0	385 327,65	0,0	265 721,00

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Saadut ennakot

Ostovelat

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

Yhteensä	0,0	0,00	0,0	0,00
----------	-----	------	-----	------

Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Saadut ennakot

Ostovelat

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

Yhteensä	0	0,00	0	18961,29
Vieras pääoma yhteensä	0,0	385 327,65	0,0	284 682,29

31) Sekkilimiitti

Kaupunki	
2025	2024
Ei ole	Ei ole

32) Muut velat

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	556 030,88	508 413,46	705 576,76	613 664,98
Muut velat yhteensä	556 030,88	508 413,46	705 576,76	613 664,98

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	665 420,03	443 798,98	887 989,07	732 919,77
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaks.	3 647 629,54	3 255 735,30	4 081 529,86	3 672 393,31
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaks.	674 251,33	682 323,83	899 621,96	902 120,01
Korkojaksotukset	363 011,00	431 060,51	458 977,44	546 808,64
Muut menojäämät	23 871,53	6 002,26	149 207,25	89 633,27
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 374 183,43	4 818 920,88	6 477 325,58	5 943 875,00

Vakuuksia, vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	17 352 487,75	18 140 983,75
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	11 504 916,00	11 504 916,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	11 903 143,98	10 737 532,83
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	19 386 878,78	16 836 878,78

Velat, joiden vakuudeksi on annettu panttauksia

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Pantatut tonttien vuokraoikeudet	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole

Velat, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole

35-37) Vakuudet

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole

38) Vuokravastuut

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	786 268,00	803 095,90	818 669,56	820 217,39
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	491 409,00	511 086,00	512 574,92	523 927,11
Leasingvastuut yhteensä	294 469,68	367 644,53	349 380,12	450 505,75
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus Siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvas- tuut	139 334,24	149 095,10	177 669,29	193 799,08
Yhteensä	1 080 737,68	1 170 740,43	1 168 049,68	1 270 723,14

39-40) Vastuusitoumukset

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	14 386 500,00	14 386 500,00	14 386 500,00	14 386 500,00
Jäljellä oleva pääoma	9 359 655,75	9 713 136,75	9 359 655,75	9 713 136,75
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 450 998,00	7 200 998,00	6 450 998,00	7 200 998,00
Jäljellä oleva pääoma	2 071 831,61	2 319 365,23	2 071 831,61	2 319 365,23

**Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvas-
tuista**

	Kaupunki	
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takaus- vastuista 31.12.	138 180 329,00	129 801 956,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamatto- mista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	176 868,00	139 290,00

41) Muut taloudelliset vastuut

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Koronvaihtosopimus, Nordea 1606226/2219301				
Koronvaihtosopimus on tehty DanskeBank Oy:n lainan nro FI89 8119 9710 0200 27 korko-riskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyi 1.9.2025				
Käypä arvo	0,00	9 347,00	0,00	9 347,00
Kohde-etuuden arvo	0,00	500 000,00	0,00	500 000,00
Koronvaihtosopimus, Kuntarahoitus 411300				
Koronvaihtosopimus on tehty puoleen Kuntarahoitus Oyj:n lainan nro S101214/25 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Tulevaisuudessa alkava koronvaihtosopimus Sopimus erääntyy 25.2.2035				
Käypä arvo	-18 881,01	0,00	-18 881,01	0,00
Kohde-etuuden arvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimus, Nordea 2582493/4850704				
Koronvaihtosopimus on tehty puoleen Kuntarahoitus Oyj:n lainan nro S100597/24 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 17.4.2034				
Käypä arvo	65 416,00	0,00	65 416,00	0,00
Kohde-etuuden arvo	6 375 000,00	0,00	6 375 000,00	0,00
Koronvaihtosopimus, Kuntarahoitus 55419				
Koronvaihtosopimus on tehty puoleen Kuntarahoitus Oyj:n lainan nro 18475/16 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.10.2026				
Käypä arvo	2 908,75	13 045,65	2 908,75	13 045,65
Kohde-etuuden arvo	325 000,00	650 000,00	325 000,00	650 000,00
Koronvaihtosopimus, Pohjola Pankki Oyj, 2108934				
Koronvaihtosopimus on tehty puoleen Kuntarahoitus Oyj:n lainan nro 18475/16 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.10.2026				
Käypä arvo	-4 078,31	-16 456,31	-4 078,31	-16 456,31
Kohde-etuuden arvo	325 000,00	650 000,00	325 000,00	650 000,00

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Koronvaihtosopimus, Pohjola Pankki Oyj, 12031615				
Koronvaihtosopimus on tehty puoleen Kuntarahoitus Oyj:n lainan nro 19051/18 korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 28.2.2028.				
Käypä arvo	-28 245,81	-58 259,02	-28 245,81	-58 259,02
Kohde-etuuden arvo	750 000,00	1 050 000,00	750 000,00	1 050 000,00
Koronvaihtosopimus, Kuntarahoitus 165925				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan lainasalkun korkoriskiä.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 30.3.2028				
Käypä arvo	38 404,70	77 009,34	38 404,70	77 009,34
Kohde-etuuden arvo	1 315 789,40	1 842 105,20	1 315 789,40	1 842 105,20
Koronvaihtosopimus, Danske Bank A/S,5B6B9S32SA-BP3QT				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan 19051/18 korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 28.2.2028.				
Käypä arvo	26 463,00	55 048,00	26 463,00	55 048,00
Kohde-etuuden arvo	750 000,00	1 050 000,00	750 000,00	1 050 000,00
Koronvaihtosopimus, Danske Bank A/S, 60294924SA-BQ933				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n puoleen lainan 20090/20 korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 11.6.2030				
Käypä arvo	98 442,00	136 680,00	98 442,00	136 680,00
Kohde-etuuden arvo	1 575 000,00	1 925 000,00	1 575 000,00	1 925 000,00

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Koronvaihtosopimus, Danske Bank A/S, 63611829SA-BS41L				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n puoleen lainan 20090/20 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 11.6.2030				
Käypä arvo	97 441,00	135 222,00	97 441,00	135 222,00
Kohde-etuuden arvo	1 575 000,00	1 925 000,00	1 575 000,00	1 925 000,00
Koronvaihtosopimus Op, 20880360				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan 20971/22 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 4.5.2032				
Käypä arvo	5 954,69	40 137,42	5 954,69	40 137,42
Kohde-etuuden arvo	3 900 000,00	4 500 000,00	3 900 000,00	4 500 000,00
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus 258242				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan 20932/22 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 30.3.2028				
Käypä arvo	10 622,52	22 927,77	10 622,52	22 927,77
Kohde-etuuden arvo	1 315 795,00	1 842 109,00	1 315 795,00	1 842 109,00
Koronvaihtosopimus DanskeBank 70206304SA-C0079				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan 21276/23 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 13.1.2033				
Käypä arvo	-35 996,00	-56 963,00	-35 996,00	-56 963,00
Kohde-etuuden arvo	6 000 000,00	6 800 000,00	6 000 000,00	6 800 000,00
Koronvaihtosopimus DanskeBank 72614362SA-C2C3P				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n puoleen lainan S100007/23 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 26.5.2033				
Käypä arvo	-136 177,00	-224 031,00	-136 177,00	-224 031,00
Kohde-etuuden arvo	4 500 000,00	5 100 000,00	4 500 000,00	5 100 000,00
Koronvaihtosopimus Nordea Bank 2377306/4445929				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n puoleen				

lainan S100007/23 korkoriskin suojaamiseksi.
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 27.5.2033

Käypä arvo	-90 568,00	-168 029,00	-90 568,00	-168 029,00
Kohde-etuuden arvo	4 500 000,00	5 100 000,00	4 500 000,00	5 100 000,00

Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus 350512

Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan S100597/24 korkoriskin suojaamiseksi.
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 17.4.2034

Käypä arvo	-13 882,42	-119 137,19	-13 882,42	-119 137,19
Kohde-etuuden arvo	6 375 000,00	0,00	6 375 000,00	0,00

Koronvaihtosopimus Op, 27120546

Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan S100217/23 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 9.10.2033

Käypä arvo	9 522,77	99 900,94	9 522,77	99 900,94
Kohde-etuuden arvo	8 000 000,00	9 000 000,00	8 000 000,00	9 000 000,00

Kaupungin tilinpäätöshetken suojausaste 31.12.2025 on n. 80,4 %.

Kun huomioidaan lisäksi arvioitu tuleva lainanotto, laskee suojausaste noin 67 %:iin vuonna 2026

Kaupungilla on uusien investointien lisäksi myös vanhojen lainojen jälleenrahoitusriski.

Korkojen noustessa +1 % nousisivat nykyiset korkokulut nettomääräisesti suojaukset huomioiden n. 0,18 milj. euroa, korkojen noustessa +2 % korkokulut nousisivat n. 0,36 milj.euroa.

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Maankäyttösopimuksista aiheutuvat vastuut	n. 3,7 milj.	n. 4,6 milj.	n. 3,7 milj.	n. 4,6 milj.
Yrityskorttien rahoitusvastuut	5 349,66	1 003,86	5 349,66	1 003,86
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 381 409,56	3 841 878,70	3 331 298,15	3 843 056,70
Vakuus Ely-keskukselle (vanha jätteenkäsittelyalue)	1 447 000,00	1 447 000,00	1 447 000,00	1 447 000,00

Hannu Hautala -säätiön sääntöjen 6 §:n mukaan Kuusamon kaupungilla on pääasiallinen vastuu ko. säätiön toiminnan käytännön järjestelyissä ja sen jatkuvuuden turvaamisessa (kaupunginhallitus 20.6.2007 § 151).

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä

	Kaupunki	
	2025	2024
Henkilötyövuodet 31.12.2025		
HTV/2		
Kaupunginhallitus	35	35
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	428	428
Yhdyskuntatekniikan lautakunta	115	117
Tulevaisuuslautakunta	36	25
Eriytetyt yksiköt	4	4
Yhteensä 31.12.	618	609

43) Henkilöstökulut

	Kaupunki	
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	33 749 040,54	32 429 589,26
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	33 749 040,54	32 429 589,26

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kaupunki	
	2025	2024
Keskustan Kuusamon paikallisyhdistys ry	11 821,39	14 823,96
Kuusamon Perussuomalaiset ry	1 333,60	1 069,20
Kuusamon Kokoomus ry	6 323,55	4 841,93
Kuusamon Sos.dem. Työväenyhdistys ry	1 418,04	1 169,60
Koillismaan vihreät ry	2 417,23	2 023,12
Vasemmistoliitto	1 378,60	1 588,80
Yhteensä	24 692,41	25 516,61

45) Tilintarkastajan palkkiot

	Kaupunki	
	2025	2024
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	20 877,88	32 137,79
Tilintarkastajan lausunnot, hanketarkastukset	3 949,49	1 240,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	10 699,68	13 801,53
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	35 527,05	47 179,32

46) Kunnan ja intressitahojen liiketoimet

Kaupunki on antanut kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille lainoja, joista 31.12.2025 on avoimena 10 931 456,17 euroa. Yhdestätoista lainasta peritään korkoa. Ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuille lainoille ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Vuonna 2025 kaupunki teki sijoituksen SVOP rahastoon sekä myönsi lainan. Vuonna 2022 myönnetyn pääomallainan takaisinmaksuaikaa pidennettiin 20 vuodesta 40 vuoteen ja vuonna 2023 myönnetyn lainan takaisinmaksuaikaa pidennettiin 30 vuodesta 40 vuoteen.

Kaupunki on antanut osakkuusyhteisölle Kuusamon Food Invest Oy:lle pääomallainan 462.000 euroa. Pääomallainasta ei ole peritty korkoa. Alun perin laina erääntyi 28.7.2020. Kaupunginhallitus päätti 16.6.2020 § 142 jatkaa laina-aikaa viidellä vuodella 28.7.2025 saakka. Kaupunginhallitus on edelleen päätöksellään 5.5.2025 § 88 päättänyt jatkaa laina-aikaa viidellä vuodella 28.7.2030 saakka.

Kaupunginjohtajan kanssa on tehty 2.11.2015 johtajasopimus, jossa on sovittu 8 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

Kuusamon kaupungilla on Kuusamon Erä-Veikot ry:n kanssa yhteistyösopimus vuodelle 2025 Rukan kisojen järjestämisestä. Sopimuksen mukainen avustussumma vuodelle 2025 on 206 000 euroa (alv 0 %). Kaupunginhallituksen ensimmäinen varapuheenjohtaja toimii Kuusamon Erä-Veikot ry:n hallituksen puheenjohtajana.

Kaupunki on myöntänyt avustusta Kuusamon Pallo-Karhut, lentopallo ry:lle 42.000 euroa/kausi, kausina 2024-2025 sekä 2025-2026 naisten edustusjoukkueelle. Avustus kattaa myös mahdolliset europelit.

47) Yhteenlaskettu arvo konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän yhteisön ja säätiön antamista muista kuin edellä 34-35 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista lajeittain eriteltynä

Ei ole.

Eriytettyjen tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

15 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

Maankäyttösopimukset

Tuloslaskelma

	2025	2024
Liikevaihto	977 902	271 240
Materiaalit ja palvelut	-53 668	-64 115
Palvelujen ostot	-53 513	-64 020
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155	-95
Poistot ja arvonalentumiset	-249 745	-259 752
Suunnitelman mukaiset poistot	-249 745	-259 752
Liikelylijäämä/alijäämä	674 489	-52 626
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	674 489	-52 626
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	674 489	-52 626
Tilikauden yli/alijäämä	674 489	-52 626

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	674 489	-52 626
Poistot ja arvonalentumiset	249 745	259 752
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-905 972	-215 296
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien luovutustulot		
Investointitulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	18 262	-8 170
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	83 533	-472 513
Lyhytaikaisten saamisten muutokset		-30 000
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-893 412	377 402
Rahoitustoiminnan netto	-809 879	-125 111
Rahavarojen muutos	-791 617	-133 281
Laskennalliset rahavarat 31.12.	1 649 236	2 440 853
Laskennalliset rahavarat 1.1.	2 440 853	2 574 134

Tase

	2025	2024
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 531 193	2 823 099
Rakennukset	252 907	260 359
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 745 637	2 790 053
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	92 413	92 413
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	54 852	54 852
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	787 380	870 913
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset		
	7 464 382	6 891 689
Laskennalliset rahavarat 31.12.	1 649 236	2 440 853
	9 113 618	9 332 542
	2025	2024
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Jäännöspääoma	147 488	147 488
Edellisten vuosien yli-/alijäämä	4 564 868	4 617 495
Tilikauden yli-/alijäämä	674 489	-52 626
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	3 726 773	4 620 185
	9 113 618	9 332 542

Rukan pysäköintilaitos

Tuloslaskelma

	2025	2024
Liikevaihto	792 979	773 732
Materiaalit ja palvelut	-254 614	-213 712
Palvelujen ostot	-186 749	-137 675
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 865	-76 037
Henkilöstökulut	-9 127	-8 913
Palkat ja palkkiot	-7 662	-7 525
Henkilösivukulut	-1 466	-1 388
Eläkekulut	-1 224	-1 178
Muut henkilösivukulut	-242	-211
Poistot ja arvonalentumiset	-176 908	-176 932
Suunnitelman mukaiset poistot	-176 908	-176 932
Liiketoiminnan muut kulut	-135	-252
Liikelylijäämä/alijäämä	352 195	373 923
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	352 195	373 923
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	352 195	373 923
Tilikauden yli/alijäämä	352 195	373 923

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	352 195	373 923
Poistot ja arvonalentumiset	176 908	176 932
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tulorahoituksen korjauserät, sisäinen korko		
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	529 103	550 855
Rahoituksen rahavirta		
Lainankannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen muutos muilta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset		
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	1 153	2 694
Rahoituksen rahavirta	1 153	2 694
Rahavarojen muutos	530 256	553 549

Vaikutus kunnan kassavaroihin tilikaudella	530 256	553 549
Vaikutus kunnan kassavaroihin edell.tilinpäätös	3 812 899	3 259 350
Vaikutus kunnan kassavaroihin yhteensä	4 343 155	3 812 899

Tase

	2025	2024
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 75 000	1 75 000
Rakennukset	4 575 990	4 752 898
Osakkeet ja osuudet	556	556
Muut saamiset	50 846	50 846
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset		
Pysäköintilaitoksen kassatili	700	700
	4 803 092	4 980 000

	2025	2024
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Jäännöspääoma	-1 692 062	-1 161 806
Arvonkorotusrahasto	175 000	175 000
Edellisten vuosien yli-/alijäämä	5 960 795	5 586 872
Tilikauden yli-/alijäämä	352 195	373 923
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Sisäinen laina kaupungilta/rahoitusosuus		
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Ostovelat		
Muut velat	7 164	6 011
Siirtovelat		
	4 803 092	4 980 000

Kuusamon jäteasema

Tuloslaskelma

	2025	2024
Liikevaihto	1 596 762	1 610 666
Valmistus omaan käyttöön	60 227	61 463
Materiaalit ja palvelut	-1 277 807	-1 434 770
Palvelujen ostot	-1 238 716	-1 397 026
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 092	-37 745
Henkilöstökulut	-233 690	-217 775
Palkat ja palkkiot	-178 363	-168 062
Henkilösivukulut	-55 327	-49 713
Eläkekulut	-49 793	-44 916
Muut henkilösivukulut	-5 534	-4 796
Poistot ja arvonalentumiset	-41 204	-45 052
Suunnitelman mukaiset poistot	-41 204	-45 052
Liiketoiminnan muut kulut	-37 153	-47 713
Liikelyijäämä/alijäämä	67 135	-73 182
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 488	-11 520
Muut rahoituskulut	-11 488	-11 520
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	55 647	-84 702
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	55 647	-84 702
Tilikauden yli/alijäämä	55 647	-84 702

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Tulorahoitus		
Liikelyi-/alijäämä	67 135	-73 182
Poistot ja arvonalentumiset	41 204	45 052
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 488	-11 519
Muut tulorahoituksen korjauserät	25 000	25 000
Investoinnit		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	121 851	-14 649
Rahoitustoiminta		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	1 540	-1 326
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	15 920	3 273
Rahoitustoiminnan netto	17 460	1 947
Vaikutus kunnan kassavaroihin	139 311	-12 702
Vaikutus kunnan kassavaroihin tilikauden alussa	549 145	561 847
Vaikutus kunnan kassavaroihin tilikaudella	139 311	-12 702
Vaikutus kunnan kassavaroihin yhteensä	688 456	549 145

Tase

	2025	2024
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	95 951	95 951
Rakennukset	52 516	59 081
Kiinteät rakenteet ja laitteet	311 751	346 390
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Muut saamiset	10 366	11 712
Kaatopaikan kassatili	271	466
	470 856	513 600
	2025	2024
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Jäännöspääoma	-688 456	-549 145
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	353 158	437 860
Tilikauden yli-/alijäämä	55 647	-84 702
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	707 000	682 000
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat	43 507	27 587
	470 856	513 600

16 Muut eriytetyt laskelmat

Tuloslaskelma	Tytäryhtiöiden talous- ja henkilöstöpalvelut TP 2025	Uimahallin kahvio TP 2025	Toimitilat TP 2025
(euroa)			
Toimintatuotot			
Myyntituotot	73 859	14 216	
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset			
Vuokratuotot		59	
Muut tuotot			
Toimintatuotot yhteensä	73 859	14 275	3 413 204
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-87 442	-66 953	
Palvelujen ostot	-39 102	-5600	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-93	-8 187	
Avustukset			
Vuokrakulut	-16 500		
Muut kulut			
Muut toimintakulut			
Toimintakulut yhteensä	-143 137	-80 740	-1 701 490
Toimintakate	-69 278	-66 465	1 711 714
Rahoitustuotot ja -kulut			
Poistot ja arvonalentumiset			-1 553 597
Tilikauden tulos	-69 278	-66 465	158 117
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-69 278	-66 465	158 117

Allekirjoitukset ja merkinnät

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Kuusamossa 31.3.2026

KUUSAMON KAUPUNKI

Tuula Mustonen
Kaupunginhallituksen pj

Matti Heikkilä
Hallituksen 1.vpj

Marjo Koramo
Hallituksen 2.vpj

Hannu Ervasti
Hallituksen jäsen

Pasi Janhunen
Hallituksen jäsen

Tero Kokko
Hallituksen jäsen

Päivi Käkellä
Hallituksen jäsen

Salme Sahi
Hallituksen jäsen

Juha Säkkinen
Hallituksen jäsen

Teemu Tornberg
Hallituksen jäsen

Mervi Tornberg-Karjalainen
Hallituksen jäsen

Jouko Manninen
Kaupunginjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on sähköisen allekirjoituksen osoittamana päivänä annettu kertomus.

Kuusamossa
BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Tiina Mikkonen-Brännkärr
JHT, KHT

Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöskirja säilytetään Triplan Arkisto -arkistointijärjestelmässä pysyvästi.

Päiväkirja LapIT:n Säilö -arkistointijärjestelmässä.

Pääkirja LapIT:n Säilö -arkistointijärjestelmässä.

Palkanlaskennan palkkaluettelot ja tiliraportit LapIT:n Säilö -arkistointijärjestelmässä.

Laskutusten laskutuslistat paperitulosteina toimialoittain.

Myyntireskontran suorituspäiväkirjat LapIT:n Säilö -arkistointijärjestelmässä.

Varastojen, palvelukassojen, käyttöomaisuuskirjanpidon ja konekeskuksen kirjanpito- ja paperitulosteina toimialoittain.

KÄYTETYT TOSITESARJAT

RONDO R8 järjestelmän arkistointijärjestelmässä

Rondo-laskut	80	800000	-	818147
Muistiotositteet	70	780000	-	780999

Paperitulosteina kirjausjärjestyksessä

Kirjanpito	1	1	-	6
Personec palkat	65	300000	-	300061
Myyntireskontrasuoritukset	3	30001	-	31493
Kassanhoito	10	240000	-	240978
Ostoreskontrasuoritukset	11	260000	-	260287
Yleislaskutus/keskushallinto	15	500000	-	500196
Matkalaskut	23	220000	-	220051
Yleislaskutus/sivistystoimi	24	510000	-	513955
Palvelukassat, Ceepos	25	620000	-	620345
Yleislaskutus/kultt. ja vapaa-aika	29	530000	-	530256
Yleislaskutus/yhdyskuntatekniikka	35	550000	-	565037
Yleislaskutus/Tulevaisuustoimiala	36	580000	-	580100
Julius	37	546000	-	546432
Käyttöomaisuuskirjanpito	9	700000	-	700014
Konekeskus	50	750000	-	750010
TP-Simulointi	93	930000	-	930000
Avaussaldon korjaus	95	10000	-	10001

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 147 pages before this page

Dokumentet inneholder 147 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 147 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 147 sider før denne side

Detta dokument innehåller 147 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 148 pages before this page

Dokumentet inneholder 148 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 148 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 148 sider før denne side

Detta dokument innehåller 148 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende